

ΕΚΤ**Δάνεια με ευνοϊκούς όρους**

Με το Eurogroup να ανησυχεί όλο και περισσότερο για πιθανή ύφεση στην Ιταλία και για στασιμότητα της οικονομίας στη Γερμανία, η ΕΚΤ θα αναγκαστεί να πληρώσει τις τράπεζες της Ευρωζώνης για να μεταφέρουν στην πραγματική οικονομία τα νέα μακροπρόθεσμα δάνεια που θα τους χορηγήσει το φθινόπωρο. **Σελ. 12**

ΕΛΛΑΔΑ**Ρευστότητα για μικρομεσαίους**

Στα 11 δισ. ευρώ διαμορφώθηκαν τα νέα δάνεια που χορήγησαν οι τέσσερις συστημικές τράπεζες στη διάρκεια του 2018 σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι πρόσβαση σε χρηματοδότηση, πέραν των μεγάλων επιχειρήσεων, είχαν και οι μικρομεσαίες με τζίρο έως 2,5 εκατ. ευρώ, εξασφαλίζοντας δάνεια 1,2 δισ. ευρώ. **Σελ. 17**

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΟΥ Χ.Α.**Γενναιόδωρες προς τους μετόχους**

Το 2018, 62 εισηγμένες προκήρυσαν σε διανομές μερισμάτων και επιστροφών κεφαλαίου ύψους 1,3 δισ. ευρώ, σύμφωνα με στοιχεία του Χρηματιστηρίου. Το 2017 το ποσό ήταν 1,34 δισ. ευρώ από 55 συνολικά εισηγμένες. Φέτος, το λιγότερο 20 εισηγμένες στο Χ.Α. θα διανείμουν μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου αξίας τουλάχιστον 890 εκατ. ευρώ. **Σελ. 24**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Μία μπάλα μπορεί να ξεκινήσει κάτι **Ανεκτίμητο**

Μάθε περισσότερα στο www.hellenicbank.com/UCL

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑ ΡΑΕ ΕΛΛΑΔΑΣ**Δικαστικές περιπέτειες για το ηλεκτρικό καλώδιο**

Σε δικαστικές περιπέτειες μπαίνει το ηλεκτρικό καλώδιο. Η Euroasia Interconnector σέρνει στη δικαιοσύνη τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ελλάδας για το τμήμα του έργου από την Κρήτη στην Αττική. Πρόκειται για τμήμα του έργου ηλεκτρικής διασύνδεσης Ισραήλ-Κύπρου-Ελλάδας. Η απόφαση για εμπλοκή της δικαιοσύνης αναμένεται να προκαλέσει περαιτέρω καθυστερήσεις στην υλοποίηση του έργου. **Σελ. 5**

ΤΟΥΡΚΙΑ**Η λίρα «κοκκινίζει» τα δάνεια των τραπεζών**

Οι τουρκικές εταιρείες δυσκολεύονται όλο και περισσότερο να εξυπηρετήσουν τα χρέη τους σε ξένο νόμισμα εξαιτίας της μεγάλης υποτίμησης της λίρας. Οι πιέσεις μεταφέρονται στις τράπεζες που βλέπουν επιχειρηματικά δάνεια να «κοκκινίζουν» με μεγάλη ταχύτητα. Σε διάστημα ενός έτους η λίρα έχει υποχωρήσει έναντι του δολαρίου κατά 28%. **Σελ. 9**

Μέτωπο και στις τράπεζες για τους μισθούς

Επιστροφή των αποκοπών ζητά η ΕΤΥΚ, όπως στους δημόσιους υπαλλήλους – Προειδοποιεί με μέτρα

Και στον τραπεζικό τομέα επεκτείνεται το ζήτημα με την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου, που δικαιώνει τους εργαζόμενους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και συγκεκριμένα αυτούς που προσέφυγαν στη δικαιοσύνη ζητώντας την άμεση

αποκατάσταση των μισθών τους που υπέστησαν μείωση από το 2012 μέχρι και τα μέσα του 2018. Η ΕΤΥΚ ζητά εφαρμογή της απόφασης και στις τράπεζες. Πληροφορίες αναφέρουν πως αν δεν επιστραφούν οι μισθοί τότε δεν αποκλείονται τα α-

περγιακά μέτρα στις τράπεζες, όπου εργάζονται τραπεζοϋπάλληλοι που ήταν υπό το καθεστώς εργασίας δημόσιου υπαλλήλου. Οι πληροφορίες της «Κ» θέλουν τα επηρεαζόμενα μέρη να έχουν ενημερωθεί σχετικά με την πρόταση της ΕΤΥΚ για στάση

εργασίας των επηρεαζόμενων μερών, εάν και εφόσον δεν δοθούν εκείνα που αποκόπηκαν ή δεν εφαρμοστούν όποιες αποφάσεις επηρεάσουν τους δημόσιους υπαλλήλους. Αφορούν τους υπαλλήλους της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας που

είτε παρέμειναν στην ΚΕΔΠΕΣ, ή στην ΑΛΤΑΜΙΡΑ, είτε μεταφέρθηκαν στην Ελληνική Τράπεζα, τους υπαλλήλους της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και τους υπαλλήλους του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης. **Σελ. 3**

Μισό τρις. ευρώ κοστίζουν οι φυσικές καταστροφές

Σχεδόν σε μισό τρις. ευρώ και ειδικότερα στα 453 δισ. ευρώ υπολογίζεται το οικονομικό κόστος των καταστροφών που έχουν προκληθεί από ακραία καιρικά φαινόμενα στις χώρες-μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου από το 1980 έως το 2017. Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, η Γερμανία έχει επωμισθεί τις μεγαλύτερες δαπάνες, ξεπερνώντας τα 96 δισ. ευρώ. Στην Ελλάδα, το κόστος των καταστροφών από ακραία καιρικά φαινόμενα υπολογίζεται στα 7,3 δισ. ευρώ κατά τη διάρκεια της τελευταίας 37ετίας. **Σελ. 11**

Δεν επενδύουν στην καινοτομία οι επιχειρήσεις

Βασική αιτία το κόστος

Παλιές σχολές φαίνεται ότι είναι οι πλείστες επιχειρήσεις και αποφεύγουν να επενδύσουν στην καινοτομία. Σύμφωνα με στοιχεία έξι στις δέκα εταιρείες δεν προχωρούν με πρωτοβουλίες για την χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, ενώ μόλις τέσσερις στους δέκα CEO εταιρειών σχεδιάζουν να συνεργαστούν με νεοφυείς επιχειρήσεις. Μια από τις αιτίες είναι το υψηλό κόστος. **Σελ. 8**

Η Κύπρος αργεί να μπει στην πρίζα

Καθυστερούν τα κίνητρα

Αργούν τα κίνητρα για προώθηση της ηλεκτροκίνησης στην Κύπρο. Πάντως οι οδηγίες που δόθηκαν είναι ότι τα αρμόδια υπουργεία πρέπει να δουν το θέμα πιο ζεστά. Διαφορετικά η Κύπρος μένει πίσω όχι μόνο στο θέμα της ηλεκτροκίνησης, αλλά και στις υποχρεώσεις μας ως κράτος μέλος για μείωση της εκπομπής των ρύπων. **Σελ. 7**

Σε Fund Managing πλέον οι υπηρεσίες

Δυναμικά μπαίνει η Κύπρος

Κομμάτι από την πίτα των υπηρεσιών που σχετίζονται με την διαχείριση των επενδυτικών ταμείων θέλει να λάβει η Κύπρος. Προετοιμασμένοι παρουσιάζονται οι επιχειρηματίες του κλάδου, ενώ η νομοθεσία της χώρας δεν έχει να ζητήσει τίποτα από άλλων χωρών. **Σελ. 4**

Σε Κινέζους οι περισσότερες «χρυσές βιζες»

Στην Ελλάδα το 2018

Κατά 46% αυξήθηκε το 2018 στην Ελλάδα ο αριθμός των αδειών παραμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, στο πλαίσιο του προγράμματος της «χρυσής βίζας» για όσους αγοράζουν ακίνητα αξίας τουλάχιστον 250.000 ευρώ. Εκδόθηκαν 3.892 άδειες, έναντι 2.493 το 2017. Η μερίδα του λέοντος ανήκει σε Κινέζους οι οποίοι έλαβαν το 58% των αδειών. **Σελ.15**

Στροφή πετρελαϊκών κολοσσών στην πράσινη ενέργεια

Οι ευρωπαϊκοί πετρελαϊκοί κολοσσοί έχουν αρχίσει να εξετάζουν τα πράγματα, για τα οποία προβληματίζονταν πως μία ημέρα θα έθεταν την ιδία τους την υπόθεση σε κίνδυνο, δηλαδή το ότι ο αιώνας του πετρελαίου τελειώνει και το αίτημα είναι να καπορθώσουν να αναπτυχθούν σε έναν κόσμο με χαμηλό ανθρακικό αποτύπωμα. **Σελ. 10**

ΣΧΟΛΙΟ των JOHN FOLLAIN, LORENZO TOTARO και CATHERINE BOSLEY

Η Ιταλία πληρώνει το πείραμα του λαϊκισμού

Η πολιτική και επιχειρηματική ελίτ της Ιταλίας ήταν κατ'εξοχή στην πρόσφατη συνάντηση στις όχθες της λίμνης Κόμο, όπου οι παριστάμενοι εξέφρασαν θλίψη για τις φτωχές αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας υπό τον λαϊκιστικό κυβερνητικό συνασπισμό. «Αν δεν επιστρέψουμε σε σοβαρό ρυθμό ανάπτυξης, δεν πρόκειται να ξεφύγουμε από το χρέος», είπε ο Λουίτζι Ζινγκάλες, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο του Σικάγου. «Φυσικά, το διεθνές περιβάλλον μπορεί να βοηθήσει ή να προκαλέσει πρόβλημα. Όμως το ζήτημα είναι πως στην Ιταλία έχουμε ικανο-

ποιητική επίδοση όταν τα πράγματα πηγαίνουν καλά (διεθνώς) και όταν δεν πηγαίνουν είμαστε καταστροφικοί». Εν μέσω παγκόσμιας οικονομικής επιβράδυνσης η ιταλική κυβέρνηση αναμένεται να ανακινώσει πως η οικονομία θα αναπτυχθεί το 2019 με ρυθμό μόλις 0,1% αντί για 1% που προέβλεπε προηγουμένως, σύμφωνα με δύο υψηλόβαθμους αξιωματούχους. Η ιταλική κυβέρνηση ελπίζει να πετύχει ρυθμό ανάπτυξης το 2019 μεταξύ 0,3% και 0,4% με σειρά μέτρων που έχουν σχεδιαστεί ώστε να ενισχύσουν τις επενδύσεις και την παραγωγή και τα οποία περι-

Ακόμη και αν πάψει να συρρικνώνεται η οικονομία, ο κυβερνητικός συνασπισμός θα εξακολουθήσει να αποτελεί βαριδί.

λαμβάνονται στο αποκαλούμενο διάταγμα για την ανάπτυξη που ψηφίστηκε πρόσφατα από το ιταλικό Κοινοβούλιο. Όταν επισκέφθηκε τη Ρώμη την Τρίτη ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, πρόεδρος της Κομισιόν, είπε πως επιθυμεί να κατα-

βληθεί «επιπλέον προσπάθεια ώστε να διατηρηθεί η ανάπτυξη» και προειδοποίησε πως η ιταλική οικονομία «δεν έχει σταματήσει να συρρικνώνεται». Για τον Μάριο Μόντι, πρώην πρωθυπουργό που είχε ηγηθεί τεχνοκρατικής κυβέρνησης πολύ καιρό προτού η ιταλική πολιτική εγκλωβιστεί στο λαϊκιστικό πείραμα των Σαλβίνι - Ντι Μαίο, «πρόκειται για δύο κόμματα με πολύ διαφορετικές φιλοδοξίες και το καθένα τους θεωρεί πολύ σημαντικό να εκπληρώσει τις προεκλογικές του υποσχέσεις από την επίταχτη που θα έχουν στην οικονομία». Την Παρα-

σκευή, η διάθεση βελτιώθηκε κάπως όταν η ιταλική στατιστική υπηρεσία ανακοίνωσε πως ο πρόδρομος δείκτης της για τον Μάρτιο υποδηλώνει πως είναι πλέον ορατός ο τερματισμός της ύφεσης της οικονομίας. Ακόμη και αν πάψει, όμως, να συρρικνώνεται η οικονομία, ο κυβερνητικός συνασπισμός θα εξακολουθήσει να αποτελεί μόνιμο βαριδί, λέει ο Ενρίκο Λέτα, και αυτός πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας. «Για να υπάρξει ανάπτυξη, χρειάζεται κανείς επενδύσεις, πρέπει να προσελκύσεις επενδύσεις», είπε στην τηλεόραση του Bloomberg.

Νέο
Renault CAPTUR
Capture life

Τιμή γνωριμίας
€15.900
Diesel - Αυτόματο

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

The Mall of Cyprus: μια αισθητή αναβάθμιση

Όπως πιθανόν να καταλάβατε μέχρι τώρα, δεν είμαι ο μεγαλύτερος θιασώτης των Malls. Και δεν είμαι θιασώτης για πολλούς και διάφορους σοβαρούς λόγους που ανέπτυξα σε διάφορα χρονικά διαστήματα. Κυριότερος λόγος είναι η αφαίμαξη της εμπορικότητας που προκαλούν στα παραδοσιακά εμπορικά κέντρα των πόλεων που ανταγωνίζονται, με αποτέλεσμα αυτά να φθίνουν, να ερημώνονται και να καταστρέφονται οικονομικά. Η σχεδόν ανύπαρκτη οικονομική δραστηριότητα οδηγεί και σε εξαθλίωση των κτηριακών εγκαταστάσεων, στη δημιουργία γκέτο, στην αύξηση του εγκλήματος και σε πτώσεις των αξιών των ακινήτων.

Ανεξαρτήτως κλίμακας μιας πόλης ή μιας κοινωνίας, ο οδικός χάρτης από τη στιγμή που δημιουργούνται οργανωμένα εμπορικά κέντρα είναι σχεδόν πάντα ο ίδιος. Τα παραδοσιακά κέντρα επηρεάζονται αρνητικά με τους τρόπους που ανέφερα πιο πάνω και στην πορεία του χρόνου κυβερνήσεις, τοπικές αρχές και οργανωμένα σύνολα ψάχνουν τρόπους να τα αναγεννήσουν εκπονώντας διάφορα σχέδια και κίνητρα για να φέρουν επιχειρήσεις και κόσμο πίσω. Και επειδή συνήθως κυβερνήσεις και τοπικές αρχές ελάχιστα κατέχουν για το πώς να το πετύχουν, το κάνουν σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.

Το αντίπαλο δέος του The Mall of Cyprus, το Mall of Nicosia, άνοιξε τις πύλες του πριν κάποιους μήνες και μετατράπηκε από σύμβολο της κρίσης σε σύμβολο της νέας εποχής.

πάει κάπως αντίστροφα: οι επισκέπτες θέλουν να πάνε κάπου που να παρκάρουν το αυτοκίνητό τους και με ελάχιστο βήματα να μπουν σε ένα πλήρως κλιματιζόμενο χώρο που τους παρέχει πολυάριθμες επιλογές για αγορά ειδών λιανικού εμπορίου, εστίασης και αναψυχής, οι χρήστες ενδιαφέρονται να δηλώσουν «παρών» από τη στιγμή που η επισκεψιμότητα είναι ψηλά και οι επενδυτές ενδιαφέρονται να επενδύσουν στη δημιουργία ενός τέτοιου χώρου επειδή οι χρήστες είναι διατεθειμένοι να εννοικιάσουν χώρους για έκθεση των προϊόντων τους εφόσον χιλιάδες κόσμου θα μπαίνουν συνεχώς. Και έτσι γεννιούνται τα Malls.

Χωρίς να μπαίνω και σήμερα στη συζήτηση κατά πόσον ορθά έχουμε όσα Malls έχουμε και κατά πόσον αυτά θα είναι βιώσιμα σε βάθος χρόνου, οφείλω ένα μικρό σχολιασμό για το φρεσκοιρισμένο The Mall of Cyprus.

Όντας το πρώτο «πραγματικό» Mall της Λευκωσίας, είχε μια σχετική εμπορική επιτυχία. Ήταν κάτι το νέο και είχε ένα μίγμα εμπορικών προϊόντων που κρατούσε τον επισκέπτη σε μια λογική ροή επισκεψιμότητας. Όμως λόγω του αρχικού ιδιοκτησιακού καθεστώτος αυτό το μίγμα εμπορικών προϊόντων δεν ήταν το καλύτερο δυνατό. Περισσότερο λειτουργούσε λόγω κάποιων επιχειρήσεων – κρατών όπου για «κάρη της βασιλιτζιάς» ποτιζόταν και η γλάστρα». Φυσικά οι «κράτες» σε ένα Mall είναι το άλφα και το ωμέγα. Χωρίς αυτούς δεν υπάρχει περιήγηση να λειτουργήσει και να είναι βιώσιμος ένας τέτοιος χώρος.

Το αντίπαλο δέος του The Mall of Cyprus, το Mall of Nicosia, άνοιξε τις πύλες του πριν κάποιους μήνες και μετατράπηκε από σύμβολο της κρίσης σε σύμβολο της νέας εποχής. Στο μεταξύ οι νέοι ιδιοκτήτες του The Mall of Cyprus εκτέλεσαν κατά γράμμα αυτό που είχαν θέσει σαν προϋπόθεση για να επενδύσουν σε αυτό εξαρχής, δηλαδή να το επεκτείνουν κατά κάποιες χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα.

Είχα την ευκαιρία να πάω στο αναβαθμισμένο εμπορικό κέντρο πριν μερικές μέρες, μετά που άνοιξε για το κοινό. Εκείνο που διαπίστωσα είναι πως η τεχνολογία των νέων ιδιοκτητών φάνηκε – τουλάχιστον σ' εμένα – με διάχυτο τρόπο. Τώρα, θυμίζει πραγματικό εμπορικό κέντρο. Η επέκταση που έγινε, με τον τρόπο που έγινε, ήταν αυτό το κάτι που του έλειπε προηγουμένως. Και αυτό το «κάτι» το ανέβασε βαθμίδες πάνω.

Κατ' αρχήν υπάρχουν επιπλέον 400 χώροι στάθμευσης σε σχέση με προηγουμένως. Τους δίνω μια λογική περίοδο προσαρμογής για να ρυθμίσουν λίγο ακόμα το «κυκλοφοριακό» εντός του κτηρίου και θα είναι πολύ εντάξει. Το «Food Hall» με τις επιλογές που προσφέρει σήμερα και με τον τρόπο που στήθηκαν τα διάφορα brands μεταξύ τους, πιστεύω πως αποτελεί λόγο να επισκεφτείς αυτό το Mall από μόνο του. Η ταράτσα που προσφέρει απρόσκοπτη πανοραμική θέα από βορειοδυτικά προς βορειοανατολικά είναι πραγματικά ένας ευχάριστος χώρος για να περάσεις ώρες, είτε για χαλαρή ή ακόμα και να εργαστείς με το laptop σου απολαμβάνοντας τον καφέ σου. Οι εμπορικές επιωνυμίες αυξάνονται πλέον χωρίς τις όποιες αγκυλώσεις των παρελθόντος συνθέτοντας μια καλύτερη εμπειρία για τον τελικό χρήστη: τον καταναλωτή.

Δεν υπεισέρχομαι στο αμιγώς τεχνικό κατασκευαστικό κομμάτι της επέκτασης για να σχολιάσω κάτι, πέραν του ότι το όλο έργο της επέκτασης ήταν δύσκολο και τελειώσε εντός των χρονοδιαγραμμάτων. Τα υλικά τελειώματά τους εσωτερικούς – τουλάχιστον – χώρους φαίνονται αναβαθμισμένα και ανθεκτικά στη χρήση και στο χρόνο. Ο καιρός θα δείξει για τα υπόλοιπα.

Ο ανταγωνισμός σε αυτόν τον τομέα της αγοράς ανέβηκε επίπεδο με αυτή την αναβάθμιση και τόσο το άλλο Mall της δυτικής Λευκωσίας, όσο και το παραδοσιακό εμπορικό κέντρο της Λευκωσίας (για διαφορετικούς λόγους) έχουν δυνατό κουπί να τραβήξουν.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Η νέα λίστα-φωτιά της Χρυσταλλούς και το Strong Room του Συλλούρη

Γράφει ο ΟΝΑΣ ΑΓΓΟΡΑΣ

«Κι άλλη λίστα με Χρυστάλλα; Ακόμα η λίστα Λαγκάρντ δεν πρόλαβα να τη διαβάσω!»

Μια... υποθήκη άφησε η τέως Διοικητήρια Χρυσταλλού λίγο πριν αποκωρύνει για πάντα από την Κεντρική Τράπεζα: τη λίστα με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια βουλευτών και άλλων πολιτικών. Και την άφησε στον Δημήτρη Συλλούρη, τον πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος μάλλον την έχει ήδη φυλάξει. Εκεί που έχει φυλάξει και άλλες λίστες οι οποίες δεν πρόκειται μάλλον να δουν το φως της δημοσιότητας. Τουλάχιστον σύντομα...

Ίσως ο Συλλούρης να ήταν ο καταλληλότερος για να παραλάβει τη συγκεκριμένη λίστα. Έπαθε και μάλλον έμαθε πώς πρέπει να γίνεται η διαχείριση μιας λίστας-φωτιάς. Είναι ωπής ακόμα οι μνήμες από το μπάχαλο που δημιουργήθηκε το 2014 με πρωταγωνιστές τον ίδιο τον Συλλούρη και την Χρυσταλλού, τέως Διοικητήρια για μια άλλη «λίστα».

Τότε, τον Μάιο του 2014, το μπάχαλο προκάλεσε η λίστα της Χρυσταλλούς με συναλλαγές που έγιναν την κρίσιμη περίοδο 16 - 27 Μαρτίου 2013. Οι συναλλαγές που δημοσιοποιήθηκαν αφορούσαν συναλλαγές χωρίς επαρκή και ξεκάθαρα στοιχεία για όσους είχαν φραγαδεύσει κεφάλαια στο εξωτερικό σε μία περίοδο που ο τραπεζικός τομέας είχε μπει στον γύψο. Η λίστα είχε παραδώσει η Χρυσταλλού, τότε Διοικητήρια, στον τότε πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών Δημήτρη Συλλούρη ο οποίος πήρε πάνω του το θέμα της δημοσιοποίησης στην οποία εμπλεκόταν ουσιαστικά και η Χρυσταλλού η οποία δεν έλεγε ικανοποιητικά τη λίστα πριν την παραδώσει στον ανυπόμονο Δημήτρη.

Το χάος που ακολούθησε έδωσε ένα μήνυμα και στους δύο. Τέσσερα χρόνια μετά μια άλλη λίστα με πολύ ενδιαφέροντα δεδομένα, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια βουλευτών και άλλων πολιτικών εκτεθειμένων που λαμβάνουν και αποφάσεις για

τη διαχείριση των δανείων, μεταφέρεται ξανά από τα χέρια της Χρυσταλλούς στον Δημήτρη.

Είναι αλήθεια πως η τέως Διοικητήρια Χρυσταλλού το έφερε βαρέως που δεν διερεύνησε επαρκώς τις, οι οποίοι τελικά επιστράφηκαν μετά από παρέμβαση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Μάριο Ντράγκι. Ίσως σε ένα από αυτούς τους υπολογιστές να υπήρχε το ιστορικό δεύτερο συμβόλαιο που η Χρυσταλλού ετοίμασε για το διορισμό της και το έστειλε, όπως είπε, στον Healthy αλλά κάπου είχε χαθεί. Ούτε μια φωνογράμμη δεν έφτασε τότε μπας και της το φανέρωνε ο Άγιος Φανούριος και την έβγαζε από τη δύσκολη θέση που βρέθηκε καταγγελλόμενη για πλαστογραφία του συμβολαίου της. Ευτυχώς όμως, όπως είπε τις προάλλες αποκαιρώνοντας το προσωπικό της Κεντρικής, «ο μεγάλος Θεός βρήκε

στον υπολογιστή της τέως ιδιαιτέρως μου τα κείμενα όπως ήταν γραμμένα». Στη ζωή πάντα θα γίνονται θαύματα, είτε τα πιστεύεις, είτε όχι.

Στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών τον Δεκέμβριο η Χρυσταλλού διατύπωσε και ένα άλλο παράπονο λέγοντας: «Βρέθηκα να με μισεί μια κοινωνία γιατί θα έκανα ελέγχους στα ΜΕΔ των ΠΕΠ και στους όρους τους ευνοϊκούς, αν υπήρχαν ευνοϊκοί όροι. Αυτό το φέρω βαρέως και αν σήμερα επιτύχουμε κάτι ως ομάδα, οι βουλευτές και οι τεχνοκράτες μας, είναι να πούμε ότι, ναι, η ΚΤΚ θα ζητήσει στοιχεία από τις τράπεζες για το ποια είναι τα ΜΕΔ Πολιτικά Εκτεθειμένων Προσώπων και με ποιους όρους έχουν δοθεί».

Οι αναφορές της προκάλεσαν παρεμβάσεις και αντιδράσεις από παρτίδα βουλευτές που της υπέδειξαν ότι τα στοιχεία αυτά θα μπορούσαν να συλλεχθούν και να κατατεθούν στον Πρόεδρο της Βουλής. Όπως και έγινε. Αρκετά χρόνια μετά. Την ώρα που η Χρυσταλλού κουνούσε συγκινημένη το μαντίλι του αποχαιρετισμού. Η λίστα (και η μπάλα) βρίσκονται πια στο γήπεδο του Συλλούρη. Κάποιοι λένε πως θα μείνει καλά φυλαγμένη στο Strong Room της Βουλής. Εκεί που μέχρι πρόσφατα φυλάγαν και ο φάκελος της Κύπρου. Ίσως για να τον βρουν οι επόμενες γενεές, όπως ακριβώς συνέβη με τον φάκελο της Κύπρου που εμφανίστηκε 45 χρόνια μετά την τραγωδία. Εάν στο μεταξύ δεν πλημμυρίσει το Strong Room το οποίο βρίσκεται στο υπόγειο της Βουλής...

Κάποιοι μιλάνε για να ενδεχόμενη εκπληξη από τον Συλλούρη που δεν αποκλείεται να το «πάει πάλι πάνω του» και να βγάλει στη φόρα τη λίστα. «Τι έχει πια να χάσει εάν το όνομά του δεν βρίσκεται εκεί μέσα;» διερωτήθηκε βουλευτής που τα...λέει.

Ο ίδιος βουλευτής έκανε και μια άλλη ανάγνωση της τελευταίας «χερονομίας» της Χρυσταλλούς. Όπως μου είπε: «Ποιος μας λέει πως η παράδοση της λίστας δεν δόθηκε εν είδει προειδοποίησης προς βουλευτές και άλλους, με την επιβεβαίωση της παλιάς φράσης «εγώ ξέρω πολλά για πολλούς»;

Δεν σας το είχα πει πως η Χρυσταλλού δεν θα μας εγκαταλείψει τόσο εύκολα;

Κονίζ: Ποιος πολιτικός αρχηγός δεν είναι καθόλου μα καθόλου ευχαριστημένος από τον τρόπο που διεξάγεται ο προεκλογικός του κόμματός του; Αληθεύει πως έφτασε στο σημείο να απειλήσει και στενούς του συνεργάτες;

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

«Βίκτωρ ή Τα Παιδιά στην Εξουσία» από το Θέατρο Versus

Το Θέατρο Versus ανεβάζει το έργο του Ροζέ Βιτράκ «Βίκτωρ ή Τα Παιδιά στην Εξουσία», σε σκηνοθεσία Μηνά Τίγκλη. Το έργο ανέβηκε για πρώτη φορά το 1929 στο Παρίσι και ο συγγραφέας έβαλε φωτιά στα θεμέλια του αστικού θεάτρου. Το «Βίκτωρ ή Τα Παιδιά στην Εξουσία» είναι ένα από τα λίγα έργα που εκπροσωπούν το κίνημα του σουρεαλισμού στο θέατρο και προάγγελος του θεάτρου του παραλόγου (ένα αναρχικό σκηνικό ποίημα που ακροβατεί μεταξύ καγχασιμού, ειρωνείας και γκροτέσκ υπερβολής) εκμεταλλεύεται τη φόρμα του αστικού δράματος, καθώς είναι γραμμένο ως έργο «σαλονιτικό», για να το υπονοούμενους και, παράλληλα, να σπλιτεύσει την υποκρισία και τη σφή που κρύβεται πίσω από την έξωθεν καλή μαρτυρία κάθε «αγίας» αστικής οικογένειας. Η ανακάλυψη του Βίκτωρ, την ημέρα των ενάτων γενεθλίων του, πως ο πατέρας του διατηρεί εξωσυζυγική σχέση με τη μητέρα της φίλης του Εσθήρ, η οποία αποδεικνύεται τελικώς αδελφή του, είναι το όχημα για να γκρεμιστεί με εκκωφαντικό τρόπο η πλήρης υποκρισία ζωής των δύο οικογενειών.

Δομημένο γύρω από το συγγραφικό εύρημα που θέλει τον εννιάχρονο Βίκτωρ να διαθέτει αφίστικη ανάπτυξη ενήλικου άνδρα, το έργο μαρτυρά εξ αρχής τις προθέσεις του. Ο Βιτράκ απολύτως εσκεμμένα, πιστός στις αρχές του σουρεαλισμού, δεν γράφει ένα δράμα, και ως μεταχειρίζεται απολύτως δραματικά γεγονότα, κι ως κλείνει τη διαδρομή από την άγνοια στην γνώση με έναν θάνατο και μια αυτοκτονία. Κάνοντας χρήση βασικών εικονοπλαστικών εργαλείων από αυτά που χαρακτηρίζουν το σουρεαλιστικό κίνημα, τουτέστιν την αποσύνθεση της γλώσσας από τα νοήματά της, την υπερβολική χρήση λεκτικών κλισιέ και αυτοσχεδισμών, την ακατάχετη αθυροστομία και σκατολογία, τη διαρκή υ-

Το «Βίκτωρ ή Τα Παιδιά στην Εξουσία» του Ροζέ Βιτράκ είναι ένα από τα λίγα έργα που εκπροσωπούν το κίνημα του σουρεαλισμού στο θέατρο.

πονόμηση του λόγου και της λογικής, τον σχεδιασμό τυποποιημένων χαρακτήρων, την κατάλυση της δομημένης πλοκής, ο Βιτράκ έχει συνθέσει ένα αναρχικό σκηνικό ποίημα που ακροβατεί μεταξύ καγχασιμού, ειρωνείας και γκροτέσκ υπερβολής. Ακόμη και το φινάλε είναι ενδεικτικό της υπονομευτικής του διάθεσης, όταν η κμαριέρα θα απευθυνθεί στους θεατές, κλείνοντας τους το μάτι: «μα... αυτό είναι δράμα!».

📍 **Συντελεστές:** Μετάφραση: Παύλος Μάτερος, Σκηνοθεσία (και Μουσική επιμέλεια): Μηνάς Τίγκλης, Σκηνικός Χώρος/Κοστούμια: Θέλια Κασουλίδου, Φωτισμοί: Παναγιώτης Μανουσής, Ηθοποιοί: Μάριος Ιωάννου (Βίκτωρ), Παντελίτσα Μαυρογιάννη (Εσθήρ), Μανώλης Μιχαηλίδης (Κάρολος Παμπέλ), Ελεάνα Παπαδοπούλου (Αιμιλία Παμπέλ), Μαρία Φίλιππου (Αίλη Καμαριέρα), Ζήκος Λουκάς (Αντουάν Μανιό), Δανάη Χρήστου (Θηρεσία), Γιάννος Αντωνίου (Λονγκεκέρ), Μέλιπα Κολόμβου (Κυρία Τιντα).

📍 **Θέατρο Ένα**, Λεμεσός, κάθε Τετάρτη, Παρασκευή, Σάββατο 8:30 μ.μ. και Κυριακή 7:00 μ.μ. μέχρι αρχές Μαΐου. Επικοινωνία τηλέφωνο 99395970.

Α. Στρίντμπεργκ «Δεσποινίς Τζούλη» από το Θέατρο Ένα

Οι παραστάσεις του έργου του Α. Στρίντμπεργκ «Δεσποινίς Τζούλη» σε σκηνοθεσία Αντρέας Χριστοδουλίδης συνεχίζονται στο Θέατρο Ένα. Το έργο θεωρείται ίσως το πιο αξιοσημείωτο από τα δράματα που έγραψε ο Σουηδός συγγραφέας. Ένα έργο καθαρά συμβολικό, στο οποίο ο Στρίντμπεργκ καταπάνεται με διαχρονικά θέματα, όπως ο έρωτας, η εξουσία, η σύγκρουση κοινωνικών τάξεων, ο γυναικείος ψυχισμός, καθώς και η περιβόητη μάχη των δύο φύλων. Εκείνη την περίοδο ο Στρίντμπεργκ είχε στρέψει το ενδιαφέρον του στην ψυχολογία, την πολιτική και τα κοινωνικά ζητήματα της εποχής που πραγματεύονταν την κληρονομικότητα του ανθρώπινου χαρακτήρα στη βάση της κοινωνικής του τάξης. Επιπλέον, σκηνικό του σπιτιού, του Ζαν και της Κριστίν, που είναι αρραβωνιασμένοι, κι αρχίζει να εργοτοτροπεί με τον Ζαν. Αρχίζει έτσι ένα αθώο φλερτ, έρωτα και εξουσίας, που εξελίσσεται σε παικνίδι ερωτικού τριγώνου, χωρίς όρια που ανατρέπουν συνεχώς τις ισορροπίες και οδηγεί προς την καταστροφή. Είναι ίσως από τα πρώτα θεατρικά που καταπιάνονται με την απελευθέρωση της γυναίκας και πόσο αυτή είναι καταστροφική όταν φτάσει στα άκρα.

📍 **Συντελεστές:** Σκηνοθεσία/Σχεδιασμός Φωτισμού: Αντρέας Χριστοδουλίδης. Κοστούμια: Κωνσταντίνη Ανδρέου. Κατασκευή Σκηνικού: Σωτήρης Κώστα. Ζωγραφική Σκηνικού: Martin Meason. Χειρισμός Φωτισμού/Ήχου: Γιώργος Αργυρίδης. Φωτογραφίες: Δημήτρης Βαττίτς. Βοηθός Σκηνοθέτη: Βασίλικη Ανδρέου. Παίζουν: Κρίστη Παπαδοπούλου, Σωτήρης Μεστίνας, Βασίλικη Ανδρέου.

📍 **Θέατρο Ένα**, Λευκωσία, τακτικές παραστάσεις: Κάθε Τετάρτη, Σάββατο και Κυριακή στις 8:30 μ.μ. μέχρι αρχές Μαΐου. Επικοινωνία και κρατήσεις τηλέφωνο 22348203.

Στο έργο «Δεσποινίς Τζούλη» ο Α. Στρίντμπεργκ καταπίνεται με διαχρονικά θέματα όπως ο έρωτας, η εξουσία και η σύγκρουση κοινωνικών τάξεων.

Τζούλη «εισβάλλει» στην ζωή των δύο υπηρέτων του σπιτιού, του Ζαν και της Κριστίν, που είναι αρραβωνιασμένοι, κι αρχίζει να εργοτοτροπεί με τον Ζαν. Αρχίζει έτσι ένα αθώο φλερτ, έρωτα και εξουσίας, που εξελίσσεται σε παικνίδι ερωτικού τριγώνου, χωρίς όρια που ανατρέπουν συνεχώς τις ισορροπίες και οδηγεί προς την καταστροφή. Είναι ίσως από τα πρώτα θεατρικά που καταπιάνονται με την απελευθέρωση της γυναίκας και πόσο αυτή είναι καταστροφική όταν φτάσει στα άκρα.

📍 **Συντελεστές:** Σκηνοθεσία/Σχεδιασμός Φωτισμού: Αντρέας Χριστοδουλίδης. Κοστούμια: Κωνσταντίνη Ανδρέου. Κατασκευή Σκηνικού: Σωτήρης Κώστα. Ζωγραφική Σκηνικού: Martin Meason. Χειρισμός Φωτισμού/Ήχου: Γιώργος Αργυρίδης. Φωτογραφίες: Δημήτρης Βαττίτς. Βοηθός Σκηνοθέτη: Βασίλικη Ανδρέου. Παίζουν: Κρίστη Παπαδοπούλου, Σωτήρης Μεστίνας, Βασίλικη Ανδρέου.

📍 **Θέατρο Ένα**, Λευκωσία, τακτικές παραστάσεις: Κάθε Τετάρτη, Σάββατο και Κυριακή στις 8:30 μ.μ. μέχρι αρχές Μαΐου. Επικοινωνία και κρατήσεις τηλέφωνο 22348203.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΗΛΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Επεκτείνεται και στις τράπεζες το θέμα των μισθών

Με το σπαθί στο χέρι η ΕΤΥΚ - Ανοίγει καινούργιο μέτωπο και προειδοποιεί με απεργιακά μέτρα αν δεν υπάρξει ανταπόκριση

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η «κόντρα» των τραπεζών της Κύπρου με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ) ξεκίνησε από το τέλος του 2017 όταν έπρεπε να ανανεώσουν τις συλλογικές συμβάσεις με τις διοικήσεις των τραπεζών. Εντός του 2018 οι τράπεζες παραχώρησαν τα όσα ζήτησε η ΕΤΥΚ για τους τραπεζοϋπαλλήλους, δίχως όμως να ανανεώνονται οι συλλογικές συμβάσεις, τουλάχιστον με τις δύο μεγάλες τράπεζες, Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική.

Την ίδια ώρα, μία νέα εξέλιξη δυναμιτίζει εκ νέου την μεταξύ τους σχέση, αυτή που προκύπτει από την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου, που δικαιώνει τους εργαζόμενους στον

Σύμφωνα με εκτιμήσεις η εφαρμογή της απόφασης κόστισε 1,06 δισεκατομμύρια ευρώ, χωρίς όμως να υπολογίζεται η αναδρομική καταβολή των μισθών.

ευρύτερο δημόσιο τομέα και συγκεκριμένα αυτούς που προσέφυγαν στη δικαιοσύνη ζητώντας την άμεση αποκατάσταση των μισθών τους που υπέστησαν μείωση από το 2012 μέχρι και τα μέσα του 2018. Η ΕΤΥΚ, δραστήνια στη ευκαιρία, υποστηρίζει τη μισθολογική επαναφορά και στις τράπεζες.

Πληροφορίες αναφέρουν πως αν δεν επιστραφούν οι μισθοί τότε δεν αποκλείονται τα απεργιακά μέτρα στις τράπεζες, όπου εργάζονται τραπεζοϋπάλληλοι που ήταν υπό το καθεστώς εργασίας δημοσίου υπαλλήλου. Παράλληλα, ενώ η ΠΑΣΥΔΥ φαίνεται να βάζει «νερό στο κρασί» της και να αναφέρει δια του Προέδρου της, Γλαύκου Χατζηπέτρου, πως μόνο όσοι έχουν προσφύγει στο δικαστήριο δικαιούνται να λάβουν αναδρομικά για τις αποφάσεις του Διοικητικού Δικαστηρίου, η ΕΤΥΚ δεν φαίνεται διατεθειμένη. Οι πληροφορίες της «Κ» θέλουν τα επηρεαζόμενα μέρη να έχουν ενημερωθεί σχετικά με την πρόταση της ΕΤΥΚ για

Κατά την ΕΤΥΚ θα πρέπει η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, η Ελληνική, η ΚΕΔΙΠΕΣ, η Altamira και ο ΟΧΣ να προχωρήσουν άμεσα στην αποκατάσταση των μισθών, στην παραχώρηση όλων των προσαυξήσεων των τραπεζοϋπαλλήλων κατά τα έτη 2012, 2013, 2014, 2015 και 2016 και στον τερματισμό της υποχρεωτικής εισφοράς στο σχέδιο συντάξεων.

στάση εργασίας των επηρεαζόμενων μερών εάν και εφόσον δεν δοθούν εκείνα που αποκόπηκαν ή δεν εφαρμοστούν οι οποίες αποφάσεις επηρεάσουν τους δημοσίους υπαλλήλους. Από την άλλη, τραπεζικές πηγές σημειώνουν πως η απόφαση για τους μισθούς του δημοσίου, εκτός από δημοσιονομικής σκοπιάς υπάρχει ενδεχόμενο να επηρεάσει τον ιδιωτικό τομέα. Ανέφεραν

πως το θέμα θέλει λεπτό και αποτελεσματικό χειρισμό.

Τι ζητά η ΕΤΥΚ

Μετά την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου η ΕΤΥΚ εξέδωσε τρεις διαφορετικές εγκυκλίους τις οποίες απέστειλε στα τραπεζικά ιδρύματα. Σύμφωνα με την ίδια, αφορούν τους υπαλλήλους της πρώην Συνεργατικής Κυ-

πριακής Τράπεζας που είτε παρέμειναν στην ΚΕΔΙΠΕΣ, ή στην ALTAMIRA, είτε μεταφέρθηκαν στην Ελληνική Τράπεζα, τους υπαλλήλους της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και τους υπαλλήλους του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης. Η απόφαση, αναφέρει η ΕΤΥΚ, δημιούργησε νέα δεδομένα στο χώρο και κατά συνέπεια και ο ίδιος τους υπαλλήλους των ο-

ποιών επηρεάστηκαν οι μισθοί και τα ωφελήματα. Συγκεκριμένα, έγιναν τα εξής στους υπαλλήλους αυτούς:

α) Μη παραχώρηση ετήσιων προσαυξήσεων για τα έτη 2012 - 2016.

β) Μείωση μισθών.

γ) Υποχρεωτική εισφορά στο Σχέδιο Συντάξης.

Μετά και με βάση την απόφαση του Δικαστηρίου, κατά την ΕΤΥΚ θα πρέπει η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, η Ελληνική, η ΚΕΔΙΠΕΣ, η Altamira και ο ΟΧΣ να προχωρήσει άμεσα στην αποκατάσταση των μισθών, στην παραχώρηση όλων των προσαυξήσεων των τραπεζοϋπαλλήλων κατά τα έτη 2012, 2013, 2014, 2015 και 2016 και στον τερματισμό της υποχρεωτικής εισφοράς στο σχέδιο συντάξεων. Όλα τα πιο πάνω πρέπει να εφαρμοσθούν άμεσα, τονίζει, ενώ εκείνο που πιθανόν να διευκρινισθεί είναι η πιθανή αναδρομικότητα για το διάστημα 2012 - 2016.

Κινήσεις κυβέρνησης

Ενώ το ζήτημα με τους τραπεζοϋπαλλήλους είναι ένα κομμάτι του «παζλ», η μεγαλύτερη εικόνα είναι οι κινήσεις της Κυβέρνησης. Στο αμέσως επόμενο διάστημα, δηλαδή, εντός αυτής ή της επόμενης εβδομάδας, η Κυβέρνηση μπορεί να προχωρήσει σε ένσταση των αποφάσεων αυτών που λήφθηκαν στα τέλη Μάρτη και έπειτα να προχωρήσει στις εφέσεις. Χθες, το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε τον υπουργό Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη για τυχόν εναλλακτικά μέτρα για τις επιπτώσεις της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου. Μιλώντας στην «Κ» ο Υπουργός, εξήγησε πως βασικά είναι έτοιμη η Κυβέρνηση για μέτρα τα οποία θα τύχουν νέας νομοθετικής ρύθμισης. Τόνισε ότι αν δεν πετύχει η έφεση, θα ακολουθηθεί το ακόλουθο πλάνο: «Μέσω της Βουλής των Αντιπροσώπων θα προωθηθούν νέες νομοθετικές ρυθμίσεις οι οποίες θα θωρακίζονται αν χρειαστεί και με τροποποίηση του συντάγματος. Το βασικό χαρακτηριστικό των ρυθμίσεων θα είναι η διατήρηση αυτών που και σήμερα εφαρμόζονται, όπως η σταδιακή κατάργηση των αποκοπών στους εργαζόμενους στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα», κατέληξε.

Κατά το 2012, τα έσοδα του κράτους

από την μείωση των απολαβών ανήλθαν στα 21 εκατ. ευρώ, κατά το 2013 στα 175 εκατ. ευρώ, το 2014 στα 262 εκατ. ευρώ, το 2015 στα 259 εκατ., το 2016 στα 259 εκατ. και το 2017 στα 265 εκατ. Το 2018 ανήλθαν στα 257 εκατ. ευρώ, σημείωσαν δηλαδή μείωση 3,2% σε σχέση με τα έσοδα του 2016, λόγω των μειωμένων ποσοστών αποκοπής από τον Ιούλιο του 2018 και τον τερματισμό της εν λόγω μείωσης. Σύμφωνα με τις μέχρι τώρα εκτιμήσεις της κυβέρνησης η εφαρμογή της απόφασης κόστισε 1,06 δισεκατομμύρια ευρώ, χωρίς όμως να υπολογίζεται η αναδρομική καταβολή των μισθών. Εάν μπει στην εξίσωση και αυτή η παράμετρος, τότε το κόστος θα ανέλθει στα 1,6 - 2 δισ. ευρώ.

Συμφωνίες και αποφάσεις

Το Διοικητικό Δικαστήριο με τρεις αποφάσεις που εξέδωσε στις 29.03.2019 έκρινε ως αντισυνταγματικές τις διατάξεις που αποτέλεσαν τη δικαιοδοτική βάση για τον περιορισμό της μισθοδοσίας (Νικολαΐδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας, Υπόθεση Αρ. 98/2013 κ.ά.), τη μη παραχώρηση προσαυξήσεων και τιμητικών αυξήσεων (Κούνδουρου κ.ά. ν. Δημοκρατίας, Υπόθεση Αρ. 611/2012 κ.ά.) και την αποκοπή από τις μηνιαίες απολαβές ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό ίσο με 3% ως εισφορά στο Κυβερνητικό Σχέδιο Συντάξεων (Φιλίππου κ.ά. ν. Δημοκρατίας, Υπόθεση Αρ. 1713/2011 κ.ά.).

Στο πλαίσιο της συμπληρωματικής συμφωνίας πλαίσιο 2015-2018 μεταξύ του κράτους και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, έγινε διαβούλευση με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΠΑΣΥΔΥ, ΠΟΕΔ, ΟΛΤΕΚ και ΟΕΛΜΕΚ για τη σταδιακή κατάργηση των αποκοπών των μισθών και των συντάξεων των αξιωματούχων, εργοδοτούμενων και συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Μέσα από τον διάλογο υπήρξε συμφωνία με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις για τη ρύθμιση της σταδιακής μείωσης των υφιστάμενων αποκοπών σε 5 στάδια ξεκινώντας από την 1/7/2018 και μετέπειτα κάθε 1η Ιανουαρίου κάθε έτους για την περίοδο 2019-2022, εξελίχοντας πλήρως τις εν λόγω μειώσεις την 1/1/2023.

CITRINE ESTATES

INVEST IN LUXURY.
LIVE IN NATURE.

Επενδύστε στην κορυφαία πολυτελή οικιστική ανάπτυξη της Κύπρου. Το έργο Citrine Estates συνδυάζει στοιχεία της φύσης με μοντέρνο σχεδιασμό, προσφέροντας μια απaráμιλλη ολιστική εμπειρία στην καρδιά της κοσμοπολίτικης Λεμεσού. Φέροντας την υπογραφή του Ομίλου CNS, το έργο διαθέτει υπερπολυτελείς επαύλεις, κατοικίες και διαμερίσματα με εξατομικευμένες σχεδιαστικές λύσεις.

Για περισσότερες πληροφορίες, στείλτε e-mail στο info@citrineestates.com ή επισκεφθείτε το citrineestates.com

Βλέπουν «fund management» οι επενδυτές

Η Κύπρος χρησιμοποιείται έως τώρα ως σταθμός για να προωθήσουν τις επενδύσεις τους στο εξωτερικό - Σήμερα το σκηνικό αλλάζει

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Το μοντέλο παροχής υπηρεσιών της Κύπρου έχει αλλάξει, με το παρόν αλλά και το μέλλον να είναι πλέον στη διαχείριση των επενδυτικών ταμείων. Το μοντέλο των υπηρεσιών με τις εταιρείες κέλυφος (shell companies) όχι μόνο ξεπεράστηκε, αλλά δεν είναι και εφαρμόσιμο έπειτα από τις αλλαγές που προχώρησε η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και τη σχετική νομοθεσία που ανακοινώθηκε εντός του 2018. Στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της Κύπρου, όπως επισημαίνουν οι ειδικοί, χρειάζεται συνεχής εγρήγορση και εκσυγχρονισμός για να μπορέσει να κατέχει μια χώρα σημαντικό για τα δεδομένα της μερίδιο της πίτας στον τομέα των επενδύσεων. Εντούτοις, για την αλλαγή αυτή του μοντέλου των υπηρεσιών ήταν προετοιμασμένοι οι ελεγκτικοί οίκοι, αφού φρόντισαν από νωρίς να δημιουργήσουν εξειδικευμένα τμήματα. Και είναι γεγονός. Όλοι σχεδόν οι «σοβαροί παίκτες» που ασχολούνται με την παροχή των υπηρεσιών στην Κύπρο έχουν ειδικές ομάδες που είναι αφενός ενημερωμένες για τις καινοουργίες τάσεις, αφετέρου έτοιμες για να ισχυροποιήσουν τη θέση της Κύπρου σε μια αγορά που αν και εύφορη, δεν έχει σεβαστό μερίδιο ως χώρα. Εν μέρει είναι και μια αναγκαστική αλλαγή και μεταστροφή σε τέτοιου είδους μοντέλο, αφού απότοκο του παλαιού -που δεν δουλεύει πλέον- ήταν να κλείσουν σχεδόν οι μισές εταιρείες που ήταν εγγεγραμμένες στην Κύπρο. Πλέον είναι περί τις 150.000. Από χώρα δημιουργίας και διαχείρισης εταιρειών, η Κύπρος προβλέπεται να γίνει χώρα όπου θα υπάρχει πραγματική παρουσία και δραστηριότητα των επιχειρήσεων αυτών. Και εκεί είναι η μεγάλη διαφορά με το προηγούμενο μοντέλο. Και παρά το γεγονός πως παρά την κρίση, η Κύπρος κατάφερε να διατηρήσει τα σημαντικά πλεονεκτήματά της ως χρηματοοικονομικό κέντρο. Σταδιακά, όπως κρίνουμε εκ του αποτελέσματος, αναπτύσσει και σε άλλους τομείς. Όπως έγραψε ξανά η «Κ», η Ιρλανδία, η Μάλτα, η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο κατέχουν -αν όχι όλο- μεγάλο κομμάτι από την «πίτα» του τομέα της διαχείρισης επενδυτικών ταμείων (fund management) πανευρωπαϊκά. Όπως είχε τονιστεί, δεν μπορεί να εισχωρήσει και να λάβει ένα μεγάλο κομμάτι της πίτας αυτής, αλλά μπορεί σιγά - σιγά

Η Ιρλανδία, η Μάλτα, η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο κατέχουν -αν όχι όλο- μεγάλο κομμάτι από την «πίτα» του τομέα της διαχείρισης επενδυτικών ταμείων.

να λάβει τα όποια οφέλη. Στην εφμερίδα είχε ειπωθεί πως ένα μικρό κομμάτι από την πίτα αρκεί για το μέγεθος της χώρας ώστε να γίνει κόμβος διαχείρισης επενδυτικών ταμείων.

Στα Ταμεία

Μιλώντας στο περιθώριο της συνέντευξης στην «Κ» ο νέος CEO της KPMG Κύπρου, Χρήστος Βασιλείου, συμφώνησε πως το μέλλον της παροχής υπηρεσιών βρίσκεται στην διαχείριση των επενδυτικών ταμείων. Συγκεκριμένα, ανέφερε τα εξής: «Θα έλεγα πως πράγματι το μέλλον βρίσκεται στη διαχείριση των επενδυτικών ταμείων και πρόκειται για τομέα στον οποίο ως οργανισμός διαθέτουμε εμπειρία και έχουμε επενδύσει σε μεγάλο βαθμό». Παράλληλα, ο κ. Βασιλείου συμφώνησε πως το μοντέλο υπηρεσιών της Κύπρου έχει αλλάξει δραστικά. «Θυμάμαι ότι η Κύπρος χρησιμοποιείται από διάφορους

Η Κύπρος φρόντισε να εκσυγχρονίσει όλες τις νομοθεσίες για την εγγραφή επενδυτικών ταμείων και διαχειριστών επενδυτικών ταμείων, αναφέρει ο CEO της KPMG Κύπρου.

επενδυτές και επιχειρηματίες ως ένας σταθμός για να προωθήσουν τις επενδύσεις τους στο εξωτερικό. Άρα οι επενδύσεις γίνονταν μέσω Κύπρου αλλά δεν κατέληγαν στην Κύπρο, κατέληγαν σε άλλους προορισμούς». Θέλοντας να ενισχύσει αυτή του τη θέση, υπογράμμισε ότι «τα τελευταία χρόνια έχει αλλάξει εντελώς το μοντέλο. Η Κύπρος πλέον χρησιμοποιείται για να επεν-

δύσουν οι ξένοι επενδυτές στην Κύπρο πολύ περισσότερο παρά το να χρησιμοποιηθεί η Κύπρος ως ένα hub για επενδύσεις».

Ερωτηθείς για τις περιπτώσεις των ξένων επενδύσεων, ο CEO της KPMG σημείωσε χαρακτηριστικά ότι υπάρχουν πάρα πολλές περιπτώσεις από ξένες επενδύσεις που έμειναν στην χώρα. «Για παράδειγμα, είναι οι μαρίνες (η μαρίνα Παραλιμνίου γίνεται ως επί το πλείστον από ξένους επενδυτές), ο τραπεζικός τομέας (όπου στην Τράπεζα Κύπρου και στην Ελληνική έχουμε πλέον ξένους επενδυτές και αμερικανικά funds), ο φαρμακευτικός τομέας (όπως είναι η επένδυση που έχει γίνει στην Remedica), στα εμπορικά κέντρα, το mall που αγοράστηκε από νοτιοαφρικανικό fund, τα ξενοδοχεία στον τουρισμό όπου βλέπουμε αρκετά ξενοδοχεία να ανακαινίζονται όπως επίσης και καινούργια να κτίζονται από

ξένες επενδύσεις, όπως και πολλούς άλλους τομείς. Οπότε το μοντέλο μας έχει αλλάξει και πρέπει να προσαρμοστούμε και ως επαγγελματίες και ως οικονομία. Αναμένουμε να γίνουν και άλλες επενδύσεις στην Κύπρο. Ξένες εταιρείες έχουμε και στον τομέα της ενέργειας», συμπλήρωσε.

Ο κ. Βασιλείου κατέληξε με τα της νομοθεσίας, λέγοντας ότι η Κύπρος φρόντισε να εκσυγχρονίσει όλες τις νομοθεσίες για τη εγγραφή επενδυτικών ταμείων και διαχειριστών επενδυτικών ταμείων και αυτή τη στιγμή δεν έχει σε τίποτα να ζηλέψει από άλλες χώρες όπως είναι το Λουξεμβούργο και η Ιρλανδία.

Ανταγωνιστικό περιβάλλον

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης δήλωσε τη Δευτέρα στο δειπνό που παρέθεσε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ότι η Κυβέρνηση

θα παραμείνει επικεντρωμένη στη διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας, ενισχύοντας το σύστημα των οικονομικών υπηρεσιών και το ήδη ανταγωνιστικό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις και τις επενδύσεις. Στο χαιρετισμό του ο Πρόεδρος Αναστασιάδης αναφέρθηκε στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κύπρου ως επενδυτικού προορισμού και σε ό,τι αφορά την κυπριακή οικονομία είπε ότι ο ρυθμός ανάπτυξης βρίσκεται στο 4% και αποτελεί ένα από τους υψηλότερους στην ΕΕ. Ο κ. Αναστασιάδης επισήμανε τις μεταρρυθμίσεις που εφαρμόζει και προωθεί η Κυβέρνηση και κάνοντας ειδική αναφορά στους τομείς της Δημόσιας Υπηρεσίας, της Υγείας, της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της δικαιοσύνης. Υπογράμμισε ακόμη ότι η κυπριακή οικονομία απολαμβάνει διαδοχικές αναβαθμίσεις από διεθνείς Οίκους Αξιολόγησης και έχει επιστρέψει στην επενδυτική βαθμίδα. Τέλος, διαβεβαίωσε ότι η Κυβέρνηση θα παράσχει κάθε βοήθεια που κρίνεται αναγκαία προς τις νέες επιχειρήσεις και τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

Στο 169% ο τομέας

Βάσει στοιχείων που προκύπτουν από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τη δράση της, από το 2011 μέχρι και το 2018 η ανάπτυξη του τομέα, περιλαμβανομένων των συλλογικών επενδύσεων, των διαχειριστών αμοιβαίων κεφαλαίων και των παρόχων διοικητικών υπηρεσιών, ξεπέρασε το 169%. Εντός του 2018 έλαβαν έγκριση 58 οντότητες, εκ των οποίων 32 δραστηριοποιήθηκαν στις συλλογικές επενδύσεις, 18 στην παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και 8 στην παροχή διοικητικών υπηρεσιών. Μέσα στο 2019, μόνο τον Ιανουάριο βρισκόνταν υπό εξέταση 107 αιτήσεις για αδειοδότηση νέων εποπτευόμενων οντοτήτων, οι οποίες περιλαμβάνουν 26 ΚΕΠΕΥ, 11 ΕΠΛΥ και 70 Εταιρείες Διαχείρισης Συλλογικών Επενδύσεων και Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων. Στο αριθμό αυτό περιλαμβάνονται και 45 προεγκρίσεις εταιρειών, οι οποίες δύναται να λάβουν τελική άδεια εντός του 2019. Το 4ο τρίμηνο του 2018 το συνολικό ενεργητικό υπό διαχείριση ανερχόταν στα 6,3 δισ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 10% σε σχέση με το 3ο τρίμηνο του 2018, 61% σε σχέση με το 2017 και 132% σε σχέση με το 2016.

Σε πολιτικό μετατράπηκε το σκηνικό του ΓεΣΥ

Εντονο παρασκήνιο και προσκήνιο με φόντο το πολυασφαλιστικό - Προβληματισμοί στον ΟΑΥ μετά τα όσα αποκαλύφθηκαν

Του ΝΙΚΟΛΑ ΠΕΤΡΟΥ

Ποι πολιτικό από ποτέ μετατρέπεται το σκηνικό στο ΓεΣΥ. Μετά από ένα μήνα πρεμιάς και διευθετήσεων ανοικτών ζητημάτων από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), άρχισε να αναδύεται ένα έντονο παρασκήνιο με φωνές να φέρουν αρχηγό κοινοβουλευτικού κόμματος να δεσμευτεί πως με το πέρας των ευρωεκλογών θα εισαγάγει τροποποίηση νόμου για να μετατρέψει το Σύστημα από μονοασφαλιστικό σε πολυασφαλιστικό. Το εναρκτήριο λάκτισμα ήρθε μετά από ανάρτηση του τέως υπουργού Υγείας, Γιώργου Παμπορίδη, μέσω της οποίας ανέφερε πως πολιτικός αρχηγός λέει σε επαγγελματίες υγείας να μην ενταχθούν στο ΓεΣΥ «υποσχεόμενος ότι μετά τις ευρωεκλογές θα φέρει τροποποίηση της νομοθεσίας για να το εξουδετερώσει». Μετά την προαναφερθείσα τοποθέτηση από τον τέως υπουργό, άρχισε η ανταλλαγή πυρών μεταξύ των κομμάτων μέσω ανακοινώσεων και δηλώσεων. Από την μια ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου, να αντικρούει τις κατηγορίες πως παρασκηνιακά προχωρεί σε τέτοιες δεσμεύσεις και από την άλλη τα κόμματα της αντιπολίτευσης να πυροβολούν τον συναγερτικό πρόεδρο για υποσκαφή του ΓεΣΥ. Μάλιστα, το όλο σκηνικό φορτίστηκε περαιτέρω μετά το δημοσίευμα της εφημερίδας «Χαραυγή», το οποίο αναφέρει σε γενικές γραμμές πως κατά τη διάρκεια συνέντευξης που είχαν οι φαρμακοβιομηχανίες ο πρόεδρος του ΚΕΒΕ Χριστόδουλος Αγκαστινιώτης, παρότρυνε τις φαρμακευτικές εταιρείες να μην ενταχθούν στο ΓεΣΥ διότι μετά τις ευρωεκλογές ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ θα προωθήσει τροποποίηση νόμου προκειμένου το Σύστημα να γίνει πολυασφαλιστικό. Σε δηλώσεις του ο κ. Νεοφύτου είπε πως, παρά το γεγονός ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός και η κυβέρνηση ήθελαν πολυασφαλιστικό, τα άλλα 7 κόμματα ήθελαν μονοασφαλιστικό. «Εμείς, εξήγησε, δεν προτάξαμε γινάτι και είπαμε ότι χρυσόταμο ένα σχέδιο υγείας στους ασθενείς και παρόλο που είχαμε αυτή την άποψη, θα συναινέσουμε στο μονοασφαλιστικό». Μάλιστα ο κ. Νεοφύτου υπογράμμισε

Οι πολίτες που μέχρι σήμερα λάμβαναν δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στα δημόσια νοσοκομεία μέσω της κάρτας νοσήλωσης, καλούνται να προβούν σε ανανέωση της ούτως ώστε να έχουν πρόσβαση στην ενδονοσοκομειακή φροντίδα υγείας.

πως αφήνει ασχολίαστα τα όσα ακούγονται περί συνωμοσιολογιών, ενώ τόνισε ότι δεν θα μετατραπεί σε αποδιοπομπαίο τράγο για τον οποιονδήποτε.

Βροχή ανακοινώσεων

Οι πρώτες αντιδράσεις δεν άργησαν να έρθουν, με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ Γιώργο Λουκαίδη να αναφέρει σε γραπτή του δήλωση πως οι καταγγελίες του Γιώργου Παμπορίδη είναι πολύ σοβαρές και εξόχως αναστασιακές, ενώ τόνισε παράλληλα πως είναι φανερό ότι ο τέως υπουργός φωτογραφίζει τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Ο κ. Λουκαΐδης, μεταξύ άλλων, σημείωσε πως «ο κ. Νεοφύτου πρέπει αμέσως να τερματίσει την υπονόμηση του ΓεΣΥ και να δεσμευτεί δημόσια, ξεκάθαρα και χωρίς μισόλογα,

ότι δεν έχει καμιά πρόθεση να αναλάβει πρωτοβουλία και να στηρίξει οποιαδήποτε προσπάθεια ενωσιμισμού του ΓεΣΥ και αλλαγής της φιλοσοφίας του μετά την εφαρμογή του». Έντονη ήταν και η αντίδραση του υποψήφιου ευρωβουλευτή της Συμμαχίας Πολιτών, Δώρου Χριστοδουλίδου, ο οποίος σε ανακοίνωσή του τόνισε ότι οι μάσκες πλέον έχουν πέσει και πως οι κατηγορίες του τέως υπουργού Υγείας δεν έγιναν τυχαία.

Σημείωσε δε, ότι ο κ. Νεοφύτου ουδέποτε πίστεψε στο μονοασφαλιστικό και ουδέποτε το στήριξε. Παράλληλα πέταξε το μπαλάκι και στον πρόεδρο της ΕΔΕΚ, Μαρίνο Σιζόπουλο, αναφέροντας πως «σε κάθε Ολομέλεια που συζητείται ένα νομοσχέδιο για το ΓεΣΥ δεν είναι βιώσιμο, ενώ παράλληλα υπογραμμίζει πως «δεν απαντά στο ερώτημα αν θα προωθήσει αλλαγές

στο νόμο, στηριζόμενος προφανώς στους βουλευτές του ΔΗΚΟ και του ΚΣ ΕΔΕΚ».

Σε ισχύ οι κάρτες νοσήλωσης στο ΓεΣΥ

Κανονικά θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις κάρτες νοσήλωσης τους οι δικαιούχοι με την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας. Παρά το γεγονός ότι από την 1η Ιουνίου του 2019 θα τεθεί σε εφαρμογή το ΓεΣΥ, οι πολίτες που μέχρι σήμερα λάμβαναν δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στα δημόσια νοσοκομεία μέσω της κάρτας νοσήλωσης, καλούνται να προβούν σε ανανέωσή τους ούτως ώστε να έχουν πρόσβαση στην ενδονοσοκομειακή φροντίδα υγείας. Σημειώνεται δε, πως η κάρτα νοσήλωσης δεν θα ισχύει μόνο για την πρώτη φάση του ΓεΣΥ αλλά και όταν αυτό τεθεί σε πλήρη εφαρμογή τον Ιούνιο του 2020. Συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι της κάρτας νοσήλωσης θα έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν να επισκέπτονται τους οδοντίατρους του δημοσίου σε περιβάλλον ΓεΣΥ, κάτι που δεν θα ισχύει για τους μη δικαιούχους αφού το Σύστημα δεν θα καλύπτει οδοντιατρικές υπηρεσίες. Όσον αφορά τα λειτουργικά έξοδα των οδοντιατρικών υπηρεσιών που λειτουργούν στα δημόσια νοσοκομεία και στα κέντρα υγείας, αυτά θα καλύπτονται από τον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΝΥ).

Ξεκαθαρίζει το ΚΕΒΕ

Τη θέση του θέλησε να ξεκαθαρίσει ο πρόεδρος του ΚΕΒΕ Χριστόδουλος Αγκαστινιώτης, σχετικά με τα όσα λήχθηκαν κατά τη συνάντηση των φαρμακευτικών εταιρειών. Μιλώντας στο κρατικό κανάλι, ο κ. Αγκαστινιώτης ανέφερε πως ένα πολυασφαλιστικό σύστημα θα μπορούσε να δοθεί μέσα στα πλαίσια των ανταγωνισμοί προς όφελος των ασθενών. «Ωστόσο, από τη στιγμή που τα κόμματα ψήφισαν ομόφωνα ένα μονοασφαλιστικό σύστημα συναινέσαμε σε αυτό στη βάση δύο βασικών όρων», υπογράμμισε. «Ο πρώτος όρος, εξηγή, είναι να τηρηθεί αυστηρά ο προϋπολογισμός του 1 δισ. ευρώ και ο δεύτερος,

είναι αυτό το σύστημα να παρέχει ποιτικές υπηρεσίες με την πραγματική τους έννοια προς όλους τους ασθενείς». Ξεκαθάρισε δε, πως το ΚΕΒΕ ήταν αυτό που ζήτησε από όλους τους πολιτικούς αρχηγούς και από τον κύριο Αβέρωφ Νεοφύτου να επέλθουν για να ρυθμιστεί αυτό το θέμα σε περίπτωση που δεν τηρηθούν τα ποιοτικά κριτήρια που έχουμε ζητήσει και εκτροχιαστεί από τον προϋπολογισμό του ΓεΣΥ. «Θα ζητήσουμε νομοθετικές τροποποιήσεις αν εκφύγουμε του προϋπολογισμού ή αν δεν τηρηθούν τα ποιοτικά κριτήρια που έχουμε βάσει ως όρο για να αποδεχτούμε το μονοασφαλιστικό», κατέληξε.

Προβληματίζεται ο ΟΑΥ

Έντονα προβληματισμένοι παρουσιάζονται το τελευταίο 24ωρο οι λειτουργοί του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ) μετά τα όσα προέκυψαν. Εκεί που ο Οργανισμός θεωρούσε πως είχε την πλήρη στήριξη όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων και προχωρούσε ακάθεκτος για την υλοποίηση του ΓεΣΥ, πλέον άρχισε να ανησυχεί από τις πληροφορίες που φθάνουν στα αυτά του. Πλην εντός του ΟΑΥ αναφέρεται στην «Κ», πως τέτοιου είδους καταγγελίες είναι καθημερινό φαινόμενο, ωστόσο εξηγεί πως ουδέποτε θεώρησαν ότι αυτά τα παρασκηνιακά παιχνίδια ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα. Μάλιστα, η ίδια πηγή σημειώνει πως εδώ και βδομάδες κάποιοι γιατροί τους αποκάλυψε πως σε συνάντηση που είχε στην Αθήνα με αρχηγό κόμματος ετοιμάζονταν μετά τις εκλογές να προωθήσουν τροποποιήσεις νόμου για να κάνουν το ΓεΣΥ πολυασφαλιστικό. Εξηγεί δε, αυτό έχει ως αποτέλεσμα να δημιουργείται μια αμφιβολία στην ιατρική κοινότητα και να διαστάζουν στο να προβούν σε αίτηση εγγραφής. Τόνισε δε, πως στην αρχή θεώρησαν πως όλο αυτό πρόκειται για μια ακραία προπαγάνδα γιατρών που τάσσονται κατά του Συστήματος, ωστόσο μετά τις δηλώσεις των κ. Νεοφύτου και κ. Αγκαστινιώτη, άρχισαν να μην αποκλείουν το ενδεχόμενο ότι λαμβάνει χώρα κάτι τέτοιο παρασκηνιακά.

Σε δικαστικές περιπέτειες το ηλεκτρικό καλώδιο

Η Euroasia Interconnector σέρνει στη δικαιοσύνη τη ΡΑΕ Ελλάδας για το τμήμα από Κρήτη στην Αττική

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Στα άκρα οδηγείται η διαμάχη που έχει ξεσπάσει αναφορικά με την κατασκευή ενός τμήματος του έργου ηλεκτρικής διασύνδεσης Ισραήλ-Κύπρου-Ελλάδας. Η απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας της Ελλάδας (ΡΑΕ) να αποκαταστήσει, από έργο κοινού ενδιαφέροντος σε εθνικό, το κομμάτι διασύνδεσης Κρήτης Αττικής έχει διαρρήξει τις σχέσεις της με την ανάδοχο εταιρεία του έργου.

Η Euroasia Interconnector, μετά από πολυμνη διαμάχη με τη ΡΑΕ στο προσκήνιο και παρασκηνίο, αποφάσισε να κινηθεί μέσω της δικαστικής οδού σε μια προσπάθεια να διασφαλίσει τον ενιαίο χαρακτήρα υλοποίησης του έργου. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» από την ελληνική πρωτεύουσα σε δικαστικές προσφυγές κατά της ΡΑΕ στα ελληνικά δικαστήρια, αλλά και σε επίσημη καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή περί παράβασης του ευ-

Από πλευράς Κομισιόν, απορρίπτεται η υλοποίηση του έργου ως εθνικού, κάτι που επιδιώκεται από ελληνικής πλευράς. Ο δε Επίτροπος Ενέργειας φαίνεται να έχει προειδοποιήσει την Αθήνα με συνέπειες στην περίπτωση που δεν αλλάξει απόφαση.

ρωπαϊκού κανονισμού που διέπει το πλαίσιο υλοποίησης των PCI (έργα κοινού ενδιαφέροντος), προχώρησε ο Euroasia Interconnector. Σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ» η εταιρεία κυπριακών συμφερόντων κατέθεσε τέσσερις αγωγές κατά της ΡΑΕ για την αναστολή ισάριθμων αποφάσεων που έλαβε από τον Αύγουστο του 2018 και μετά, κατά παράβαση του ευρωπαϊκού κανονισμού. Παράλληλα, η κυπριακή κοινοπραξία που εξακολουθεί να είναι ο φορέας υλοποίησης του PCI Αττικής-Κρήτης-Κύπρου-Ισραήλ κατέθεσε επίσημη καταγγελία στην Κομισιόν με το ίδιο αίτημα, η οποία και αναμένεται, σύμφωνα με πληροφορίες, να ξεκινήσει τη σχετική διαδικασία η οποία ανοίγει τον δρόμο για προσφυγή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην περίπτωση μη συμμόρφωσης της Ελλάδας με τον ευρωπαϊκό κανονισμό.

Σε περιπέτειες

Η απόφαση για εμπλοκή της δικαιοσύνης αναμένεται να προκαλέσει περαιτέρω καθυστερήσεις στην υλοποίηση του έργου το οποίο θα αναπτυχθεί σε τρεις φάσεις και εντός συγκεκριμένων χρονικών πλαισίων. Η αντίστροφη μέτρηση για τις αναταραχές που καταγράφονται ξεκίνησε όταν η ΡΑΕ αποφάσισε να προχωρήσει την υλοποίηση του τμήματος Κρήτης-Αττικής ως εθνικό έργο, κάτι για το οποίο αντέδρασε σθεναρά η εταιρεία Euroasia Interconnector φορέας υλοποίησης του έργου

κοινού ενδιαφέροντος ως ενιαίο. Παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν να βρεθεί μια λύση, η ΡΑΕ προχώρησε με τις σχετικές διαδικασίες με τις οποίες ουσιαστικά το τμήμα του καλωδίου Κρήτη-Αττική θα υλοποιηθεί αυτόνομα. Ζήτημα το οποίο είχε προκαλέσει την διακριτική παρέμβαση της κυπριακής πλευράς σε πολιτικό επίπεδο χωρίς ωστόσο αποτελέσματα.

Στήριξη από Κομισιόν

Πέρα από τις δικαστικές περιπέτειες εμπλοκή στο όλο θέμα εκδηλώνεται και από πλευράς

Η προσφυγή της εταιρείας Euroasia Interconnector στην Ελληνική Δικαιοσύνη καθώς και η καταγγελία ενώπιον της Κομισιόν αναμένεται να προκαλέσουν καθυστερήσεις στην υλοποίηση του έργου.

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία είχε και συνεχίζει να υποστηρίζει την υλοποίηση του έργου ως κοινού ενδιαφέροντος και όχι ως εθνικού.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο ίδιος ο Επίτροπος Κανιέντε, σε επιστολή του προς τον υπουργό Ενέργειας της Ελλάδας Γιώργο

Σταθάκη, είχε εμμέσως πλην σαφώς αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο η Ελλάδα να βρεθεί ενώπιον Ευρωπαϊκών οργάνων κάνοντας λόγο για ρυθμιστικές συνέπειες σε περίπτωση που η διασύνδεση της Κρήτης με την Αττική προχωρήσει ως εθνικό έργο και όχι ως PCI. Στις θέσεις της Επιτροπής και στο κοινό ανακοινθέν που εξέδωσαν οι κυπριακές αρχές και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 28 Φεβρουαρίου στη Λευκωσία, μέσω του οποίου επανέλαβαν τη στήριξη τους για την έγκαιρη υλοποίηση της διασύνδεσης ως έργου κοινού ενδιαφέροντος, στηρίζει την επιχειρηματολογία του και ο Euroasia στις αγωγές που κατέθεσε κατά της ΡΑΕ. Το πώς θα επηρεάσει την πρόοδο της επίμαχης διασύνδεσης η δικαστική προσφυγή του Euroasia, αλλά και η αναμενόμενη παρέμβαση της Επιτροπής, μένει να φανεί το επόμενο διάστημα, αν και η ελληνική πλευρά είχε λάβει υπόψη της και αυτή την τροπή της υπόθεσης όταν αποφάσιζε να προχωρήσει το έργο ως εθνικό.

Το έργο

Το καλώδιο ηλεκτρικής ενέργειας, συνολικού μήκους 1518 χιλιομέτρων, με βάση τα αρχικά χρονοδιαγράμματα, είναι προγραμματισμένο να ξεκινήσει η κατασκευή του αρχές του 2019. Είναι χωρισμένο σε τρία τμήματα που περιλαμβάνουν το κομμάτι Χαντέρα (Ισραήλ) και Κοφίνου, Κοφίνου Κορακιά Κρήτης, Κορακιά - Αττική. Κατά την πρώτη φάση του έργου με βάση τα χρονοδιαγράμματα, θα έχει αποπερατωθεί η πόντιση και λειτουργία του καλωδίου.

Το καλώδιο θα ξεκινά από το Ισραήλ και το πρώτο τμήμα του, μήκους 329 χιλιομέτρων, μέσω των Αποκλειστικών Οικονομικών Ζωνών των δυο χωρών θα καταλήγει στον σταθμό μετατροπής στην περιοχή Κοφίνου. Το δεύτερο τμήμα του καλωδίου, 879 χιλιομέτρων, θα ξεκινά από τον σταθμό της Κοφίνου, υπόγειο μέχρι την θαλάσσια περιοχή Αλαμίνου και υποθαλάσσια στη συνέχεια, μέσα από τα Διεθνή Χωρικά Ύδατα θα κατευθυνθεί προς την ελληνική υφαλοκρηπίδα με κατάληξη την περιοχή Κορακιά Ηρακλείου όπου προβλέπεται σύνδεση με υφιστάμενη γραμμή μεταφοράς δυναμικότητας 150 Kw.

Το τελευταίο κομμάτι του καλωδίου, 310 χιλιομέτρων, από την Κρήτη με κατεύθυνση ΒΔ της Μήλου, ΒΑ της Αίγινας και νότια της Σαλαμίνας θα καταλήξει στην Πάχη Μεγάρων. Κατά την δεύτερη φάση του έργου είναι προγραμματισμένη η τοποθέτηση δυο επιπρόσθετων καλωδίων και δυο επιπλέον σταθμών μετατροπής, ένας στο Ισραήλ και άλλος ένας στην Αττική, για αναβάθμιση του συστήματος από τα 1000MW σε 2000 MW.

Σκέφτεσαι αυτοκίνητο;

Έλα στην Τράπεζα Κύπρου.

Επισκέψου οποιοδήποτε κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου. Εάν είσαι συνδρομητής της 1bank μπορείς να κάνεις αίτηση και ηλεκτρονικά.

www.bankofcyprus.com.cy
800 00 800

Τράπεζα Κύπρου

ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΟ ΚΩΝ

ΑΠΟΨΗ / Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Το πέπλο της κοινωνικής ευαισθησίας

Με φανερό περιέργεια, η κοινή γνώμη παρακολουθεί κάτι που μοιάζει με χορό των επτά πέπλων. Αυτό που πέφτουν με ρυθμό, το ένα μετά το άλλο και αποκαλύπτουν τελικά τη γυμνή αλήθεια.

Επесе το πέπλο του αντιμνημονιακού αγώνα, το άλλο με την αντίσταση στους πιστωτές, αλλά και το ηθικό πλεονέκτημα. Έχει μείνει αδιόρατο αλλά στέρεο, το πέπλο της κοινωνικής πολιτικής. Μπορεί να μην είμαστε πιο ηθικοί, κάνουμε λάθη, αλλά είμαστε υπέρ των φτωχών. Αυτούς εκπροσωπούμε και δίνουμε έμφαση στην υγεία, στην κοινωνική πολιτική.

Αυτό το πέπλο, της κοινωνικής ευαισθησίας, παραμέρισε αθόρυβα, σχεδόν ασυναίσθητα, η Στατιστική Αρχή εκδίδοντας τις προηγούμενες ημέρες δύο «Βαρετά» δελτία Τύπου που πέρασαν απαρατήρητα.

Εμεινε βέβαια το πλεονέκτημα να λένε παλιά πράγματα με καινούργιες λέξεις. Χαρακτηριστικό δείγμα από πρόσφατη ομιλία του πρωθυπουργού Τσίπρα: «Έχει σταματήσει εδώ και τρία χρόνια η συρρίκνωση και η υποβάθμιση των δομών και υπηρεσιών υγείας. Και έχει ξεκινήσει σιγά σιγά, αλλά σταθερά πιστεύω, μια αντίστροφη πορεία. Αυτά τις ουσιαστικές ενισχύσεις και, εν τέλει, της επαναθεμελίωσης της καθολικότητας της υγειονομικής περιθαλψης για όλους

Το μικρό πρόβλημα είναι ότι η πραγματικότητα των αριθμών διαψεύδει τη ρητορεία της προπαγάνδας.

και όσες ζουν σε αυτή τη χώρα. Ανεξαρτήτως εισοδήματος, ανεξαρτήτως ασφαλιστικής ικανότητας, ανεξαρτήτως κοινωνικής θέσης, ανεξαρτήτως καταγωγής ή οποιουδήποτε άλλου προσδιορισμού».

Το μικρό πρόβλημα είναι ότι η πραγματικότητα των αριθμών διαψεύδει τη ρητορεία της προπαγάνδας. Η συνολική χρηματοδότηση της υγείας από 8,41% του ΑΕΠ που ήταν το 2013 με τους «νεοφιλελεύθερους», περιορίστηκε την εποχή των «ευαίσθητων» σε 8,04% του ΑΕΠ το 2017, μπαίνοντας από το δελτίο των λογαριασμών υγείας της Στατιστικής Αρχής. Δεν είναι και πολύ κακό, θα ισχυριστεί κάποιος. Η αλήθεια όμως είναι ότι κατά τη διακυβέρνηση των ευαίσθητων, οι κρατικές δαπάνες για την υγεία περιορίστηκαν από 4,6 δισ. ευρώ το 2013 σε 3,9 δισ. ευρώ το 2017. Την ίδια περίοδο, οι δαπάνες υγείας των ασφαλιστικών ταμιείων, που προέρχονται κυρίως από εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων, παρέμειναν σχεδόν σταθερές στα 4,8 δισ. ευρώ, όπως επίσης και οι

ιδιωτικές δαπάνες για την υγεία που παραμένουν παρά την κρίση πάνω από 5,6 δισ. ευρώ, περισσότερες από τις κρατικές δαπάνες.

Χρόνια αριστερής μπουρδολογίας για κοινωνική πολιτική ανάγκασαν τους ιδιώτες να πληρώνουν περισσότερα για την υγεία. Από τη συνολική δαπάνη υγείας ο κρατικός προϋπολογισμός καλύπτει πλέον το 27,5% ενώ το 2013 καλυπτόταν το 30,5%! Οι οπαδοί «του ασφαλιστικού συστήματος Πινοσέτ» (!) πλήρωναν μεγαλύτερο μέρος της υγείας. Οι ασφαλιστικοί οργανισμοί πλήρωσαν το 2017 το 33,3% των δαπανών. Για προφανείς λόγους η δαπάνη ιδιωτικών ασφαλίσεων αυξήθηκε στο 4% της συνολικής δαπάνης ενώ επίσης αυξήθηκαν οι πληρωμές ιδιωτών που επιβαρύνονται με 34,8% των εξόδων υγείας.

Παράλληλα, μειώθηκαν οι δαπάνες για κοινωνική προστασία. Οι καθαρές κοινωνικές παροχές από 42,9 δισ. ευρώ το 2014 περιορίστηκαν στα 42,5 δισ. ευρώ το 2016.

Μην απογοητεύεστε. Το είπε ξεκάθαρα: «Και αυτή την προσπάθεια την υλοποιούμε και θα συνεχίσουμε να την υλοποιούμε με ακόμα περισσότερα μέσα, καθώς πλέον αυξάνονται και τα περιθώρια για να το πράξουμε αυτό». Εύκολες οι υποσχέσεις. Δεν κοστίζουν τίποτα και κάποιος θα τις πιστέψει. Υπάρχουν ακόμη μερικά πέπλα.

ΑΠΟΨΗ / Του ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΤΑΓΚΟΥ

Δύσκολη η ανακοπή του brain drain

Το θέμα των 400.000-500.000 Ελλήνων πολιτών που εκπατρίστηκαν στη δεκαετία της κρίσης, δηλαδή από το 2010 έως σήμερα, απασχολεί συνεχώς τον δημόσιο διάλογο και δικαιολογημένα. Πρόκειται κυρίως για ανθρώπους με δεξιότητες και επιστημονική κατάρτιση, νέους ή πάνω στο άνοιγμα της δραστηριότητάς τους, που αναγκάστηκαν να φύγουν για να βρουν μια καλύτερη τύχη στο εξωτερικό. Οι περισσότεροι στην Ευρώπη, αλλά και σε άλλες χώρες, όπως η Αυστραλία, ο Καναδάς, οι ΗΠΑ, ακόμη και σε αραβικές.

Ο δημόσιος διάλογος αφορά τους λόγους, που οι περισσότεροι είναι προφανείς, για τους οποίους όλοι αυτοί ξενιτεύτηκαν. Ξενιτεύτηκαν για να ξεφύγουν από την κρίση και να βρουν εργασία κατ' αρχήν, με καλύτερους όρους στις περισσότερες περιπτώσεις. Αρκετοί όμως ξενιτεύτηκαν επίσης γιατί δεν άντεχαν πλέον τη μιζέρια που ονομάζεται «ελληνική πραγματικότητα» και εκδηλώνεται με διαφθορά, γραφειοκρατία, αναξιοκρατία, χρίση «μέσων», ισοπέδωση προς τα κάτω, επικράτηση του παραλογισμού με αντίστοιχη καταστολή της λογικής.

Στον δημόσιο διάλογο έχουν μπει επίσης τα θέματα της επιστροφής των ξενιτεμένων με προσόντα για να σταματήσει αυτό που διεθνώς ο-

Η Ελλάδα παράγει περισσότερο επιστημονικό δυναμικό από αυτό που μπορεί να απορροφήσει σε κλάδους που αλλού έχουν ζήτηση.

νομάζεται «brain drain», δηλαδή η διαρροή μυαλών προς άλλες χώρες. Είτε γιατί αυτό συμβαίνει λόγω των αντικειμενικών αδυναμιών της Ελλάδας είτε γιατί άλλες χώρες ασκούν πολιτικές προσέλκυσης πτυχιούχων επιστημόνων και «καλών μυαλών». Επιπλέον, στον δημόσιο διάλογο έχει μπει και το πρόβλημα της συμμετοχής των ξενιτεμένων στις εθνικές εκλογές, καθώς αυτές πλησιάζουν και τα κόμματα διεκδικούν την ψήφο τους. Λιγότερο το κυβερνητικό, που δείχνει ελάχιστη βούληση για να βρεθεί λύση, περισσότερο τα κόμματα της αντιπολίτευσης, που πιστεύουν ότι θα ωφεληθούν.

Με τη σημαντική επισήμανση ότι, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αρχή της ελεύθερης μετακίνησης και εγκατάστασης οπουδήποτε αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα των πολιτών της, η προσδοκία να μπει ένα τέλος στο ελληνικό brain drain και

να αρχίσει η επάνοδος των ξενιτεμένων δεν φαίνεται ιδιαίτερα ρεαλιστική. Η οικονομική κρίση ήταν ασφαλώς η αιτία του τελευταίου μεταναστευτικού κύματος, αλλά ίσως ταυτόχρονα να ήταν και η αφορμή με την έννοια ότι πολλοί νέοι αποφάσισαν να κάνουν το βήμα για να γνωρίσουν διαφορετικά περιβάλλοντα, να απογαλακτιστούν από τον ασφυκτικό εναγκαλισμό των δικών τους, να ανοίξουν τις φτερούγες τους. Εξάλλου, στην εποχή μας οι συγκοινωνίες και οι επικοινωνίες είναι εύκολες!

Όλοι συμφωνούν ότι, για να γυρίσουν οι δικοί μας, απαιτείται ανάπτυξη. Να μπει η χώρα σε ρυθμούς μεγάλης ανάπτυξης, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, να βελτιωθούν οι συνθήκες κ.λπ.

Σωστό, αλλά κάτι τέτοιο δεν φαίνεται στον ορίζοντα. Οι προβλέψεις είναι ότι ο ρυθμός ανάπτυξης θα είναι χαμηλός και το ίδιο ισχύει με τις επενδύσεις. Ακόμη περισσότερο, η Ελλάδα παράγει περισσότερα επιστημονικά δυναμικά από αυτά που μπορεί να απορροφήσει σε κλάδους που αλλού έχουν ζήτηση. Δεν σιχνητάμε για τους κλάδους που δεν έχουν επαφή με την αγορά εργασίας και είναι στα αχτιά. Με λίγα λόγια, πολύ δύσκολα θα ανακοπεί το brain drain στο ορατό μέλλον.

Blame game ενόψει της έκθεσης

Τουρκική αδιαλλαξία καταγράφει η κυβέρνηση στον απόηχο του αδιεξόδου

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Παιχνίδι αλληλοεπιτίρησης ευθυνών μπροστά στο αδιέξοδο του Κυπριακού παρατηρείται μία βδομάδα πριν από την ενδιάμεση έκθεση του γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Αντόνιο Γκουτέρες μεταξύ των δύο πλευρών. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προειδοποιεί τον Μουσταφά Ακιντζί πως η υπομονή του έχει και όρια μετά και την τοποθέτηση της τ/κ πλευράς για έλλειψη ετοιμότητας της ε/κ πλευράς σημειώνοντας πως η πολιτική ισότητα όπως ερμηνεύεται από την τ/κ πλευρά

και επείγεται για λύση του κυπριακού προβλήματος, αφού με την τουρκική εισβολή του 1974 και ως αποτέλεσμα της κατοχής του 37% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας από τα τουρκικά στρατεύματα, είναι οι Τούρκοι έποικοι που σφετερίζονται τις περιουσίες των 167 χιλιάδων βίαιως εκτοπισθέντων Ελληνοκυπρίων. Ο κ. Ακιντζί το μόνο που μέσα από τις αξιώσεις του επιδιώκει είναι την ομπρία και τον πλήρη έλεγχο της Κύπρου από την Τουρκία».

Διάσκεψη μετά από καιρό

Τον φαύλο κύκλο του Κυπριακού βεβαίως προσπάθησαν να σκιαγραφήσουν σε διάσκεψη Τύπου ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Πρόδρομος Προδρόμου και ο διαπραγματευτής της ε/κ πλευράς Ανδρέας Μαυρογιάννης, τον πρώτο της Τρίτης. Μία διάσκεψη ενήμερωσης στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών η οποία είχε χρόνια να πραγματοποιηθεί. Στη δημοσιότητα δεν δόθηκε βεβαίως κάτι νέο γύρω από τη συνάντηση της ειδικής απεσταλμένης των Ηνωμένων Εθνών, ούτε περισσότερες λεπτομέρειες για την ιδέα του Προέδρου γύρω από το κεφάλαιο της κοινοβουλευτικής προεδρίας. Υπογραμμίστηκε ωστόσο η βούληση της ε/κ πλευράς για άρση του αδιεξόδου που διαφαίνεται όπως λέχθηκε από τις προτάσεις του Προέδρου για νέες ιδέες και η αδιαλλαξία της τουρκικής πλευράς.

Ο μονόδρομος και το θεαθήναι

Σε αυτό το πλαίσιο ο κ. Μαυρογιάννης χαρακτήρισε μονόδρομο για την ε/κ πλευρά τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό καθώς δεν θεωρεί ότι υπάρχουν πραγματικά άλλες επιλογές. Όπως είπε, ωστόσο, ο Ε/κ διαπραγματευτής δεν πρέπει να γίνει απλώς μια νέα προσπάθεια για το θεαθήναι, που να μην είναι προετοιμασμένη, σε όλα τα επίπεδα, και να μην έχει πιθανότητες επιτυχίας, γιατί έτσι θα αποσκοπεί στο αδιέξοδο. Παραδέχτηκε παράλληλα πως υπάρχουν πολύ σοβαρές δυσκολίες καθώς η τουρκική πλευρά φαίνεται ξεκάθαρα να κωλυσιεργεί ενώ ξεκαθάρισε

Συνέντευξη Τύπου έδωσαν ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Πρόδρομος Προδρόμου και ο διαπραγματευτής της ε/κ πλευράς Ανδρέας Μαυρογιάννης προετοιμάζοντας το έδαφος του αδιεξόδου που επικρατεί.

πως οι νέες ιδέες που καταθέτει ο Πρόεδρος κατά τη διάσκεψη τύπου πως η πείση η πλευρά μας για την καλή μας βούληση. Από την πλευρά του, ο κ. Προδρόμου υπογράμμισε πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήταν ανά πάσα στιγμή και είναι πανέτοιμος για την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων από εκεί όπου είχαν διακοπεί «διότι στην προηγούμενη περίοδο, στη διετή περίπου διαπραγμάτευση που είχε γίνει, είχε επιτευχθεί σε πάρα πολλά ζητήματα σημαντική πρόοδος την οποία δεν θέλουμε να εγκαταλείψουμε».

Η ιδέα της κοινοβουλευτικής

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος ξεκαθάρισε κατά τη διάσκεψη τύπου πως η ιδέα της κοινοβουλευτικής προεδρίας δεν αφορά νέα πρόταση αλλά ιδέα που επανέφερε ο Πρόεδρος. Κληθείς να σχολιάσουν πηγές της ε/κ πλευράς τη φορά η κοινοβουλευτική προεδρία, με βάση την πρόταση αυτή θα υπάρχουν ο Ε/κ Πρόεδρος και ο Τ/κ Αντιπρόεδρος χωρίς καμία εκτελεστική εξουσία, αλλά με συμβολικό και εθιμοτυπικό χαρακτήρα αρμοδιοτήτες. Ουσιαστικές εξουσίες θα έχουν η κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός, ο οποίος θα αναδεικνύεται με βάση το αποτέλεσμα των κοινοβουλευτικών εκλογών και η πρωθυπουργία θα είναι εκ περιτροπής σε βάση 4 προς 2, ανέφεραν. Στόχος όπως λέγεται της ιδέας αυτής είναι να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να ξεπεραστούν προβλήματα που αντιμετωπίζονται, λόγω του εξεχόντος χαρακτήρα που έχει η εθνική διάσταση σε όλη τη διαπραγμάτευση.

Αναψε φωτιά η πολιτική ισότητα

Ο **Πρόδρομος** Προδρόμου ανέφερε πως η συζήτηση για λύση του Κυπριακού δεν είναι συζήτηση μόνο για τη συμμετοχή των δυο πλευρών, και των Τ/κ ειδικότερα, και για την πολιτική ισότητα, και πως το Κυπριακό παραμένει θέμα εισβολής και κατοχής. «Αρα λοιπόν θα λυθεί με τον ιστορικό συμβιβασμό της ομοσπονδίας στη βάση των ψηφισμάτων των ΗΕ και βεβαίως τα ψηφίσματα και οι αποφάσεις προβλέπουν μεταξύ άλλων και για την πολιτική ισότητα, η οποία δεν πρέπει να παρερμηνεύεται ως αριθμητική ισότητα ή εξίσωση», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Όπως είπε όσο είναι κλειδί η πολιτική ισότητα τουλάχιστον άλλο τόσο είναι ο τερματισμός της κατοχής, δηλαδή η αποχώρηση του κατοχικού στρατού, η αντικατάσταση του επισφαλούς συστήματος εγγυήσεων και επεμβάσεων, η ανακατανομή-επιστροφή εδαφών, το περιουσιακό, η αναλογία των πληθυσμού, η κατά το ευρωπαϊκό δικαίο σχέση της Κύπρου με τρίτα κράτη και κάποια ειδική ρύθμιση για τα δικαιώματα πολιτών από την Ελλάδα και την Τουρκία, θέμα το οποίο έχει θέσει η τουρκική πλευρά.

Ο κ. Προδρόμου εξήρε τη σημασία των όρων αναφοράς καθώς όπως είπε σκοπός δεν είναι να επαναληφθεί η εμπειρία των προηγούμενων δυο Δια-

Η πολιτική ισότητα αναδεικνύεται από την τουρκική πλευρά για να καταστραφεί το πλαίσιο Γκουτέρες λένε ε/κ πηγές.

σκέψεων που έγιναν στη Γενεύη και στο Κραν Μοντανά. Ξεκαθάρισε μάλιστα πως η κοινοβουλευτική προεδρία που παρουσίασε ο Πρόεδρος, είναι παλαιότερη πρόταση που είχε κατατεθεί από τη δική μας πλευρά για την οργάνωση του ομοσπονδιακού κράτους με τη λογική μιας κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, με την προεδρία να έχει περιορισμένες εξουσίες- όπως συμβαίνει σε πολλά κράτη που είναι κοινοβουλευτικές δημοκρατίες με περισσότερο συμβολικό ρόλο - και με την εξουσία να ενασκειείται από κυβέρνηση, η οποία θα προκύπτει πολιτικά από κοινές εκλογές όπου εκεί μπορεί και πάλι να υπάρχει η εκ περιτροπής πρωθυπουργία.

Είπε πως με τον τρόπο αυτό θα σηκωνθεί το πρόβλημα των εθνικών αναφορών διότι δεν θα είναι εθνοτική η οργάνωση της εξουσίας αλλά πολιτική. Θα συνεργάζονται κόμματα ε/κ και τ/κ που θα κερδίζουν τις ε-

κλογές για να κάνουν μια κυβέρνηση, επεσήμανε, σημειώνοντας πως αυτή ήταν η πρόταση την οποία επανέφερε ο Πρόεδρος ως ιδέα.

Πάντως το ζήτημα της πολιτικής ισότητας, είναι κάτι που απασχολεί την κυβέρνηση, με πηγές της ε/κ πλευράς να επισμαίνουν πως η τουρκική πλευρά έχει αναδείξει το θέμα της πολιτικής ισότητας σε μείζον ζήτημα με στόχο να καταστρέψει το πλαίσιο του ΓΤ του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες.

Όπως αναφέρουν γίνεται προσπάθεια να μετριάσει «ο εκρηκτικός χαρακτήρας» που η άλλη πλευρά έχει προσδώσει στο θέμα της πολιτικής ισότητας. Σε αυτό το πλαίσιο υπογραμμίζουν πως θα πρέπει να αποφευχθεί η οποία εργαλειοποίησης της διαδικασίας ή εννοιών. Κίνηση που μπορεί να οδηγήσει σε συζήτηση θεμάτων που αφορούν μόνο την τουρκική πλευρά όπως αναφέρουν.

Το μεγάλο ζήτημα ωστόσο που φαίνεται να απασχολεί την ε/κ πλευρά είναι το κεφάλαιο της ΟΥΝΦΙΚΥΠ, καθώς όπως λέγεται χρησιμοποιείται ως άσκηση πίεσεων πάνω στην ε/κ πλευρά. Η απουσία διαπραγματεύσεων χρησιμοποιείται όπως λέγεται ως ένας από τους λόγους για να αμφισβητηθεί η συνέχιση της παρουσίας της ΟΥΝΦΙΚΥΠ τουλάχιστον όπως είναι σήμερα.

Αγεφύρωτο χάσμα βλέπουν στα κατεχόμενα

Ο Ακιντζί ζητά από τον ΓΤ του ΟΗΕ να επιρρίψει ευθύνες στην ελληνοκυπριακή πλευρά - Ο ρόλος της Αγκυρας και η τετραμερής

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Στον απόηχο της αποτυχίας του νέου γύρου επαφών της Τζέιν Χολ Λουτ, η τουρκοκυπριακή κοινότητα στρέφει τα βλέμματά της στη Νέα Υόρκη. Αναμένει τη νέα έκθεση του ΟΗΕ, η οποία, σύμφωνα με την άποψη της, θα είναι καθοριστικής σημασίας για την τροπή των εξελίξεων στο Κυπριακό.

Ο κ. Ακιντζί και οι συνεργάτες του προβλέπουν ότι στη νέα έκθεση του, ο ΓΤ του ΟΗΕ θα επικριρήσει να τηρήσει ίσες αποστάσεις. Ωστόσο, επιμένει ότι ο ΟΗΕ καλείται να διατυπώσει τις υφιστάμενες πραγματικότητες στο Κυπριακό δίχως αλλοιώσεις και παρεξηγήσεις. Σύμφωνα με την ηγεσία του κ. Ακιντζί, η βασική πραγματικότητα στο Κυπριακό είναι μια και μοναδική:

Ο Τουρκοκύπριος ηγέτης στρέφει την προσοχή του στη Νέα Υόρκη, την στιγμή που η Αγκυρα, δίχως να αποκλείει την ομοσπονδιακή λύση, ζητά επικέντρωση σε «φρέσκιες ιδέες».

Για «συνεχόμενες» ταλαντεύσεις» κατηγορεί τον Πρόεδρο Αναστασιάδη ο Μουσταφά Ακιντζί.

Η ηγεσία Αναστασιάδη είναι αυτή που απομακρύνεται από τις συγκλίσεις που επιτεύχθηκαν το προηγούμενο διάστημα. Και με αυτόν τον τρόπο η προσπάθεια για την συνεννόηση για τους όρους αναφοράς έχει πλέον αποτύχει.

Η θέση αυτή αντικατοπτρίζεται και στο νέο γραπτό ανακοινωθέν της ηγεσίας Ακιντζί. Με βάση την υπόθεση ότι η ε/κ πλευρά δεν είναι έτοιμη να αποδεχθεί την αρχή της πολιτικής ισότητας, άρα την ίδια την ομοσπονδιακή λύση, η τ/κ ηγεσία ζητά από τον ΟΗΕ και την διεθνή κοινότητα να μην «τιμωρήσει» την κοινότητα της για το αδιέξοδο στο Κυπριακό. Σύμφωνα με τον κ. Ακιντζί, η στάση των

πλευρών στην προσπάθεια της δημιουργίας των όρων αναφοράς θα πρέπει να συμπεριληφθεί στη νέα έκθεση του ΟΗΕ, με βάση την αρχή της ουδετερότητας.

Η γραπτή δήλωση του κ. Ακιντζί έχει ως σημείο εκκίνησης τη «θετική συμβολή» της τ/κ πλευράς στην προσπάθεια εξασφάλισης συμφωνίας για τους όρους αναφοράς. Με βάση δυο προϋποθέσεις, τον σεβασμό του πλαισίου της 30ης Ιουνίου 2017 και της αρχής της πολιτικής ισότητας, η τ/κ πλευρά στοχεύει στην οικοδόμηση ενός μέλλοντος για το νησί, στο οποίο οι κοινότητες θα απολαμβάνουν συνθήκες ειρήνης, ισότητας, ελευθερίας και ασφάλειας. Και αυτό παρά το γε-

γονός ότι ο κ. Ακιντζί συναντήθηκε με τον J. H. Lute, σε μια περίοδο που στο εσωτερικό της τ/κ κοινότητας υψώνονται φωνές κατά της ηγεσίας του.

Ο κ. Ακιντζί συμπεραίνει ότι η στάση της ε/κ πλευράς χαρακτηρίζεται από «συνεχόμενες ταλαντεύσεις». «Η ε/κ πλευρά έφερε στο προσκήνιο πρώτα την ιδέα της χαλαρής ομοσπονδίας και στη συνέχεια αυτήν της αποκεντρωμένης ομοσπονδίας, δίχως να παρέχει επεξηγήσεις για το περιεχόμενο αυτών των προτάσεων. Παράλληλα, επιχειρήσει να επινοήσει ένα νέο πλαίσιο, αυτό της 4ης Ιουλίου 2017. Ακόμη, πρότεινε την εκ περιτροπής πρωθυπουργία με βάση την υπόθεση ότι βρίσκεται σε συμφωνία με το Πλαίσιο

Γκουτέρες και πρόκειται για μια νέα ιδέα. Πρόκειται για μια παλιά, ξεπερασμένη πρόταση και δεν συμβαδίζει με το Πλαίσιο Γκουτέρες που εμπεριέχει την εκ περιτροπής προεδρία με βάση το ποσοστό 2 προς 1. Και σαν δεν έφταναν όλα αυτά, η ε/κ πλευρά ξεκαθάρισε ότι τα θέματα του προϋπολογισμού και της ενέργειας, δεν είναι ζωτικής σημασίας και ότι δεν εμπίπτουν σε αυτά, για τα οποία θα εφαρμοστεί η αρχή της ομοφωνίας».

Οι προαναφερόμενες εξελίξεις οδηγούν την ηγεσία του Μουσταφά Ακιντζί σε απαισιοδοξία. Παρόλα αυτά, ο κ. Ακιντζί αποφεύγει να ανακοινώσει το τέλος της προσπάθειας εξεύρεσης λύσης με βάση το ομοσπονδιακό μο-

ντέλο. Η τ/κ πλευρά επιλέγει να στείλει το εξής μήνυμα: «Η λύση στην Κύπρο δεν είναι δυνατή με όλα τα πράγματα να ξεκινούν από το μηδέν, αλλά, όπως δήλωσε ο Γενικός Γραμματέας, με ένα χρονοδιάγραμμα προανατολισμένο στην εξεύρεση λύσεων και με βάση το πλαίσιο της 30 Ιουνίου 2017, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συγκλίσεις και τη συμφωνία της 11ης Φεβρουαρίου 2014. Παρόλο που το status quo στην Κύπρο μπορεί να βλέπεται βραχυπρόθεσμα την τουρκοκυπριακή κοινότητα, θα πρέπει να γίνει γνωστό ότι μακροπρόθεσμα αυτό δεν θα έχει καλά αποτελέσματα και για την ελληνοκυπριακή κοινότητα».

Καθώς η τουρκοκυπριακή ηγεσία αναμένει με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τη νέα έκθεση του ΓΤ του ΟΗΕ, η τουρκοκυπριακή Δεξιά και οι κεντρώες δυνάμεις υψώνουν την φωνή τους κατά της ομοσπονδιακής λύσης. Ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής Δεξιάς, Ερσίν Τατάρ βάλλει κατά του Προέδρου Νίκου Αναστασιάδη τον οποίο επικρίνει ότι επιχειρεί να διασκεδάσει τις εντυπώσεις και να «ξεγελάσει» τους Τουρκοκύπριους. Ο δε Αντιπρόεδρος της «κυβέρνησης» και «Υπουργός Εξωτερικών» Κουντρέτ Όζερσαί θεωρεί ότι πλέον έχει φτάσει η στιγμή που τα Ηνωμένα Έθνη θα ανακοινώσουν το τέλος της προσπάθειας εξεύρεσης λύσης με βάση το ομοσπονδιακό μοντέλο.

Την ίδια ώρα η Αγκυρα, η οποία επαναφέρει στο προσκήνιο την ιδέα μιας τετραμερούς διάσκεψης, παρεμβαίνει στις εξελίξεις δια του «Πρέσβη» της στα κατεχόμενα. Ο Αλί Μουράτ Μπάσντσερι στέλνει σημαντικά μηνύματα, τα οποία δεν περνούν απαρατήρητα.

Η Τουρκία

Όπως η ηγεσία του κ. Ακιντζί έτσι και η Αγκυρα δεν βιάζεται για να κλείσει το κεφάλαιο της ομοσπονδίας. Αυτό επεσήμανε στο Πρακτορείο Ανατολίας ο «Πρέσβης» της Τουρκίας, Αλί Μουράτ Μπάσντσερι, στο περιθώριο ενός σημαντικού συνεδρίου που πραγ-

ματοποιήθηκε στα Κατεχόμενα με κεντρικό άξονα τις εναλλακτικές φόρμουλες στο Κυπριακό. «Δεν αποκλείουμε την ομοσπονδιακή λύση. Ωστόσο, αυτή δεν θα πρέπει να αποτελέσει τον μοναδικό στόχο», επεσήμανε ο κ. Μπάσντσερι. Στη συνέχεια επεσήμανε τα εξής: «Όλες οι εναλλακτικές λύσεις πρέπει να βρίσκονται στο τραπέζι. Τα συμβαλλόμενα μερκα και οι τρεις εγγυητριες χώρες θα πρέπει να μοιραστούν ένα κοινό όραμα για το μέλλον της νήσου Κύπρου με βάση την πολιτική ισότητα».

Στα πλαίσια του συγκεκριμένου οπτικού πεδίου, η τουρκική πλευρά είναι έτοιμη να συζητήσει όλες τις «νέες ιδέες» στο Κυπριακό. Ο Τούρκος διπλωμάτης τονίζει τα εξής: «Η σημαντικότερη πτυχή στο πλαίσιο των νέων ιδεών έγκειται στο γεγονός ότι τα μέρη θα πρέπει να μοιραζούνται ένα κοινό όραμα για το μέλλον της νήσου. Όλοι θα πρέπει να εστιάζουν σε δημιουργικές προτάσεις. Ως τουρκική πλευρά, θεωρούμε και αξιολογούμε κάθε είδους εναλλακτική λύση».

Ο κ. Μπάσντσερι στα πλαίσια της προαναφερόμενης τοποθέτησης δεν παρέλιψε να στείλει και το εξής μήνυμα: «Παρά το γεγονός ότι επί 50 χρόνια οι δυο πλευρές, οι τρεις εγγυητριες δυνάμεις και ο ΟΗΕ δοκίμασαν κάθε είδους φόρμουλα, η λύση δεν έχει επιτευχθεί. Για 50 χρόνια, κάθε μέθοδος έχει δοκιμαστεί, αλλά η επιτυχία δεν ήρθε. Στη νέα περίοδο δεν πρόκειται να συνεχίσουμε να διαπραγματευόμαστε μόνο για χάρη της διαπραγματεύσεως».

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα προαναφερόμενα μηνύματα της Αγκυρας έρχονται σε μια στιγμή που η τουρκική πλευρά ρίχνει στο τραπέζι την ιδέα μιας τετραμερούς διάσκεψης. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι πρόκειται για τη γνωστή πρόταση των Άγκυρας, η οποία παρακάμπτει τον ΟΗΕ και την Μεγάλη Βρετανία και στοχεύει σε ένα συνολικής υφής παρέδωσε για την τελική διευθέτηση του Κυπριακού.

Δεν «φορτίζουν» για ηλεκτροκίνηση

Επιδότηση αγοράς εξετάζει το Υπ. Μεταφορών, φωτοβολταϊκά οικιακής φόρτισης βλέπει το Ενέργειας

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Δεν είναι στις προτεραιότητες της Κυβέρνησης, τουλάχιστον για το προσεχές διάστημα, η προώθηση της ηλεκτροκίνησης στην Κύπρο, παρά το γεγονός ότι είχε γίνει λόγος από το Υπουργείο Ενέργειας για ανακοίνωση κινήτρων μέσα στο 2020. Σύμφωνα με πληροφορίες, το αρμόδιο Υπουργείο δεν είναι έτοιμο να προχωρήσει άμεσα με συγκεκριμένα κίνητρα, ενώ τις προηγούμενες μέρες είχε αναφερθεί ότι το θέμα της ηλεκτροκίνησης παγώνει και ενδεχομένως η ημερομηνία αλλαγής του σκηνικού να είναι το 2025. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η στασιμότητα που προκύπτει, ήταν στα θέματα που συζητήθηκαν στο χθεσινό Υπουργικό Συμβούλιο. Από την συζήτηση ενδεχομένως να υπάρξει αλλαγή στο σκηνικό καθώς, σύμφωνα με πληροφορίες, οι οδηγίες ήταν σαφείς, ότι τα αρμόδια υπουργεία πρέπει να δουν το θέμα πιο ζεστά. Σε διαφορετική περίπτωση η Κύπρος μένει πίσω όχι μόνο στο θέμα της ηλεκτροκίνησης αλλά και στις υποχρεώσεις μας ως κράτος μέλος για μείωση της εκπομπής των ρύπων.

Από την πλευρά του το Τμήμα οδικών Μεταφορών έχει ξεκινήσει τις διαδικασίες για παροχή σχεδίου οικονομικών κινήτρων για τα ηλεκτρικά οχήματα, ακολουθώντας το παράδειγμα άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Αναμένεται να αναζητηθεί φόρμουλα ώστε να δοθεί χορηγία η οποία θα κυμαίνεται από 2-3 χιλιάδες ευρώ, ξεπερνώντας την προηγούμενη πρακτική για επιδότηση ύψους χιλίων ευρώ. Σύμφωνα με μια πρώτη εκτίμηση το σχέδιο αναμένεται να έχει προϋπολογισμό 3 εκατ., ευρώ, ποσό το οποίο αναμένεται οριστικοποιηθεί μετά την συζήτηση με τα εμπλεκόμενα υπουργεία και την κατάθεση του στο Υπουργικό. Ωστόσο, αποφάσεις για το θέμα μετατίθενται για το 2020 από την στιγμή που δεν έχει περιληφθεί σχετικό κονδύλι στον προϋπολογισμό.

Στην περίπτωση του Υπουργείου Ενέργειας μελετάται σχέδιο επιδότησης εγκατάστασης φωτοβολταϊκού συστήματος με τη μέθοδο του συμψηφισμού μετρήσεων (NetMetering), και την τοποθέτηση μετρητή για την οικιακή φόρτιση υβριδικού ή ηλεκτρικού οχήματος. Χωρίς νεότερα το θέμα μέχρι στιγμής, καθώς οι παράμετροι του σχεδίου δεν έχουν οριστικοποιηθεί. Στις εισηγήσεις οι οποίες εξετάζονται είναι όπως το ποσό χορηγίας ανέρχεται στα 500 ευρώ ανά κιλόβατ με μέγιστο ποσό τις 2 χιλιάδες

Πέραν της ηλεκτροκίνησης, έχει παγώσει γενικότερα η αγορά αυτοκινήτου. Η καθυστέρηση στην ψήφιση των νομοσχεδίων για τέλη κυκλοφορίας και φόρο κατανάλωσης έφεραν μείωση στις εγγραφές. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία το α' τρίμηνο του 2019 οι εγγραφές ήταν κάτω κατά 16%.

ευρώ ανά αίτηση. Πρόκειται για σχέδιο με προϋπολογισμό στο μισό εκατομμύριο ευρώ. Θα μπορούσε ίσως να θεωρηθεί ως ένα πρώτο αν και έμμεσο κίνητρο για την αγορά υβριδικών και ηλεκτρικών οχημάτων καθώς θα διευκολύνει την δυνατότητα φόρτισης του οχήματος στο σπίτι. Από την πλευρά του ιδιωτικού τομέα και δη των πρατηρίων τουλάχιστον μέσα στο 2019-2020 δεν περιλαμβάνουν στα πλάνα τους την δημιουργία υποδομών και σημείων φόρτισης αυτοκινήτων στα πρατήρια τους, ενώ εκτιμάται πως θα χρειαστεί να παρέλθει τουλάχιστον μια πενταετία για κάτι τέτοιο.

Κάτω από 1%

Σχεδόν μηδαμινό είναι το μερίδιο αγοράς των ηλεκτρικών αυτοκινήτων στην Κύπρο σύμφωνα με τα στοιχεία εγγραφών του τμήματος οδικών μεταφορών. Είναι σαφές ότι η αγορά αναμένει να δοθούν κίνητρα ώστε να κάνει το άνοιγμα της και σε μη συμβατικά οχήματα. Πάντως η προηγούμενη εμπειρία καθυστέρησης που επιδείχθηκε σε θέματα που άπτονται της αγοράς αυτοκινήτων είχε αρνητικό αντίκτυπο στην αγορά. Ενώ τα νομοσχεδία για τα τέλη κυκλοφορίας και τον φόρο κατανάλωσης εκ-

Τα πρατήρια καυσίμων περιμένουν την αγορά προκειμένου να προχωρήσουν και οι ίδιοι σε επενδύσεις για υποδομές φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων στις εγκαταστάσεις τους.

κρεμούσαν στην Βουλή, και η συζήτηση συνεχιζόταν για τρεις και πλέον μήνες στις Επιτροπές Οικονομικών και Μεταφορών, η αγορά αυτοκινήτων είχε παγώσει, κάτι που υποστηρίζαν οι εισαγωγείς μηχανοκίνητων οχημάτων.

Οι φόβοι και οι ανησυχίες τους δεν ήταν μια προσπάθεια για άσκηση πίεσης προς το κοινοβούλιο ώστε να προχωρήσει ταχύτερα με τις διαδικασίες, αλλά αποτύπωναν την πραγματική εικόνα της αγοράς. Κάτι που αποτυπώθηκε στα τελευταία στοιχεία για τις εγγραφές αυτοκινήτων καθώς οι δύο εβδομάδες που ακολούθησαν την ψήφιση του νομοσχεδίου για τα τέλη κυκλοφορίας και τον φόρο κατανάλωσης στις 15 Μαρτίου δεν ήταν αρκετές για να αναπλη-

ρώσουν το κενό που δημιουργήθηκε στην αγορά τους τρεις προηγούμενους μήνες.

16% πιο κάτω

Οι πωλήσεις αυτοκινήτων συνέχισαν μωδιασμένα και κατέγραψαν μείωση της τάξης του 16% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2018. Συγκεκριμένα έφτασε στις 10.920, σε σύγκριση με 13.002 κατά την ίδια περίοδο του 2018. Πιο διστακτικά οι αγορές επιβατηγών αυτοκινήτων σάλουν, με τις εγγραφές να μειώνονται κατά 18,8% και έφτασαν στις 8.956, σε σύγκριση με 11.024 το πρώτο τρίμηνο του 2018. Η ζήγαριά στις προτιμήσεις των καταναλωτών έγειρε και πάλι προς την πλευρά των μεταχειρισμένων οχημάτων, που συγκέντρωσαν το 68,4% των εγγραφών ενώ τα καινούργια επιβατηγά οχήματα ανήλθαν στο 31,6%.

Μειώθηκαν επίσης οι εγγραφές μοτοσικλετών κατά 1,7% και έφτασαν στις 462 τους πρώτους τρεις μήνες του 2019, σε σύγκριση με 470 την αντίστοιχη περίοδο του 2018. Μόνη αύξηση σημείωσαν οι εγγραφές μοτοποδηλάτων που αυξήθηκαν από 41 το πρώτο τρίμηνο του 2018, σε 64 την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2019, και τα ελαφρά φορτηγά που αυξήθηκαν κατά 1,2%.

Ηροδότου: Να διατηρηθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα

«Βασικό μέλημα θα είναι η διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στη χώρας μας, καθώς και συνεισφοράς στη διαμόρφωση της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής της Ευρωζώνης», τόνισε ο νέος Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου Κωνσταντίνος Ηροδότου κατά την τελετή διορισμού του στο Προεδρικό Μέγαρο. Ως σκοπός και στόχος του, υπογράμμισε, είναι να προσδίδει πάντοτε κύρος, αξία και τιμή στη θέση που διορίστηκε και όχι, όπως εξήγησε, να αντλεί αυτά από τη θέση.

Ο κ. Ηροδότου, αφού ευχαρίστησε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τον διορισμό του στη θέση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, είπε: «Με πλήρη επίγνωση του σοβαρότατου φορτίου ευθυνών που αναλαμβάνω, επιθυτώ να σας βεβαιώσω ότι θα καταβάλω όλες μου τις δυνάμεις σε συνεργασία μαζί σας, την Κυβέρνησή σας, τη Βουλή των Αντιπροσώπων, το Διοικητικό Συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αλλά και με όλους τους συναφείς Οργανισμούς, τεχνοκρατικούς και πολιτικούς, και με τους ανεξάρτητους αξιωματούχους του κράτους μαζί με το καθόλα άξιο προσωπικό της Κεντρικής Τράπεζας θα ενεργώ πάντοτε στα πλαίσια των νόμων, των κανονισμών και των διαδικασιών της Κεντρικής Τράπεζας καθώς και της χρηστής διοίκησης ώστε το κύρος και η αξιοπρέπεια της να αναβαθμίζονται διαρκώς και να διατηρούνται πάντοτε σε υψηλά επίπεδα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό».

Διορίστηκε ο νέος Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου.

Όσον αφορά στη συμμετοχή της Κεντρικής στα διάφορα σχετικά ευρωπαϊκά και διεθνή Σώματα, ο κ. Ηροδότου είπε πως θα γίνεται κατόπιν ορθής και προσεκτικής προετοιμασίας, ώστε να γίνεται κατορθωτή έγκυρη και αξιοπρεπή εκπροσώπηση. «Έτσι θα κερδίζουμε την εκτίμηση των διεθνών και Ευρωπαίων εταίρων και συναδέλφων, αλλά και μια αξιοπρεπή θέση για τη χώρα μας στα εν λόγω Σώματα, με τις ανάλογες συνεργασίες», ανέφερε χαρακτηριστικά.

academia
SÁNCHEZ-CASAL
barcelona · florida · nanjing

Aphrodite Hills
~ Cyprus ~

3rd TENNIS CAMP
by **ACADEMIA SANCHEZ-CASAL**

The coaching team of Academia Sanchez-Casal is returning to Aphrodite Hills!

The world-famous Spanish Tennis Academy is once more joining forces with the Aphrodite Hills Tennis Academy to offer an intensive 5-day training camp for promising players aged 10-18 years old.

22nd-26th April 2019

Powered by: **Carbo One**

PRICE:
€800 per person
Including Lunch

INCLUDES:
5.5 hours coaching and
physical training daily for 5 days

Book early to secure a place at the 5-day coaching camp

Media Sponsors:

For further information or to make a reservation please contact Nicole Efstathiou on
T: +357 99 455 240 or E: Nicole.E@aphroditehills.com

MARK HAMILL TOM CULLEN

KNIGHTFALL

Brought to you by:

Τράπεζα Κύπρου

Μεταδίδεται μόλις λίγες ώρες μετά την Αμερική!
Κάθε Τρίτη στις 22:00. Αποκλειστικά στο Movies Best HD.

Στη δεύτερη σεζόν του Knightfall ηκούν τα τύμπανα του πολέμου μεταξύ του βασιλιά Φίλιππου της Γαλλίας και των Ναϊτών Ιησοφτών, των ορκισμένων εχθρών του.

Το Κανάλι Διατίθεται:

Θέση: 101 Θέση: 617 / Θέση: 48 www.mesimvria.com

Παλιάς σχολής οι κυπριακές επιχειρήσεις

Εξι στις δέκα εταιρείες δεν επένδυσαν στην καινοτομία, μειώθηκε κατά 20% το ποσοστό σε μια δεκαετία

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Στο 36,5% ανήλθε το ποσοστό των επιχειρήσεων που προχώρησαν σε καινοτομικές δραστηριότητες την περίοδο 2014-2016, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της πρόσφατης έρευνας καινοτομίας που διεξήγαγε η στατιστική υπηρεσία ανάμεσα στις επιχειρήσεις με προσωπικό δέκα υπαλλήλους και πάνω. Πιο ψηλό το ποσοστό στον βιομηχανικό τομέα, ενώ λιγότερες οι επενδύσεις προς την καινοτομία στον τομέα των υπηρεσιών. Συγκρατημένα φυσικά, τα όποια συμπεράσματα μπορούν να εξαχθούν από τα πιο πάνω δεδομένα, αφού η έρευνα εξετάζει τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων πριν από τρία χρόνια. Το γεγονός ότι

Το πολύ ψηλό κόστος καινοτομίας είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα, το οποίο μία στις τρεις οι επιχειρήσεις συνάντησαν μπροστά τους να προχωρήσουν σε καινοτομικές δραστηριότητες.

τα στοιχεία συνέλεξαν τον τέταρτο τετράμηνο του 2019, δημιουργεί κι αυτό προβληματισμό για τον χρόνο που μεσολάβησε μέχρι αυτά τα στοιχεία να μπορούν να αξιολογηθούν και να αναλυθούν ώστε να αποτελέσουν χρήσιμο εργαλείο στα χέρια κρατικών υπηρεσιών και επιχειρήσεων. Για να υπάρξει μια πιο επικαιροποιημένη εικόνα της κατάστασης θα πρέπει να ανατρέξουμε και στην έρευνα της PWC, η οποία μόλις πριν από μερικούς μήνες εξέτασε πόσο έτοιμες είναι οι κυπριακές επιχειρήσεις για την μετάβαση στην ψηφιακή εποχή. Η έρευνα καταδεικνύει ότι οι επιχειρήσεις αναγνωρίζουν ότι η τεχνολογία είναι βασικός παράγοντας και βαρόμετρο για τις επόμενες κινήσεις τους, ωστόσο έξι στις δέκα δεν έχουν αναλάβει επί του παρόντος καμία πρωτοβουλία για την χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Τέσσερις στους δέκα CEO εταιρειών σχεδιάζουν να συνεργαστούν με νεοφυείς επιχειρήσεις με στόχο την εταιρική ανάπτυξη ή την κερδοφορία, ενώ εφτά στους δέκα αναμένεται να προχωρήσουν με νέα προϊόντα ή υπηρεσίες. Την ίδια ώρα, παράγοντες που σχετίζονται με την τεχνολογία, όπως κυβερνοασφάλειες, ρυθμός μεταβολής της τεχνολογίας και διαθεσιμότητα βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων συγκαταλέγονται ανάμεσα στις τέσσερις πιο σημαντικές επιχειρηματικές απειλές για τις κυπριακές εταιρείες.

Κάθε χρόνο κάτω

Επανερχόμενοι στην έρευνα της στατιστικής υπηρεσίας, αυτό που καταγράφεται είναι ότι όσο πιο μεγάλη είναι μια εταιρεία, τόσο περισσότερο επενδύει στην τεχνολογία. Έτσι καινοτομικές δραστηριότητες έχουν τρεις στις δέκα επιχειρήσεις με αριθμό απα-

Στοιχεία δείχνουν ότι έξι στις δέκα εταιρείες δεν προχωρούν με πρωτοβουλίες για την χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, ενώ μόλις τέσσερις στους δέκα CEO εταιρειών σχεδιάζουν να συνεργαστούν με νεοφυείς επιχειρήσεις με στόχο την εταιρική ανάπτυξη ή την κερδοφορία.

σχολουμένων 10-49 ατόμων. Στη καινοτομία επενδύουν επίσης πέντε στις δέκα επιχειρήσεις με προσωπικό 50-249 και έξι στις δέκα, επιχειρήσεις που εργοδοτούν πέραν των 250 ατόμων. Μια άλλη ανάλυση των στοιχείων δείχνει ότι οι καινοτομικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων, αντί να ακολουθούν αυξητική πορεία, έχουν μειωθεί. Τα δεδομένα δείχνουν ότι την περίοδο 2000-2002 επτά στις δέκα εταιρείες προχωρούσαν είτε με τεχνολογική, είτε με οργανωτική καινοτομία. Το 2006-2008 μειώθηκαν σε περίπου πέντε στις δέκα (56,11%), και έφτασαν το 36,46% κατά την τελευταία καταμέτρηση. Η έρευνα κάλυψε 1.753 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της βιομηχανίας, στα ορυχεία και τα λατομεία, την μεταποίηση, την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού, την παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, την διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης. Στην έρευνα συμμετείχαν επίσης εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον

χώρο του χονδρικού εμπορίου, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών, την μεταφορά και αποθήκευση, την ενημέρωση και επικοινωνία, τις χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες, τις δραστηριότητες αρχιτεκτόνων και μηχανικών, την επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη και την διαφήμιση και έρευνα αγοράς.

Τα εμπόδια

Ποια όμως είναι τα εμπόδια τα οποία συναντούν οι επιχειρήσεις στην προσπάθειά τους να επενδύσουν στην καινοτομία; Το πολύ ψηλό κόστος καινοτομίας είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα το οποίο όπως αναφέρουν μία στις τρεις οι επιχειρήσεις συνάντησαν μπροστά τους στην προσπάθεια τους να προχωρήσουν σε καινοτομικές δραστηριότητες. Την ίδια ώρα ο έντονος ανταγωνισμός στην αγορά της επιχείρησης είναι το βασικότερο πρόβλημα για μία στις δύο εταιρείες, (47,3%), το πολύ υψηλό κόστος το οποίο συνεπά-

Είτε γιατί δεν βρίσκουν καλές καινοτόμες ιδέες, είτε γιατί επαναπαύονται σε παλαιότερες καινοτομικές δραστηριότητες, πέραν του 40% των επιχειρήσεων δεν επενδύει στην καινοτομία.

γεται η επένδυση στην καινοτομία (36,1%), η έλλειψη εσωτερικής χρηματοδότησης (35,2%), η δυσκολία στην εξασφάλιση κρατικών επιχορηγήσεων ή επιδοτήσεων για καινοτομία (34,2%), η έλλειψη πίστωσης ή ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων (29,3%), η αβέβαιη ζήτηση στην αγορά για τις ιδέες της επιχείρησης για καινοτομία (20,7%) και άλλες (26,1%).

Γιατί όμως οι επιχειρήσεις αφήνουν εκτός του κεφαλαίου της καινοτομίας έξω από τον προγραμματισμό και τους στόχους τους;

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις τους, δεν φαίνεται να υπάρχει ζήτηση για καινοτομία στην αγορά της επιχείρησης. Αυτό τουλάχιστον ισχύει για το 37,6% των εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα. Από την άλλη κάποιες επιχειρήσεις επαναπαύονται στην ύπαρξη παλαιότερων καινοτομιών (30,0%), ενώ το 13,7% απάντησε ότι δεν υπάρχουν καλές ιδέες για καινοτομίες. Για πολύ χαμηλό ανταγωνισμό στην αγορά της επιχείρησης έκανε λόγο το 24%. Ένα σημαντικό κεφάλαιο για την απουσία καινοτομίας στις επιχειρήσεις είναι το θέμα του κόστους. Το 18% απέδωσε την στασιμότητα στον τομέα της καινοτομίας σε οικονομικούς λόγους που σχετίζονται με την έλλειψη εσωτερικής χρηματοδότησης (5,1%), την δυσκολία στην εξασφάλιση κρατικών επιχορηγήσεων ή επιδοτήσεων για καινοτομία (4,6%), το πολύ υψηλό κόστος καινοτομίας (4,3%), την έλλειψη πίστωσης ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων (4,0%).

«Να προσαρμοστούν στην ψηφιακή εποχή»

Μιλώντας στην «Κ» ο CEO της PwC Ευγένιος Ευγενίου τόνισε ότι όπως προκύπτει από την έρευνα, οι τεχνολογικές εξελίξεις είναι μία από τις τρεις σημαντικότερες παγκόσμιες τάσεις που έχουν επιφέρει τις μεγαλύτερες αλλαγές στην επιχείρησή τους. «Η συντριπτική πλειοψηφία των CEOs συμφωνεί ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα αλλάξει δραματικά την επιχείρησή τους στα επόμενα πέντε χρόνια, με σχεδόν τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων να θεωρούν ότι θα έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο ακόμη

και από το διαδίκτυο. Παρ' όλα αυτά, το 84% των επιχειρηματικών ηγετών δεν έχουν δράσει σε αυτόν τον τομέα ενώ παράλληλα ανησυχούν για τις κυβερνοασφάλειες και το ρυθμό μεταβολής της τεχνολογίας». Ο κ. Ευγενίου τονίζει ότι αυτά τα στοιχεία επιβεβαιώνουν το προφανές, ότι οι κυπριακές επιχειρήσεις χρειάζεται να προσαρμοστούν πλήρως στην ψηφιακή εποχή, αναβαθμίζοντας το brand τους και εντάσσοντας νέες ψηφιακές δεξιότητες. Η ενίσχυση της καινοτομίας και η χρήση νέων

τεχνολογιών θα πρέπει να αποτελέσει κεντρικό στρατηγικό στόχο των κυπριακών επιχειρήσεων προκειμένου να διαφοροποιηθούν και να γίνουν ανταγωνιστικές, τονίζει ο κ. Ευγενίου, και υπογραμμίζει ότι αυτό θα πρέπει να συνοδεύεται με την συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού στις ψηφιακές τεχνολογίες. Με αυτό τον τρόπο οι επιχειρήσεις θα μπορέσουν να ενισχύσουν τις αναπτυξιακές προοπτικές τους και να θωρακιστούν έναντι των μελλοντικών κραδασμών, επισημαίνει.

ΑΠΟ ΨΗ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΤΟΦΛΟΥ

«Δίκοπη» η σχέση με την Κίνα

Η Ευρώπη φαίνεται ότι θα εξελιχθεί σε θέρετρο της άγριας σύγκρουσης συμπεριόντων που έχει ξεσπάσει ανάμεσα στην Κίνα και στις Ηνωμένες για την παγκόσμια ηγεμονία. Η Κίνα έχει αρχίσει να ξεδιπλώνει πολύ επιδέξια τα στρατηγικά της σχέδια σε αυτό τον ιδιότυπο πόλεμο παγκόσμιας κυριαρχίας, έχοντας ξεκινήσει πριν από πολλές δεκαετίες από την άμεση Ασία, συνεκίζοντας με την παρθένα Αφρική και καταλήγοντας τώρα στην καρδιά του διεθνούς χάρτη, την Ευρώπη. Την πλέον ενδιαφέρουσα και πολλά υποσχόμενη ήπειρο. Την πιο πλούσια κατ' αρχάς αγορά, 500 και πλέον εκατομμυρίων ανθρώπων, με τις άριστες υποδομές και το υψηλότερο πολιτισμικού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό. Οι

Ηνωμένες Πολιτείες του Τραμπ επιλέγουν την εσωτερική αναδιάρθρωση και την ψυχρότητα των σχέσεων τώρα με την Ευρώπη. Η Κίνα επιδιώκει, αντιθέτως, την προσέγγιση και τη διείσδυση στη Γηραιά Ήπειρο με κάθε τρόπο, ιδίως σήμερα που η Ευρώπη είναι αποπροσανατολισμένη, χωρίς συνοχή, χωρίς ισχυρή ηγεσία και ενιαίες θέσεις. Αυτό το παιχνίδι των δύο υπερδυνάμεων, για το ποιος θα επικρατήσει στον κόσμο κατά τα επόμενα 50 χρόνια, αντικατοπτρίζεται και η επίσκεψη του Κινέζου προέδρου Σι Τζινπίνγκ στη Ρώμη και στο Παρίσι. Μπορεί στην Ιταλία ο Κόντε και ο Σαλβίνι να «αγόρασαν» το κινεζικό project για τους «δρόμους του μεταξιδιού», το οποίο ανοίγει την πόρτα στα σχέδια της ασια-

τικής υπερδύναμης, αλλά δεν κινήθηκε κατά το ίδιο τρόπο ο Γάλλος πρόεδρος Μακρόν, έχοντας σαφώς πολύ μεγαλύτερη συνείδηση σχετικά με το στρατηγικό βάθος των εξελίξεων. Οι Ιταλοί μπορεί να έριξαν το βάρος στα πρόσκαιρα οικονομικά οφέλη που αποφέρουν οι συμφωνίες με τους Κινέζους, αδιαφορώντας ωστόσο για τις μακροπρόθεσμες συνέπειες... Λειτουργήσαν απολύτως καιροσκοπικά, ως καλοί λαϊκιστές που είναι. Αντιθέτως, ο Μακρόν ενήργησε ως ο αντιπαλος πόλος ενός σκληρού παιχνιδιού, το οποίο ως υπόβαθρο έχει τεράστια οικονομικά και τεχνολογικά συμφέροντα, αλλά και πολιτικές εξαρτήσεις, τις οποίες δεν μπορεί να αντιμετωπίσει και να διαχειριστεί μόνη της μια ευρω-

παϊκή χώρα. Κάλεσε λοιπόν και τη Μέρκελ δίπλα του, μαζί με τον Γιούνκερ, δείχνοντας ότι η Ευρώπη δεν θα είναι διαθέσιμη στα επεκτατικά σχέδια της Κίνας. Τα 30 δισ. ευρώ για τα Airbus δεν μετατράπηκαν σε δώρο πολιτικής υποχώρησης για τους Ευρωπαίους, αποδείχθηκαν η παραδοσιακή ανθοδέσμη της επίσκεψης προς τους οικοδεσπότες, η οποία υποδηλώνει ωστόσο τις πραγματικές προθέσεις της ασιατικής υπερδύναμης.

Ολα τούτα δεν είναι απλές εμπορικές συναλλαγές και σχέσεις οικονομικού ισοζυγίου. Η διείσδυση που επιχειρούν μεθοδικότητα οι Κινέζοι σε όλες τις πείρους περιλαμβάνει άμεσες επενδύσεις εκ μέρους τους, με ταυτόχρονη όμως

μακροχρόνια χρηματοδότηση και διαρκή τεχνική υποστήριξη, πράγμα που σημαίνει και μεγαλύτερη σε βάθος χρόνου πολιτική εξάρτηση. Οι σχέσεις με την Κίνα είναι «δίκοπες». Μιλάμε για οικονομία, αλλά και παράλληλα για επιτροπή, δύναμη και επιβολή στη διεθνή σκακιέρα. Στις τρίτες χώρες, οι Κινέζοι επενδύουν σε λιμάνια, σε αεροδρόμια, σε σιδηροδρόμους, σε παραδοσιακούς κλάδους βιομηχανίας και πραγματοποιούν στη χώρα τους απίστευτες επενδύσεις στους τομείς αιχμής, στην πληροφορική και στην τεχνητή νοημοσύνη. Τομείς που προκαλούν πολλαπλασιαστικά πλεονεκτήματα, ιδίως απέναντι σε χώρες που βρίσκονται πολύ πιο πίσω ή είναι αναγκασμένες να αγοράσουν

την τεχνολογία τους. Η Κίνα καλύπτει το 60% του συνολικού όγκου των παγκόσμιων επενδύσεων σήμερα στην τεχνητή νοημοσύνη – είναι εξαιρετικά χαρακτηριστικό... Είναι δύναμη η ανερχόμενη ιμπεριαλιστική δύναμη. Το θέμα για εμάς βέβαια είναι τι κάνει η Ευρώπη. Εάν έχει θέσεις συλλογικές και ένα πρώτο σχέδιο ευρωπαϊκό για αυτόν τον εντελώς καινούριο κόσμο που έρχεται... Η απάντηση είναι όχι. Θα πρέπει λοιπόν να επεξεργαστεί επιμένοντας τη δική της ενιαία στρατηγική και αυτό ως πούμε ότι ήταν το θετικό μήνυμα από το Παρίσι. Από τη Ρώμη όμως το μήνυμα είναι ότι η πολιτική της Κίνας μπορεί να θέσει σε κίνδυνο διαιρέσει ολόκληρη την Ευρώπη.

Ερχεται Υφυπουργείο Έρευνας και Καινοτομίας

Οι όποιες προσπάθειες για τεχνολογική αναβάθμιση δεν αποτελούν φυσικά αποκλειστικά καθήκον των εταιρειών, αλλά μερίδιο έχει και το κράτος. Πρόσφατα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ανακοινώσει την πρόθεση της κυβέρνησης για δημιουργία Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακού Μετασχηματισμού, ενώ όπως τονίζεται από το Προεδρικό, χωρίς να υπάρχει ακριβές χρονοδιάγραμμα, εξελίξεις θα πρέπει να αναμένονται ακόμα και μέσα στο καλοκαίρι. Το ακριβές χρονοδιάγραμμα για το πότε θα υπάρξουν εξελίξεις για το επόμενο βήμα δεν είναι γνωστό και φαίνεται ότι το θέμα δεν προχωρά επί του παρόντος λόγω άλλων θεμάτων που τρέχουν στην επικαιρότητα, όπως για παράδειγμα το θέμα των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων. «Αντικαμπαναλισμός ότι υπάρχει ευρύτερη συναίνεση και ότι θα πρέπει να προωθηθεί. Παράλληλα η κυβέρνηση φροντίζει να ενισχύσει την πολιτική στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, είτε εξασφαλίζοντας κονδύλια είτε εξασφαλίζοντας προγράμματα είτε με τις ενέργειες για την σύσταση του επιστημονικού συμβουλίου και τον διορισμό του επικεφαλής επιστημόνα», δηλώνει στην «Κ» ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος Πρόδρομος Πρόδρομος.

Σημειώνεται ότι το Υφυπουργείο Έρευνας, αντικαθιστά στην ουσία το Υφυπουργείο Ανάπτυξης το οποίο δεν φάνηκε να προσεγγιστεί θετικά από την Βουλή, και άρα έμεινε στο συρτάρι. Ωστόσο προεργασία έγινε για το πλάνο του Υφυπουργείου Ανάπτυξης, και αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί και μετά την αλλαγή σχεδίων. Το Υφυπουργείο Έρευνας και Καινοτομίας θα έχει την ίδια πολιτική και αντικείμενο με το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας. Μέχρι την ίδρυση του, η Κυβέρνηση φαίνεται ότι επιχειρεί με πιο βαρυπρόθεσμα μέτρα να προωθήσει την καινοτομία, πατρυνώντας το πρόγραμμα πολιτογραφίσεων με την χρηματοδότησή της. Όπως αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο τον περασμένο Φεβρουάριο στο πλαίσιο των αλλαγών του προγράμματος των πολιτογραφίσεων, θα παραχωρηθεί υποχρεωτική δωρεά ύψους €75.000 στο Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (μετονομασία του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας) για προώθηση της δημιουργίας ενός οικοσυστήματος επιχειρηματικής καινοτομίας.

Λάρνακα ➔

Αθήνα · Θεσσαλονίκη
Μπέρμιγχαμ · Λονδίνο
Βουκουρέστι

Από **Βουκουρέστι**
όλη η Ευρώπη

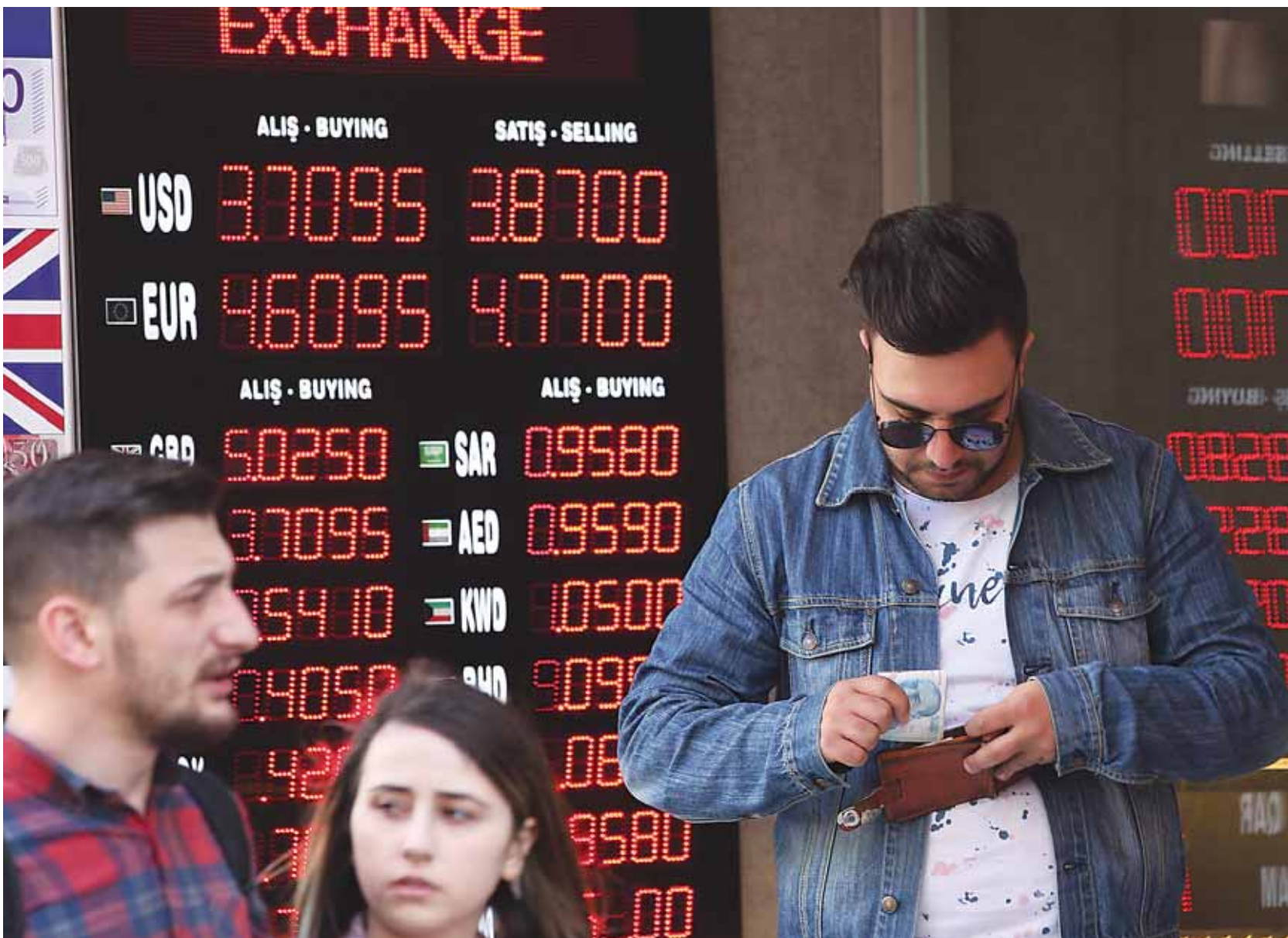
Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερα

Orthodoxou
aviation ltd

Κάντε τις κρατήσεις σας τώρα στα τηλέφωνα
(+357) 22 755 300

Μέσω email στο blueair@orthodoxou.com.cy
ή μέσω των ταξιδιωτικών πρακτόρων της περιοχής σας

www.blueairweb.com

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που έχουν στους ισολογισμούς τους οι τουρκικές τράπεζες ανέρχονται πλέον στα 19,3 δισ. δολάρια. Το χρέος των τουρκικών επιχειρήσεων φτάνει το 40% του ΑΕΠ, τη στιγμή που ο μέσος όρος για τις δέκα μεγαλύτερες αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ανατολικής Ευρώπης και για τη Νότιο Αφρική είναι μόλις 22%.

Η μεγάλη διολίσθηση της λίρας απειλή για τις τουρκικές τράπεζες

Αυξάνονται επικίνδυνα τα κόκκινα επιχειρηματικά δάνεια σε ξένο νόμισμα

Οι τουρκικές εταιρείες δυσκολεύονται όλο και περισσότερο να εξυπηρετήσουν τα χρέη τους σε ξένο νόμισμα εξαιτίας της μεγάλης υποτίμησης της λίρας, με αποτέλεσμα να απαιτούν όλο και συχνότερα αναδιάρθρωση των δανείων τους. Ωστόσο το κόστος της αναδιάρθρωσης και το γεγονός πως τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην Τουρκία έχουν αυξηθεί κατά 13% εφέτος, πιέζουν με τη σειρά τους ασφυκτικά τις τουρκικές τράπεζες και μειώνουν δραματικά τα αποθέματά τους. Το ερώτημα είναι κατά πόσον θα αντέξουν σε ενδεχόμενη νέα κρίση της τουρκικής λίρας.

Από την αρχή του έτους η λίρα έχει υποχωρήσει έναντι του δολαρίου κατά περίπου 7% και σε σύγκριση με ένα χρόνο πριν κατά περίπου 28%. Το αποτέλεσμα, σε συνδυασμό με την ύφεση στην οποία βρίσκεται η τουρκική οικονομία από το δεύτερο εξάμηνο του 2018, είναι να καθίσταται όλο και δυσκολότερη η εξυπηρέτηση των δανείων σε δολάρια και σε ευρώ που έχουν λάβει τουρκικές επιχειρήσεις. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που

έχουν στους ισολογισμούς τους οι τουρκικές τράπεζες ανέρχονται πλέον στα 19,3 δισ. δολάρια σύμφωνα με τον Τόμας Νοέτσελ, αναλυτή του τραπεζικού κλάδου στην Bloomberg Intelligence. Το χρέος των τουρκικών επιχειρήσεων ανέρχεται πλέον στο 40% του ΑΕΠ, τη στιγμή που ο μέσος όρος για τις δέκα μεγαλύτερες αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ανατο-

Από την αρχή του έτους, η λίρα έχει υποχωρήσει έναντι του δολαρίου κατά 7% και σε σύγκριση με ένα χρόνο πριν κατά 28%.

λικής Ευρώπης και για τη Νότιο Αφρική είναι μόλις 22%, σύμφωνα με το Bloomberg. «Το βασικό ερώτημα που αντιμετωπίζουν τώρα οι τουρκικές τράπεζες είναι πόσο ακόμη θα επιδεινωθεί η κατάσταση των μη εξυπηρετούμενων δανείων καθώς μειώ-

νεται η ανάπτυξη αλλά και εξαιτίας της πολιτικής αβεβαιότητας», λέει ο Νοέτσελ στο Bloomberg. «Άλλο ένα κύμα εξασθένισης και μεγάλης μεταβολής (της ισοτιμίας) της λίρας θα ενίσχυε τα ρίσκα που αντιμετωπίζει ο τουρκικός τραπεζικός τομέας», συμπληρώνει.

Η πίεση για αναδιάρθρωση δανείων έρχεται σε ιδιαίτερα δύσκολη στιγμή για τις τουρκικές τράπεζες, η κεφαλαιοποίηση των οποίων έχει υποχωρήσει κατά περισσότερο από 50% τα τελευταία τρία χρόνια.

Οι μεγαλύτερες τουρκικές επιχειρήσεις έχουν ήδη αναδιάρθρωσει ή επιζητούν να αναδιάρθρωσουν δάνεια συνολικού ύψους 28 δισ. δολαρίων, ενώ πριν από ένα χρόνο το επίπεδο ήταν στα 18 δισ. δολάρια, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg. Οι ιδιωτικές τράπεζες έχουν ήδη αναγκαστεί να περιορίσουν σημαντικά τον δανεισμό τους προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ενώ ο Τούρκος πρόεδρος πιέζει για αύξηση του δανεισμού και μάλιστα με επιτόκια που μόλις και μετά βίας καλύπτουν το επίπεδο του πληθωρι-

σμού, ο οποίος τον Μάρτιο ανήλθε στο 20,7%.

Πλέον, τα περιθώρια για τις τουρκικές τράπεζες έχουν στενέψει σημαντικά καθώς τα επιπλέον κεφάλαια που διαθέτουν, συνολικού ύψους 27 δισ. δολαρίων, για να αντέξουν σε περίπτωση οικονομικού σοκ φαντάζουν «επικίνδυνα λίγα», λέει ο Νοέτσελ. Αν αποδειχθεί η οικονομική ύφεση χειρότερη από το προβλεπόμενο ή αν δεχθεί νέες πιέσεις η λίρα, τα αποθέματα των τουρκικών τραπεζών θα εξανημιστούν, εκτιμά ο Νοέτσελ. Αν μεγαλύτερο μέρος των χρεών που έχουν οι τουρκικές επιχειρήσεις είναι προς τουρκικές τράπεζες, λόγος που έχει διπλασιαστεί σε σύγκριση με το 2008. Το βραχυπρόθεσμο μέλλον προβλέπεται δυσόιο για τουρκικές τράπεζες και επιχειρήσεις, καθώς ο αναλυτής Μαρκίν Λίπκα της πολωνικής χρηματιστηριακής Cinkciarz, που είχε κάνει τις ακριβέστερες προβλέψεις στο Bloomberg το πρώτο τρίμηνο του 2019, προβλέπει πως μέχρι το τέλος του 2019 η λίρα θα έχει υποχωρήσει κατά 8% έναντι του δολαρίου.

Η Tesla πουλάει δικαιώματα εκπομπής ρύπων στη Fiat

Η Fiat Chrysler αγοράζει δικαιώματα εκπομπής αέριων ρύπων από την Tesla, της οποίας όλα τα μοντέλα είναι ηλεκτρικά, προκειμένου να αποφύγει τα υψηλά πρόστιμα της Ε.Ε. Η εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα πλέον του επιτρεπτού από τα μοντέλα της Fiat Chrysler θα της κόστιζε περίπου 4 δισ. ευρώ κατά το 2020 και 2021, όπως υπολογίζει ο Φίλιπ Χουκούα, αναλυτής της Jefferies.

Με την αγορά των δικαιωμάτων η ιταλο-αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία αντισταθμίζει τους δικούς της υψηλούς ρύπους με τους μηδενικούς της Tesla, διατηρώντας τη μέση εκπομπή αέριων ρύπων εντός του επιτρεπτού ορίου, το οποίο πρόκειται να ελαττώσει η Ε.Ε. το 2021. Σύμφωνα με δήλωση της Fiat Chrysler στο Bloomberg, η εν λόγω συνεργασία της δίνει την ευχέρεια να συμμορφωθεί με τους κανόνες με τον φθηνότερο δυνατό τρόπο.

Βάσει των ευρωπαϊκών κανόνων επιτρέπεται η «εσωτερική» αναδιανομή των αέριων ρύπων μεταξύ των εταιρειών του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας. Μάλιστα, η Tesla αποκόμισε έσοδα ύψους 103,4 εκατ. το 2018 και 279,7 εκατ. δολαρίων το 2017 πουλώντας δικαιώματα εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα.

Η συνεργασία Fiat Chrysler και Tesla αποτελεί την πρώτη μεταξύ δύο αυτοκινητοβιομηχανιών που χωρίς καμία προηγούμενη σχέση προχωρούν σε αγοραπωλησία ρύπων ως «στρατηγική συμμόρφωσης», η οποία είναι βιώσιμη εμπορικά, όπως δήλωσε στους Financial Times η Τζούλια Πολιοκάνοβα, διευθυντικό στέλεχος της ομάδας λόμπι Transport & Environment. Ο Μάικ Μάνλεϊ, διευθύνων σύμβουλος της Fiat Chrysler, είχε δηλώσει στο παρελθόν πως η εταιρεία θα εκμεταλλευθεί όλες τις πιθανές επιλογές προκειμένου να μην παραβιάσει τους ευρωπαϊκούς κανόνες. Μεταξύ άλλων, όπως είχε αναφέρει ο κ. Μάνλεϊ, είναι διατεθειμένη να σταματήσει την κυκλοφορία των πιο ρυπογόνων

μοντέλων και να συνεχίσει αποκλειστικά με την πώληση ντιζέλ.

Σύμφωνα με ανακοίνωση στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 25 Φεβρουαρίου, η Fiat Chrysler συνεργάζεται από αυτή την ημερομηνία με την Tesla, όπως επίσης συνεργάζονται για τον ίδιο σκοπό οι ιαπωνικές Mazda και Toyota – η Toyota κατέχει 5% των μετοχών της Mazda.

Οι νέοι αυστηρότεροι ευρωπαϊκοί κανόνες, οι οποίοι θα τεθούν σε ισχύ από το 2021, ορίζουν ως πλάφον

Από την πώληση δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων, η Tesla αποκόμισε έσοδα ύψους 103,4 εκατ. το 2018.

κατά μέσον όρο για όλα τα οχήματα που παράγει μια αυτοκινητοβιομηχανία την εκπομπή 95 γρ. διοξειδίου του άνθρακα ανά χιλιόμετρο, ενώ μέχρι το 2018 η μέση τιμή εκπομπών ήταν στα 120,5 γρ., σύμφωνα με τους FT. Παρότι η Fiat Chrysler έχει θέσει ως μελλοντικό στόχο την κυκλοφορία υβριδικών και ηλεκτρικών αυτοκινήτων, όπως άλλωστε και όλες οι αυτοκινητοβιομηχανίες παγκοσμίως, θεωρείται πως βρίσκεται αρκετά βήματα πίσω σχετικά με την ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης σε σχέση με τους ανταγωνιστές στον κλάδο. Απόδειξη αποτελεί το γεγονός ότι τα μοντέλα της παρήγαγαν κατά μέσον όρο 123 γρ. διοξειδίου του άνθρακα ανά χιλιόμετρο το 2018. Σχετική έρευνα της PA Consulting εκτιμούσε –πριν από την ανακοίνωση της συνεργασίας με την Tesla– πως η ιταλο-αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία θα υπερβεί τον μέσο ευρωπαϊκό όριο κατά 6,7 γραμμάρια, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη υπέρβαση σε σύγκριση με τις υπόλοιπες 13 αυτοκινητοβιομηχανίες που εξέτασε στο ίδιο πλαίσιο.

Η συνεργασία Fiat Chrysler και Tesla αποτελεί την πρώτη μεταξύ δύο αυτοκινητοβιομηχανιών, που χωρίς καμία προηγούμενη σχέση προχωρούν σε αγοραπωλησία ρύπων ως «στρατηγική συμμόρφωσης», η οποία είναι βιώσιμη εμπορικά.

Προειδοποίηση ΔΝΤ για τον έλεγχο της αγοράς από εταιρείες-κολοσσούς

Η αυξανόμενη δύναμη που διαθέτει μια μικρή μερίδα επιχειρήσεων στην αγορά τα τελευταία χρόνια θα μπορούσε να πλήξει την οικονομική ανάπτυξη, να περιορίσει την καινοτομία και τα εσοδήματα των εργαζομένων, προειδοποίησε χθες το ΔΝΤ.

Το ζήτημα είναι ιδιαίτερος επίκαιρο, καθώς η Αμερικανίδα γερουσιαστής των Δημοκρατικών και υποψήφια για το προεδρικό χρίσμα Ελίζαμπεθ Γουόρεν έχει ζητήσει το «σπάσιμο» εταιρειών ό-

Η Αμερικανίδα γερουσιαστής των Δημοκρατικών και υποψήφια για το προεδρικό χρίσμα Ελίζαμπεθ Γουόρεν έχει ζητήσει το «σπάσιμο» εταιρειών όπως οι Amazon, Facebook και Alphabet.

πως οι Amazon, Facebook και Alphabet, ενώ στην Ευρώπη η Γερμανία και η Γαλλία συγκροτούνται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητώντας καλάρωση των κανόνων περί ανταγωνισμού, ώστε να δημιουργηθούν ευρωπαϊκοί πρωταθλητές στις επιχειρήσεις.

Η δύναμη που έχουν οι εταιρείες να ελέγχουν την τιμή και την προσφορά προϊόντων στην αγορά αυξήθηκε με μέτριο ρυθμό μεταξύ 2000 και 2015, με τις επιχειρήσεις να αυξάνουν κατά 8% το περιθώριο κέρδους τους.

Αν δεν είχε υπάρξει αυτή η αύξηση, υπολογίζει το ΔΝΤ σε ανάλυση που συ-

νοδεύει τη νέα έκθεσή του για τις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας (WEO), το ΑΕΠ θα ήταν κατά μέσον όρο υψηλότερο κατά 1% στις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Αν και η επίπτωση που έχει στην ανάπτυξη και γενικότερα στην οικονομία η αύξηση της δύναμης των εταιρειών να ελέγχουν την αγορά χαρακτηρίζεται από το ΔΝΤ «μάλων περιορισμένη», θα μπορούσε να επιδεινωθεί αν οι εταιρείες ενισχυθούν ακόμη περισσότερο.

«Περισσότερη αύξηση στη δύναμη των ήδη πανίσχυρων επιχειρήσεων να ελέγχουν την αγορά θα μπορούσε να οδηγήσει σε εξασθένιση των επενδύσεων, να αποθαρρύνει την καινοτομία, να περιορίσει το μερίδιο εισοδήματος από εργασία και να καταστήσει δυσκολότερη για τη νομισματική πολιτική τη σταθεροποίηση της παραγωγής», αναφέρεται στην ανάλυση του ΔΝΤ.

Η Κριστίν Λαγκάρντ είχε αναφερθεί την Τρίτη στο ζήτημα μιλώντας στο Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο στην Ουάσινγκτον λέγοντας πως την υψηλότερη αύξηση τιμών πώλησης προϊόντων σε σύγκριση με την τιμή κόστους επιβάλλει «μικρός αριθμός πολύ δυναμικών εταιρειών», με την τάση να είναι ιδιαίτερος έντονη στην ψηφιακή οικονομία. «Δεν λέω πως αντιμετωπίζουμε προς το παρόν πρόβλημα μονοπωλίου. Λέω όμως πως θα πρέπει να λάβουμε τα κατάλληλα μέτρα ώστε να μην εξελιχθεί σε πρόβλημα», είχε πει η κ. Λαγκάρντ.

Στην έκθεσή του το ΔΝΤ αναφέρει πως η αύξηση του περιθωρίου κέρδους από τις εταιρείες παρατηρείται στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, αλλά όχι στις αναπτυσσόμενες, φαινόμενο που απο-

Η επικεφαλής του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ τόνισε ότι το πρόβλημα είναι ιδιαίτερος έντονο στην ψηφιακή οικονομία. «Δεν λέω πως αντιμετωπίζουμε προς το παρόν πρόβλημα μονοπωλίου. Λέω, όμως, πως θα πρέπει να λάβουμε τα κατάλληλα μέτρα ώστε να μην εξελιχθεί σε πρόβλημα», σημείωσε η κ. Λαγκάρντ.

δίδει μερικώς στην ευκολία των εταιρειών να μπουκνουν σε αυτές τις αγορές. Επίσης είναι πιο έντονο στις ΗΠΑ απ' ό,τι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράλληλα, το φαινόμενο παρατηρείται

σε πολλούς κλάδους της οικονομίας, όχι όμως και στη μεταποίηση και αφορά σχετικά μικρό αριθμό εταιρειών.

Το Ταμείο δεν αναφέρει στην ανάλυσή του συγκεκριμένες εταιρείες και αποδίδει

την αύξηση της δύναμής τους να ελέγχουν την αγορά σε αλλαγές που έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια στη «δομή» της αγοράς προϊόντων όπου στις πλέον παραγωγικές και καινοτόμες εταιρείες

κυριαρχεί η νοοτοπία «ο νικητής τα παίρνει όλα».

Κατά το ΔΝΤ, υπάρχουν στοιχεία που δείχνουν πως η συγκέντρωση δύναμης αγοράς οδήγησε σε μείωση του εισοδήματος από εργασία στις αναπτυσσόμενες οικονομίες το διάστημα 2000-2015 κατά τουλάχιστον 0,2 ποσοστιαίες μονάδες, που συνιστούν περίπου το 10% της συνολικής πτώσης.

Η ανάλυση του ΔΝΤ δεν προτείνει τη διάσπαση μεγάλων εταιρειών, όπως έκανε προ εβδομάδων η Αμερικανίδα γερουσιαστής και υποψήφια για το χρίσμα των Δημοκρατικών στις προεδρικές εκλογές του 2020 Ελίζαμπεθ Γουόρεν, η οποία είχε κάνει πρόταση για το «σπάσιμο» μεγάλων τεχνολογικών εταιρειών όπως οι Amazon, Facebook και Alphabet (μητρική της Google). Το Ταμείο προτείνει την ενίσχυση του ανταγωνισμού μέσω του περιορισμού των επιδοτών για εισοδών εταιρειών στην αγορά, μέσω αλλαγών στην πολιτική ανταγωνισμού και μέσω της διευκόλυνσης εταιρειών που έχουν μείνει πίσω τεχνολογικά να κλείσουν το χάσμα.

Στην Ευρώπη, η γερμανική και η γαλλική κυβέρνηση αντέδρασαν έντονα προ εβδομάδων όταν η Κομισιόν απέρριψε την πρόταση συγχώνευσης των σιδηροδρομικών μονάδων μεταξύ της γαλλικής Alstom και της γερμανικής Siemens. Βερολίνο και Παρίσι προτείνουν τώρα την αλλαγή κανόνων του ανταγωνισμού, με το επιχείρημα πως αυτοί δεν ανταποκρίνονται πλέον στη νέα εποχή όπου οι ευρωπαϊκές εταιρείες καλούνται να ανταγωνιστούν κινεζικές εταιρείες που προμηθεύονται ποικιλοτρόπως από την κυβέρνηση.

Στροφή πετρελαϊκών κολοσσών της Ε.Ε. στην πράσινη ενέργεια

Ο αιώνας του πετρελαίου τελειώνει και αναζητούν νέες πηγές εσόδων

Οι ευρωπαϊκοί πετρελαϊκοί κολοσσοί έχουν αρχίσει να εξετάζουν τα πράγματα, για τα οποία προβληματίζονταν πως μία ημέρα θα έθεταν την ίδια τους την υπόσταση σε κίνδυνο, δηλαδή το ότι ο αιώνας του πετρελαίου τελειώνει και το αίτημα είναι να κατορθώσουν να αναπτυχθούν σε έναν κόσμο με χαμηλό ανθρακικό αποτύπωμα. Οι καταναλωτές αλλά και οι επενδυτές ασκούν ισχυρές πιέσεις, ζητώντας καθαρότερη ενέργεια για να μετριαστεί ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής, ενώ η ηλεκτροκίνηση αποκτά ολόένα και μεγαλύτερη απήχηση. Ο συνδυασμός αυτών των παραγόντων υποχρεώσε τις ευρωπαϊκές πετρελαϊκές να κάνουν μικρά βήματα, θέτοντας στον εαυτό τους νέο προσανατολισμό πέραν του πετρελαίου και να εξεγινούν τις δραστηριότητές τους, στρεφόμενες προς την ηλεκτρική ενέργεια με χρήση φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών. Οι σχετικά μικρές επενδύσεις στον ηλεκτρισμό στοχεύουν να τις βοηθήσουν στη μετάβαση σε νέα εποχή, προσφέροντας σε νοικοκυριά και εταιρείες καύσιμα λιγότερο ρυπαρόνα από τον γαιάνθρακα. Επιπλέον, τα πρατήρια βενζίνης τους θα έχουν ένα οικολογικό πλεονέκτημα, παρέχοντας δυνατότητα φόρτισης σε ηλεκτρικά αμάξια. Και κάτι ακόμα: Η τόνωση του βραχίονα ηλεκτρικής ενέργειας απαντά στις απαιτήσεις των μετόχων των ευρωπαϊκών ενεργειακών

Η BP, ήταν πρωτοπόρος, όταν προ 20ετίας έκανε στροφή προς τις ήπιες πηγές ενέργειας. Μάλιστα, χρησιμοποίησε τα αρχικά του σήματός της British Petroleum και τα «μετέφρασε» σε Beyond Petroleum.

ομιλών να θωρακίσουν τις δραστηριότητές τους ως προς τις μελλοντικές εξελίξεις. Η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας προβλέπει ότι η θέσπιση νέων και αυστηρότερων προδιαγραφών για τη μείωση των εκπομπών ρύπων θα μεταφραστεί σε τόνωση της ζήτησης για ηλεκτρική ενέργεια και μάλιστα πολύ γρηγορότερα από ό,τι η αντίστοιχη για τον «μαύρο χρυσό». Η πρόβλεψη αυτή συνδέεται με το ότι η μεσαία τάξη στη νοτιοανατολική Ασία διευρύνεται. Ο κλάδος των πετρελαϊκών, πάντως, θεωρεί ότι η ζήτηση για πετρέλαιο ανά πάσα στιγμή

μπορεί να αυξηθεί την εικοσαετία 2020-2040. Βέβαια, η διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων του κλάδου δεν είναι κάτι καινούργιο γι' αυτόν, απλώς η επίδοσή του στο εν λόγω πεδίο είναι –στην καλύτερη περίπτωση– ανομοιομορφη. Οι εταιρείες έχουν κατά καιρούς αγοράσει μερίδια σε επιχειρηματικές δραστηριότητες σε γαιάνθρακα, οικιακά καθαριστικά, τροφές οικόσθιων ζώων, διατροφικά είδη, εμπόριο γαρίδων, πάνες, ξενοδοχεία και χάλυβα. Η επιτυχία τους υπήρξε περιορισμένη. Οι ασκούντες κριτική ισχυρίζονται πως η ηλεκτρική

ενέργεια δεν πρόκειται να αποφέρει κέρδη τέτοια, τα οποία θα μπορούσαν να συνδράμουν τις ενεργειακές εταιρείες ώστε να συνεχίσουν να χορηγούν γενναϊόδωρα μερίσματα όπως αυτά που έχουν συνηθίσει οι μέτοχοί τους.

Η BP, πάντως, ήταν πρωτοπόρος, όταν προ 20ετίας έκανε στροφή προς τις ήπιες πηγές ενέργειας. Μάλιστα, χρησιμοποίησε τα αρχικά του σήματός της, British Petroleum, «μεταφράζοντας» τα σε Beyond Petroleum, γεννώντας ένα νέο εμπορικό σήμα το «Πέραν του πετρελαίου». Έχασε δισεκατομμύρια δολάρια, το 2011 διέκοψε τη δραστηριότητά της στην κατασκευή φωτοβολταϊκών συστημάτων και θέλησε να απεμπλακεί και από την αιολική ενέργεια. Σήμερα, όμως, τα πράγματα μοιάζουν διαφορετικά. «Τα περισσότερα από όσα κάνουμε σήμερα συνδέονται άμεσα με τις βασικές μας δυνατότητες», επισημαίνει ο επικεφαλής του βραχίονα εναλλακτικής ενέργειας της BP, Ντεβ Σανιάλ. «Αφ' ης στιγμής συνδυάσεις τα μόρια και τα ηλεκτρόνια με τρόπο ολοκληρωμένο, τότε δημιουργείς κάτι με μεγαλύτερο ενδιαφέρον». Αξίζει, τέλος, να αναφερθεί ότι η πρώτη και βασική πρόκληση είναι η κερδοφορία, όταν η εταιρεία πρέπει να χαράζει την πορεία της μεταξύ των ανανεώσιμων πηγών, των σταθμών παραγωγής με φυσικό αέριο και των ομιλών κοινής ωφελείας.

Επενδύσεις και ανταγωνισμός για μεγαλύτερα κέρδη

Το ζητούμενο για τις ευρωπαϊκές πετρελαϊκές εταιρείες είναι η εξασφάλιση κερδών από τις δραστηριότητες σε λιγότερο ρυπαρόνες μορφές ενέργειας και μάλιστα σε αγορές, οι οποίες γρήγορα κατακερματίζονται και ο ανταγωνισμός οξύνεται. Πάντως, καμία από τις προαναφερθείσες επιχειρήσεις δεν καταγράφει αναλυτικά τα έσοδά της από την ηλεκτρική ενέργεια ή τις ανανεώσιμες πηγές. Σημειώτουν πως το 2017 η BP επανήλθε στην ηλιακή ενέργεια, κάνοντας επενδύσεις 200 εκατ. δολαρίων στη βρετανική μονάδα παραγωγής Lightsource, ενώ προχώρησε και στο λιανεμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας στην ίδια χώρα, αγοράζοντας το 25%

στην Pure Planet. Η τελευταία ηλεκτροδοτεί από ήπιες πηγές περί τους 100.000 πελάτες. «Οι δραστηριότητες εναλλακτικών μορφών ενέργειας ήταν για εμάς μία πηγή απόρροιας ροής ρευστού», παρατρεί ο Ντεβ Σανιάλ της BP. «Κινοημάστε στον σωστό δρόμο τα τελευταία τρία χρόνια, ενώ επί του παρόντος έχουμε πελάτες - εταιρείες και σιδηροδρομικές εταιρείες». Επιπλέον, τόνισε ότι θα αυξήσει η εταιρεία του την παραγωγική της ικανότητα σε ήπια ενέργεια, η οποία ήδη είναι η υψηλότερη μεταξύ των μεγάλων ενεργειακών ομιλών διεθνώς. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία της εταιρείας ερευνών CDP, η οποία ε-

πικεντρώνεται στην κλιματική αλλαγή και συνεργάζεται με μεγάλους επενδυτές. Μετά την BP δεύτερη στη σειρά έρχεται η Gazprom με τις εκτεταμένες υδροηλεκτρικές της δραστηριότητες και κατόπιν οι Total και Shell. Ειδικά ο γαλλικός κολοσσός της Total πέρυσι αγόρασε την Direct Energie και αυτό της προσέφερε ένα χαρτοφυλάκιο σταθμών παραγωγής ενέργειας, που δουλεύουν με ανανεώσιμες πηγές και φυσικό αέριο. Επιπλέον, της παρέχει πλατφόρμα διανομής, μέσω της οποίας ανταγωνίζεται τον κρατικό όμιλο ηλεκτροδότησης της EDF. Η Total επιδιώκει να εξυπηρετήσει περί τα 7 εκατομμύρια πελάτες σε Γαλλία

και Βέλγιο έως το 2022, δηλώνοντας ότι στοχεύει έως το 2040 το 15%-20% της ηλεκτρικής ενέργειάς της να έχει χαμηλό ανθρακικό αποτύπωμα. Εν κατακλείδι, αναφέρεται πως η ιταλική ENI σήμερα είναι η δεύτερη στη χώρα στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με έξι παραγωγικούς σταθμούς και 2 εκατομμύρια πελάτες, ενώ επίσης διαθέτει και ευρύ δίκτυο συναλλαγών σε ενέργεια. Η δε ολλανδοβρετανική εταιρεία Royal Dutch Shell, η οποία θέλει να γίνει και η μεγαλύτερη διεθνώς στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μέσα στα επόμενα χρόνια, έκανε πέρυσι επενδύσεις σχετικές σε Βραζιλία και Βρετανία.

Γενετική «εισβολή» στην Ισπανία κατά την Εποχή του Χαλκού

Τη γενετική φυσιογνωμία των κατοίκων της Ισπανίας αλλοίωσε η μετανάστευση πληθυσμών από την Κεντρική Ευρώπη κατά τη διάρκεια της Εποχής του Χαλκού, σύμφωνα με έρευνα που δημοσιεύεται στην επιστημονική επιθεώρηση Science. Η μελέτη του DNA έδειξε ότι οι «μετανάστες» πέρασαν τα Πυρηναία, αντικαθιστώντας την ανδρική γενεαλογία της Ισπανίας σε διάστημα 400 ετών. Αγνωστο παραμένει, ωστόσο, εάν η αλλαγή αυτή συντελέστηκε με βίαιο τρόπο. Οι ερευνητές προχώρησαν στην αναβίωση της πληθυσμιακής ιστορίας της Ιβηρικής τα τελευταία 8.000 χρόνια. Εξήγαγαν μάλιστα δείγματα DNA από σκελετούς 403 Ιβήρων οι οποίοι έζησαν μεταξύ 6000 π.Χ. και 1600 μ.Χ. Οι μετανάστες της Εποχής του Χαλκού κατέγονταν εν μέρει από αγρότες της Νεολιθικής εποχής, ενώ τα υπόλοιπα γενετικά τους χαρακτηριστικά είναι ανάλογα με εκείνα των κατοίκων της ρωσικής στέπας. Η γενετική καταγωγή από τη στέπα «εισήχθη» στην Ευρώπη από νομάδες κτηνοτρόφους, οι οποίοι μετοίκησαν δυτικά από την Ασία.

Ο μυστηριώδης «Δίσκος της Νεβρά», που ανακαλύφθηκε στο Χάλε της Γερμανίας, ήταν λατρευτικό αντικείμενο της Εποχής του Χαλκού.

Πληθυσμοί από τις στέπες της Κεντρικής Ασίας μετακινήθηκαν έως την Ιβηρική Χερσόνησο, αλλοιώνοντας το DNA των κατοίκων.

το BBC. Η ανάλυση γενετικού υλικού έδειξε ότι οι Ιβήρες οφείλουν την καταγωγή τους σε ποσοστό 40% στον νέο πληθυσμό του Πολιτισμού του Λάγνου. Ο συντάκτης της μελέτης Ινίγο Ολάδε, της Ιατρικής Σχολής του Χάρβαρντ, αναφέρει: «Οι Ιβήρες δεν σκοτώθηκαν ούτε εξορίστηκαν. Δεν υπάρχει αρχαιολογική ένδειξη για ξέσπασμα βίας την περίοδο εκείνη. Οι νεοφερμένοι επικράτησαν ειρηνικά, χάρη στην αυξημένη αναπαραγωγική τους ικανότητα και ευνοήθηκαν από την υπάρχουσα πατριαρχική δομή της κοινωνίας εκείνης».

Ανάλογο –και καλύτερα καταγεγραμμένο– φαινόμενο σημειώθηκε στην Ιβηρική και μετά την κατάρρευση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, όταν νομαδικά φύλλα από τη Βόρεια και την Κεντρική Ευρώπη εισέβαλαν στη σημερινή Ισπανία. Οι Βοισιγόθοι, που μιλούσαν γλώσσα παραπλήσια των σουηδικών, των γερμανικών και των αγγλικών, κυριάρχησαν στη χερσόνησο και ίδρυσαν βασιλικούς οίκους που επιβίωνουν μέχρι σήμερα.

michaelkyprianou & Co. LLC

Συμβουλές σε νέους επιχειρηματίες περί εμπορικών σημάτων

Του Άγη Χαράλαμπος Δικηγόρου, Υπεύθυνος Τμήματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας Michael Kyprianou & Co LLC

Ο νέος επιχειρηματίας βρίσκεται συχνά αντιμέτωπος με πληθώρα αποφάσεων τις οποίες πρέπει να λάβει σε ένα μεγάλο εύρος πεδίων. Συνεπώς, συχνά τείνει να επισκιάζει αυτών που ενέχουν την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας της επιχείρησής του. Η επιμέτρηση της αξίας της πνευματικής ιδιοκτησίας μιας επιχείρησης είναι ένα εμφανώς δύσκολο εγχείρημα και ειδικότερα αυτής του εμπορικού σήματος της επιχείρησης. Ένα δυνατό εμπορικό σήμα μπορεί να προσφέρει ένα χρήσιμο εργαλείο στην έρευνα των πελατών για γρηγορότερη εξεύρεση καθώς και γερή ενθύμηση της εικόνας και ικανότητας της επιχείρησης. Η κατοχύρωση λοιπόν αυτού μπορεί να καταστεί άκρως κερδοφόρα για την επιχείρηση.

Αρχικά, η καταχώρηση του ονόματος μιας εταιρείας γίνεται στον Έφορο Εταιρειών όπου ένας αρχικός έλεγχος διενεργείται για την αποφυγή της παραχώρησης ονόματος ίδιο με προηγούμενη εταιρεία. Εάν και εφόσον δεν υπάρχει άλλο ίδιο όνομα τότε ο Έφορος θα προχωρήσει στην εν λόγω καταχώρηση. Αυτή η πράξη δεν ισούται όμως με την κατοχύρωση του εν λόγω ονόματος και το οποιοδήποτε δικαίωμα στον τομέα των πνευματικών δικαιωμάτων. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση της καταχώρησης εμπορικής επωνυμίας, δηλαδή του ονόματος που μια εταιρεία χρησιμοποιεί κατά το εμπόριο, στο εν λόγω πεδίο. Αν και προαιρετική, δεν εξασφαλίζει το οποιοδήποτε δικαίωμα παρά μόνο τα όσα προέρχονται από την εν λόγω χρήση.

Σύμφωνα με τον περί Εμπορικών Σημάτων Νόμο Κεφ. 268, το Εμπορικό Σήμα είναι εκείνο που μπορεί από την φύση του να διακρίνει τα εμπορεύματα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από τα αντίστοιχα άλλων επιχειρήσεων, εφόσον το σήμα αυτό χρησιμο-

ποιείται ή σκοπεύεται να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς τέτοιας διάκρισης. Συνεπώς, το σήμα επιτελεί λειτουργία προέλευσης.

Σε αυτό το σημείο είναι που θα πρέπει να δοθεί και η μεγαλύτερη σημασία για την κατοχύρωση ενός δυνατού και διακριτικού «Brand Name» και να αποσυνδεθεί από την καταχώρηση του ονόματος της εταιρείας καθώς και αυτό της εμπορικής επωνυμίας. Δεν είναι απαραίτητο το όνομα της εταιρείας να είναι το ίδιο αλλά ούτε και να προσομοιάζει με αυτό του εμπορικού σήματος. Το εμπορικό σήμα μπορεί να παρουσιάζεται με εντελώς διαφορετικό και δημιουργικό τρόπο που όμως να είναι ικανό να διακρίνει τα εμπορεύματα ή τις υπηρεσίες της επιχείρησης από αυτά άλλων επιχειρήσεων αλλά ταυτόχρονα να μην περιγράφει αυτά με εμφανές τρόπο. Είναι αυτό που θα μεταδώσει στο άκουσμα του τις ιδιαιτερότητες και θα ενδυναμώσει την φήμη της επιχείρησης και των εν λόγω υπηρεσιών και εμπορευμάτων που προσφέρει.

Ως εκ τούτου, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην έγκαιρη κατοχύρωση του εμπορικού σήματος τόσο για την αποφυγή ενδεχόμενης διαμάχης, όσο και για την αντιμετώπιση της παράνομης χρήσης από τρίτο, η οποία μπορεί να προκαλέσει σύγχυση στους καταναλωτές.

Η κατοχύρωση του μπορεί να γίνει σε εθνικό επίπεδο μέσω του κλάδου Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας του Εφόρου Εταιρειών, σε κοινοτικό επίπεδο μέσω του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕUIPO) και σε διεθνές επίπεδο μέσω του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO), έχοντας όμως πάντοτε κατοχυρώσει πρώτα σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο.

Ο κ. Ιωάννης Κασουλίδης και η εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ σας προσκαλούν στην παρουσίαση του βιβλίου:

30 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΩΝ

Ιδέες και σκέψεις για την Κύπρο μας

την Παρασκευή, 12 Απριλίου 2019, στις 19:00 στο Cine Studio, στο Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Θα ακολουθήσει cocktail.

Την παρουσίαση του βιβλίου θα κάνουν οι Νίκος Χριστοδουλίδης, υπουργός Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αλέξης Παπαχελάς, διευθυντής Καθημερινής, Κωνσταντίνος Χριστοφίδης, τέως πρύτανης Πανεπιστημίου Κύπρου και ο Αντρέας Παράσχος, διευθυντής Καθημερινής Κύπρου.

Χαιρετισμό θα απευθύνει ο συγγραφέας Ιωάννης Κασουλίδης.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μέσω της νέας τεχνολογίας το μενού στα McDonald's θα μεταβάλλεται ανάλογα με διάφορους παράγοντες, όπως ο καιρός, η ώρα, οι προηγούμενες προτιμήσεις του κάθε πελάτη.

Τεχνητή νοημοσύνη στα εστιατόρια McDonald's

Εναντι 300 εκατ. δολαρίων εξαγοράζει η McDonald's την ισραηλινή εταιρεία τεχνητής νοημοσύνης Dynamic Yield, προκειμένου να ανανεώσει τα ψηφιακά της μέσα και να προσωποποιήσει τις υπηρεσίες της ανάλογα με τις προτιμήσεις των πελατών. Προσθέτοντας την εταιρεία υψηλής τεχνολογίας στον όμιλό της, η μεγαλύτερη αλυσίδα εστιατορίων στον κόσμο, που εξυπηρετεί περίπου 68 εκατ. πελάτες ανά ημέρα, πραγματοποιεί τη μεγαλύτερη επιχειρηματική συμφωνία της τα τελευταία 20 χρόνια.

Μέσω της νέας τεχνολογίας της Dynamic Yield, το μενού στα καταστήματα της McDonald's θα μεταβάλλεται ανάλογα με

Η αλυσίδα φαστ φουντι ανανεώνει τα ψηφιακά της μέσα και προσωποποιεί τις υπηρεσίες της ανάλογα με τις προτιμήσεις των πελατών.

διάφορους παράγοντες, όπως ο καιρός, η ώρα, οι προηγούμενες προτιμήσεις των πελατών, όπως αναφέρουν οι Financial Times. Για παράδειγμα, ο ηλεκτρονικός κατάλογος πρόκειται να συνιστά ζεστά ροφήματα όταν κάνει κρύο και παγωτά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Οι προτάσεις θα προσαρμόζονται, επίσης, στις προηγούμενες επιλογές των πελατών, ενώ θα δείχνουν και τις πιο δημοφιλείς προτιμήσεις τους.

Προς χάριν της διευκόλυνσης των εργαζομένων και της ταχύτερης εξυπηρέτησης, εάν προκύψει μεγάλη αναμονή στα εστιατόρια γρήγορου φαγητού, οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι θα συνοψίζουν γεύματα που χρειάζονται σύντομη προετοιμασία. Αντιθέτως, όταν υπάρχει μικρή κίνηση εντός του εστιατορίου, οι προτάσεις θα περιλαμβάνουν πιο περίπλοκα πιάτα.

Η McDonald's έχει ήδη αναγνωρίσει τις δυνατότητες της νέας τεχνολογίας, αφού κατά το 2018 τη χρησιμοποιούσε πειραματικά σε επιλεγμένα εστιατόρια των ΗΠΑ.

Το επόμενο βήμα για την αλυσίδα φαστ φουντι το 2019 είναι να φέρει την τεχνολογία αυτή στα drive through των ΗΠΑ, σε όσα δηλαδή εστιατόρια της McDonald's προσφέρουν τη δυνατότητα στους οδηγούς να παραγγέλνουν και να παραλαμβάνουν τα γεύματα από το αυτοκίνητό τους. Αφού δοκιμαστεί περαιτέρω η απόδοση της νέας τεχνολογίας, η αλυσίδα εστιατορίων γρήγορου φαγητού πρόκειται να την εφαρμόσει και σε ορισμένα από τα 38.000 καταστήματά της ανά τον κόσμο. Στη συνέχεια πρόκειται να χρησιμοποιηθεί εντός των εστιατορίων και στην εφαρμογή της McDonald's για τα κινητά τηλέφωνα. «Αυτή η τεχνολογία έχει τη δυνατότητα και την ευελιξία να λειτουργεί σε όλες μας τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες», όπως δήλωσε ο Στιβ Ιστερμπρουκ, διευθύνων σύμβουλος της McDonald's.

Με την αναδιάρθρωση του ψηφιακού συστήματος της McDonald's αναμένεται πως θα ανταγωνιστεί επάξια τους αντιπάλους της στην αγορά εστιασιών. Αξιοσημειώτο είναι ότι η αμερικανική αλυσίδα εστιατορίων έχει κρατήσει μέχρι τώρα αρνητική στάση απέναντι στις μεγάλες εξαγορές. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει την αξία της εν λόγω τεχνολογίας και την ανάγκη της McDonald's να προσαρμοστεί στα σημερινά δεδομένα. «Η τεχνολογία έχει αποφασιστική σημασία για το σχέδιο ταχείας ανάπτυξης μας», υπογράμμισε ο Στιβ Ιστερμπρουκ κατά την ανακοίνωση της εξαγοράς. Ο ίδιος συμπλήρωσε πως η McDonald's διευρύνει τον ρόλο που θα διαδραματίζει η τεχνολογία η οποία και θα καθορίσει πόσο σύντομα θα πραγματοποιηθεί το επιχειρηματικό όνειρο της McDonald's. Αυτό έχει να κάνει με το πώς οι πελάτες θα βιώνουν πιο προσωποποιημένη εξυπηρέτηση.

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της εταιρείας ανακαινίζονται ορισμένα εστιατόρια, προσφέρονται τάμπλες για χρήση εντός του εστιατορίου και διατίθενται φορτιστές κινητών.

BLOOMBERG, REUTERS

Με βαριά πρόστιμα απειλεί η Κομισιόν τις Daimler, BMW και Volkswagen

Στο στόχαστρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βρίσκονται οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες BMW, VW, Daimler, τις οποίες κατηγορεί ότι είχαν λάβει σε συμφωνία μεταξύ τους, αποσκοπώντας να παρεμποδίσουν την εφαρμογή αντιρρυθπαντικής τεχνολογίας στα οχήματά τους. Αυτό σημαίνει πως εάν επαληθευθούν οι κατηγορίες, ενδέχεται οι τρεις εταιρείες να τιμωρηθούν με υψηλά πρόστιμα, ενώ η αρμόδια

Κατηγορούνται για από κοινοῦ παρεμπόδιση της εφαρμογής αντιρρυθπαντικής τεχνολογίας στα οχήματά τους.

επίτροπος ανταγωνισμού Μαργκρέτε Βεστάγκερ τόνισε τα εξής: «Οι Daimler, VW και BMW πιθανώς να παραβίασαν τη νομοθεσία της Ε.Ε. περί ανταγωνισμού. Ως αποτέλεσμα, οι Ευρωπαίοι καταναλωτές στέρθηκαν την ευκαιρία να αγοράσουν αυτοκίνητα με την καλύτερη δυνατή τεχνολογία».

Οι εν λόγω εταιρείες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται τα εμπορικά σήματα των BMW, Porsche, Audi, Volkswagen και

Mercedes αντίστοιχα, φέρεται να έχουν περιορίσει και καθυστερήσει τη χρήση της εν λόγω αντιρρυθπαντικής τεχνολογίας, η οποία συντέινει στον περιορισμό των εκπομπών ρύπων από τα οχήματα που κινούνται με βενζίνη και πετρέλαιο, όπως αναφέρεται στην ιστοσελίδα www.theverge.com. Εν τω μεταξύ, οι επισημες κατηγορίες της Κομισιόν απευθύνονται ενάμιση χρόνο μετά την έφοδο των ευρωπαϊκών αρχών στα γραφεία των τριών αυτοκινητοβιομηχανιών, λόγω υπονοίων για συντονισμένη δράση ως προς την αντιρρυθπαντική τεχνολογία.

Λίγο καιρό πριν το γερμανικό περιοδικό Der Spiegel είχε αναφέρει ότι οι BMW, VW και Daimler είχαν μυστικές συναντήσεις σε ομάδες εργασίας ήδη από τη δεκαετία του 1990. Εν συγκρίσει με τα γραφόμενα αυτά και στο πλαίσιο της εις βάθος έρευνας της Κομισιόν, η οποία ξεκίνησε πέρυσι, η συμφωνία των τριών δεν διήρκεσε τόσο πολύ. Αφορούσε δε δύο επιμέρους συστήματα. Μεταξύ 2006-2014 η Κομισιόν διατείνεται ότι συνεργάστηκαν για τον περιορισμό της χρήσης του διαλύματος μείωσης του οξειζίου του αζώτου «Adblue» στα ντιζελοκίνητα οχήματά τους. Επιπλέον, την περίοδο 2009-2014 συνωμότησαν, αποσκοπώντας να καθυστερήσουν ή ακόμα και να αποφύγουν να τοποθετήσουν ειδικά φίλτρα για τη συγκράτηση σωματιδίων που κατατείνουν σε περιορισμό των ρύπων από τα πετρελαιοκίνητα αμάξια. Εν κατακλείδι, επί του θέματος η Ευρωπαϊκή επιτροπή Μαργκρέτε Βεστάγκερ διευκρίνισε: «Οι περί ανταγωνισμού κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπουν τη συνεργασία εταιρειών για βελτίωση προϊόντων, αλλά απαγορεύουν τη μεταξύ τους συμφωνία για να επιτύχουν το άκρως αντίθετο, δηλαδή το να μην καλυτερεύουν τα προϊόντα και να μην ανταγωνίζονται για τον στόχο αυτό».

REUTERS

Τα ακραία καιρικά φαινόμενα κόστισαν μισό τρις. στην Ευρώπη

Την περίοδο 1980-2017 – Ο «λογαριασμός» για την Ελλάδα φθάνει τα 7,3 δισ.

Σχεδόν σε μισό τρις. ευρώ και ειδικότερα στα 453 δισ. ευρώ υπολογίζεται το οικονομικό κόστος των καταστροφών που έχουν προκληθεί από ακραία καιρικά φαινόμενα στις χώρες-μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) από το 1980 μέχρι το 2017. Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΕΑ), η Γερμανία έχει επωμισθεί τις μεγαλύτερες δαπάνες, ξεπερνώντας τα 96 δισ. ευρώ. Ακολουθούν η Ιταλία και η Γαλλία, οι οικονομίες των οποίων έχουν επιβαρυνθεί με δαπάνες 64,6 δισ. ευρώ και 62 δισ., αντίστοιχα, από καιρικές καταστροφές.

Στην Ελλάδα, το κόστος των καταστροφών από ακραία καιρικά φαινόμενα υπολογίζεται στα 7,3 δισ. ευρώ κατά τη διάρκεια της τελευταίας 37ετίας. Στην έρευνα περιλαμβάνονται τα 28 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μαζί με την Ελβετία, τη Νορβηγία, το Λιχτενστάιν, την Ισλανδία και την Τουρκία. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος αναφέρει πως «οι

Το Βατικανό κάλεσε σε διάσκεψη τους μεγαλύτερους ενεργειακούς ομίλους του κόσμου στα μέσα Ιουνίου.

καύσυνες, οι καταιγίδες και οι πλημμύρες» είναι τα πιο σοβαρά καιρικά φαινόμενα. Οι πλημμύρες και οι καταιγίδες προκαλούν τις μεγαλύτερες οικονομικές ζημιές, αναλογώντας στο 31% του προαναφερόμενων 453 δισ. ευρώ. Η έρευνα τονίζει, όμως, πως οι καύσυνες είναι πιο θανατηφόροι, προκαλώντας το 68% των θανάτων από ακραία καιρικά φαινόμενα.

Οι καιρικές καταστροφές με το μεγαλύτερο κόστος κατά τη διάρκεια της περιόδου 1980-2017 ήταν οι πλημμύρες στην Κεντρική Ευρώπη το 2002, με συνολικές ζημιές άνω των 21 δισ. ευρώ. Ακολουθούν οι καύσυνες και η ξηρασία που έπληξαν την Ευρώπη το 2003 και κόστισαν 15 δισ. ευρώ. Οι πλημμύρες στη Γαλλία και στην Ιταλία τον Οκτώβριο του 2000 προκάλεσαν ζημιές 13 δισ. ευρώ.

Το κόστος των καιρικών καταστροφών έχει αυξηθεί από τα 7,4 δισ. ευρώ ανά χώρα-μέλος του ΕΟΧ, κατά μέσον όρο, την περίοδο 1980-89 στα 13,4 δισ. ευρώ το 1990-99 και στα 14 δισ. ευρώ το 2000-09. Όπως προκύπτει από την έρευνα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, η τάση αναμένεται να είναι ανοδική, ιδιαίτερα εάν αναλογιστεί κανείς πως τα μέτρα για την καταπολέμηση του φαινομένου του θερμοκηπίου θεωρούνται ανεπαρκή σε

Το 2000, πλημμύρες και καταιγίδες προκάλεσαν ζημιές 13 δισ. ευρώ στη Γαλλία και στην Ιταλία. Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΕΑ), οι μεγαλύτερες οικονομικές καταστροφές την 37ετία 1980-2017 έχουν συμβεί στη Γερμανία.

παγκόσμια κλίμακα. Απογοητευτικές είναι οι εξελίξεις στην απέναντι όχθη του Ατλαντικού. Μέσα στην εβδομάδα, η επίσημη αρχή του Καναδά για το περιβάλλον έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου για τη χώρα, προειδοποιώντας πως η θερμοκρασία αυξάνεται επικίνδυνα. Όπως σημειώνεται σε σχετικό δημοσίευμα της βρετανικής εφημερίδας Guardian, οι θανατηφόροι καύσυνες και οι βαριές βροχοπτώσεις αποτελούν πια συχνό φαινόμενο στη χώρα.

Ενδεικτικό της ανησυχίας που επικρατεί για την υπερθέρμανση του πλανήτη είναι ότι το Βατικανό

κάλεσε σε διάσκεψη τους μεγαλύτερους ενεργειακούς ομίλους του κόσμου στα μέσα Ιουνίου. Σε αυτούς συγκαταλέγονται η βρετανική BP, η ιταλική ENI, η ολλανδοβρετανική Royal Dutch Shell και η αμερικανική ExxonMobil. Παρόντες στη συνάντηση θα είναι και ισχυροί επενδυτικοί όμιλοι.

Όπως είχε αναφέρει πρόσφατα το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, οι εν λόγω επιχειρήσεις βρίσκονται στο στόχαστρο των περιβαλλοντικών οργανώσεων και όλων όσοι ασχολούνται με την αντιμετώπιση της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Αρνητικό ρόλο στην

καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής έχει διαδραματίσει η κυβέρνηση του Ντόναλντ Τραμπ. Ο Αμερικανός πρόεδρος αρνείται τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στην οικονομία και στο περιβάλλον. Μάλιστα, ο Τραμπ αποφάσισε να αποσύρει τις ΗΠΑ από τη Συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Παρ' όλα αυτά, η Υπηρεσία Ωκεανών και Ατμόσφαιρας των ΗΠΑ (NOAA) προειδοποιεί πως οι φυσικές καταστροφές στη χώρα –από τυφώνες μέχρι πυρκαγιές– κόστισαν 91 δισ. δολάρια το 2018. Πέρυσι, μάλιστα, οι ΗΠΑ υπέστησαν 14 φυσικές καταστροφές, σύμφωνα με τη NOAA.

Οροι ΕΚΤ στη συγχώνευση Deutsche-Commerzbank

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα ζητήσει από την Deutsche Bank να αντλήσει νέα κεφάλαια ως προϋπόθεση για να προχωρήσει σε συγχώνευση με την Commerzbank, όπου το γερμανικό κράτος διατηρεί μερίδιο περίπου 15%. Ένας τέτοιος όρος μπορεί να περιπλέξει τη σύνταξη μιας συμφωνίας μεταξύ των δύο τραπεζών που ακόμη αντιμετωπίζουν προβλήματα από τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Σύμφωνα με πηγές του Reuters, η ΕΚΤ θα ζητήσει από την Deutsche Bank να συγκεντρώσει πρόσθετα κεφάλαια ως δικλίδα ασφαλείας σε μια περίοδο που οι επενδυτές αντιμετωπίζουν με επιφυλακτικότητα την κορυφαία γερμανική τράπεζα.

Η συμφωνία ανάμεσα σε Deutsche Bank και Commerzbank, αν και έχει τη στήριξη του Βερολίνου, δεν φαίνεται τόσο εύκολη υπόθεση. Ο διευθύνων σύμβουλος της Commerzbank, Μάρτιν Τσίλκε,

Αντίληψη πρόσθετων κεφαλαίων απαιτεί από την Deutsche Bank η Ευρωπαϊκή Κεν. Τράπεζα.

καταβάλλει προσπάθειες για να πείσει παράγοντες μέσα στην ίδια τράπεζα για τα οφέλη μιας συμφωνίας με την Deutsche Bank, σύμφωνα με το Bloomberg.

Ο ίδιος τόνισε σε επιστολή προς τους εργαζομένους πως η Commerzbank δεν έχει τη δυνατότητα να προχωρήσει μόνη της σε επενδύσεις. Η κερδοφορία της Commerzbank δέχεται πιέσεις

Η συμφωνία ανάμεσα στην Deutsche Bank και την Commerzbank, αν και έχει τη στήριξη του Βερολίνου, δεν φαίνεται τόσο εύκολη υπόθεση.

από τα χαμηλά επιτοκιακά περιθώρια και τις υψηλές δαπάνες συμμόρφωσης σε νέους αυστηρότερους κανόνες. Την ίδια ώρα καλείται να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις των πελατών για την παροχή υπηρεσιών ψηφιακής τραπεζικής.

Αντιδράσεις για μια συγχώνευση Commerzbank-Deutsche Bank υπάρχουν από τις συνδικαλιστικές

ενώσεις που εκπροσωπούν τους εργαζομένους των γερμανικών τραπεζών, καθώς εκτιμάται πως θα οδηγήσει στην κατάργηση 30.000 θέσεων εργασίας. Επιφυλάξεις τηρούν, επίσης, ορισμένοι μεγάλοι επενδυτές των τραπεζών, καθώς θεωρείται πως θα χρειαστούν 10 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση μιας συγχώνευσης ανάμεσα στην Deutsche Bank και στην

Commerzbank. Συν τοις άλλοις, όπως προκύπτει από έγγραφα που κατέθεσε το γερμανικό υπουργείο Οικονομικών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η τιμή μετοχής της Commerzbank θα πρέπει να φθάσει τα 26 ευρώ για να μην επωμιστούν απώλειες οι Γερμανοί φορολογούμενοι στη σύνταξη μιας συμφωνίας που θα περιελάμβανε την πώληση του μεριδίου που κατέχει το γερμανικό δημόσιο. Χθες, η μετοχή της Commerzbank κυμαίνονταν στα 7,5 ευρώ λίγο πριν από τη λήξη της συνεδρίασης στη Φρανκφούρτη. Το Βερολίνο προβληματίζεται για το μέλλον της Deutsche Bank. Η κερδοφορία της κορυφαίας τράπεζας στη Γερμανία έχει μειωθεί δραματικά τα τελευταία χρόνια και έχει επιβαρυνθεί με μεγάλες νομικές δαπάνες λόγω μιας σειράς σκανδάλων που ξέσπασαν μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Μια συμμαχία ανάμεσα σε δύο μεγάλες γερμανικές τράπεζες μπορεί να έχει ως τίμημα την απώλεια χιλιάδων θέσεων εργασίας. Αλλά ελλοχεύει ο κίνδυνος να επιδεινωθεί δραματικά η κατάσταση της Deutsche Bank σε ένα εξασθενημένο οικονομικό περιβάλλον.

Στο μεταξύ, πηγές των Financial Times αποκάλυψαν μέσα στην εβδομάδα πως ιταλική UniCredit θα διερευνούσε θετικά το ενδεχόμενο εξαγοράς μεγάλου μεριδίου στην Commerzbank εάν δεν ευοδωθεί μια συγχώνευση με την Deutsche Bank.

Οικονομικοί αναλυτές εκιάζουν πως η UniCredit θα συγχώνευε την HypoVereinsbank που είναι η θυγατρική της ιταλικής τράπεζας στη Γερμανία.

Με ευνοϊκούς όρους τα νέα φθηνά δάνεια από την ΕΚΤ

Ανσυχία στο Eurogroup για τον ρυθμό ανάπτυξης σε Ιταλία και Γερμανία

Με το Eurogroup να ανησυχεί όλο και περισσότερο για πιθανή ύφεση στην Ιταλία και για στασιμότητα της οικονομίας στη Γερμανία, η ΕΚΤ θα αναγκαστεί να πληρώσει τις τράπεζες της Ευρωζώνης για να μεταφέρουν στην πραγματική οικονομία τα νέα μακροπρόθεσμα δάνεια που θα τους χορηγήσει το φθινόπωρο.

Οι λεπτομέρειες για τους όρους υπό τους οποίους θα δοθούν τα νέα στοχευμένα μακροπρόθεσμα φθηνά δάνεια (TLTRO) στις τράπεζες της Ευρωζώνης αναμένεται να καθοριστούν στη συνεδρίαση της ΕΚΤ τον Ιούνιο. Πρόθεση της κεντρικής τράπεζας ήταν οι όροι που θα συνοδεύουν τα νέα δάνεια να μην είναι τόσο γενναϊοδωροί όσο όταν το 2016. Ωστόσο, η επιβράδυνση της οικονομίας και απειλές όπως το Brexit θα αναγκάσουν την ΕΚΤ να χορηγήσει τα νέα δάνεια με μέσο επιτόκιο -0,2%, σύμφωνα με έρευνα μεταξύ οικονομολόγων που έκανε το Bloomberg.

Στόχος των δανείων είναι η ενίσχυση της ρευστότητας και της χορήγησης πιστώσεων προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά, ώστε να υποστηριχθεί η οι-

κονομική δραστηριότητα, αλλά και ο πληθωρισμός, ο οποίος εξακολουθεί να βρίσκεται πολύ κάτω από το 2% που επιδιώκει η ΕΚΤ.

Σύμφωνα με την πλειονότητα των οικονομολόγων που έλαβαν μέρος στην έρευνα, το επιτόκιο με το οποίο θα χορηγηθούν τα νέα δάνεια θα είναι χαμηλότερο από το βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ (βρίσκεται στο 0% τα τελευταία χρόνια) και η διάμεση τιμή του αναμένεται να διαμορφωθεί στο -0,2%. Υπό τις τρέχουσες συνθήκες, αυτό ισοδυναμεί με πηγή εισοδήματος από τόκους για τις τράπεζες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες εξαιτίας της χαμηλής κερδοφορίας τους και του χαμηλού ρυθμού ανάπτυξης στην Ευρωζώνη. Σημαντικός παράγοντας στην προσπάθεια της ΕΚΤ να υποστηρίξει την οικονομική δραστηριότητα θα είναι και το συνολικό ύψος των δανείων που θα χορηγήσει στις τράπεζες.

Οι οικονομολόγοι προβλέπουν πως το συνολικό ποσό θα είναι περίπου το μισό σε σύγκριση με το 2016, γεγονός που ενδέχεται να αναγκάσει την ΕΚΤ να προσφέρει ακόμη καλύτερους όρους

Στόχος των δανείων είναι η ενίσχυση της ρευστότητας και της χορήγησης πιστώσεων προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά, ώστε να υποστηριχθεί η οικονομική δραστηριότητα, αλλά και ο πληθωρισμός, ο οποίος εξακολουθεί να βρίσκεται πολύ κάτω από το 2% που επιδιώκει η ΕΚΤ.

στις τράπεζες. Την ίδια στιγμή, το Eurogroup εμφανίζεται όλο και πιο ανήσυχος για την αναμικτή ανάπτυξη στην Ευρωζώνη. «Μας ανησυχεί η επιβράδυνση στη Γερμανία και η ύφεση στην Ιταλία», δήλωσε χθες ο Μπρινό Λε Μερ, υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας, προσερχόμενος στην άτυπη συνάντηση του Eurogroup στο Βουκουρέστι.

Ο Πιερ Μοσκοβισί, επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων, δήλωσε χθες πως η οικονομική κατάσταση της Ιταλίας είναι «λεπτή» και πως, σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, η ιταλική οικονομία θα συρρικνωθεί το 2019.

Ο Ιταλός υπουργός Οικονομικών Τζοβάνι Τρία είπε πως τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα

του είναι αποτέλεσμα της εξασθένησης της ανάπτυξης στη Γερμανία και στην Ευρώπη, ενώ αρνήθηκε να πει ποιος θα είναι ο ρυθμός ανάπτυξης της ιταλικής οικονομίας το 2019.

Σύμφωνα με πληροφορίες του Bloomberg, η ιταλική κυβέρνηση θα αναθεωρήσει στις 10 Απριλίου την πρόβλεψη για την ανάπτυξη το 2019 στο 0,1% από 1% που είναι σήμερα. Ο Τρία είχε δηλώσει την Τρίτη ότι τα νέα μέτρα για την ανάπτυξη που ψήφισε χθες το ιταλικό Κοινοβούλιο θα ενισχύσουν τον ρυθμό στο 0,3% με 0,4%, ωστόσο πολλοί αναλυτές αμφισβάλουν κατά πόσον τα μάλλον αδύναμα μέτρα για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων θα έχουν απαι-

τημένη επίδραση. Η ιταλική οικονομία συρ-

Επιτόκια και πληθωρισμός

Η επιδείνωση των προοπτικών για την ανάπτυξη και τον πληθωρισμό θα αναγκάσει την ΕΚΤ να καθυστερήσει ακόμη περισσότερο την αύξηση των επιτοκίων δανεισμού, σύμφωνα με έρευνα του Reuters μεταξύ οικονομολόγων. Παράλληλα, προβλέπεται πως ο πληθωρισμός θα εξακολουθήσει να κινείται πολύ κάτω από τον στόχο της ΕΚΤ τουλάχιστον μέχρι το 2021, οπότε και θα διαμορφωθεί μόλις στο 1,6%. Πλέον οι οικονομολόγοι προβλέπουν πως η πρώτη αύξηση επιτοκίων δανεισμού θα αφορά το επιτόκιο για

τις τράπεζες το οποίο θα αυξηθεί το τρίτο τρίμηνο ή το τέταρτο τρίμηνο του 2020 κατά 10 μονάδες βάσης, στο -0,3%. Ο πληθωρισμός προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 1,4% το 2019 και στο 1,5% το 2020. «Η ΕΚΤ δεν μπορεί να αυξήσει τα επιτόκια δανεισμού ακόμη με τον πληθωρισμό τόσο ασθενικό», εξηγεί ο Ζουλιέν Μανσώ, υψηλόβαθμος οικονομολόγος της ING. Η επικρατούσα άποψη μεταξύ των οικονομολόγων ήταν πως ο ρυθμός ανάπτυξης της Ευρωζώνης, σε τριμηνιαία βάση, θα κινηθεί μεταξύ 0,2% και 0,4% κάθε τρίμηνο έως το τέλος του 2019. Η διάμεση πιθανότητα για ύφεση τους επόμενους 12 μήνες παρέμεινε αμετάβλητη στο 20% και για τα επόμενα δύο χρόνια στο 30%.

Σε λήθαργο η ανάπτυξη της Ευρωζώνης το α' τρίμηνο του 2019

Η δραστηριότητα στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας της Ευρωζώνης ήταν σε λήθαργο το πρώτο τρίμηνο και από τις χαμηλότερες που έχουν καταγραφεί μετά το 2014, με αποτέλεσμα να προβλέπεται ρυθμός ανάπτυξης μόλις κατά 0,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με τον επικεφαλής οικονομολόγο της IHS Markit. Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι η συρρίκνωση της μεταποίησης τους προηγούμενους μήνες φαίνεται πλέον να επηρεάζει αρνητικά και τον κλάδο των υπηρεσιών.

Ο δείκτης υπευσθύνων παραγγελιών (PMI) της IHS Markit αποτυπώνει με αρκετή ακρίβεια την κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι κλάδοι των υπηρεσιών και της μεταποίησης. «Η τελική τιμή του PMI για τον Μάρτιο επιβεβαιώνει την υποτονική ανάπτυξη στα τέλη του πρώτου τριμήνου, με τον ρυθμό ανάπτυξης να διαμορφώνεται σε ένα από τα πιο χαμηλά επίπεδα που έχουμε δει από το 2014», εξηγεί ο Κρις Τουλιαμσον, επικεφαλής οικονομολόγος της IHS Markit. Ο σύνθετος δείκτης PMI (περιλαμβάνει υπηρεσίες και μεταποίηση) για την Ευρωζώνη υποχώ-

Η αρνητική εξέλιξη θα πρέπει να ανησυχήσει τους κεντρικούς τραπεζίτες της Ευρωζώνης, που υποστηρίζουν ότι η επιβράδυνση της οικονομίας είναι παροδική.

ρησε τον Μάρτιο στο 51,6, από 51,9 τον Φεβρουάριο, γεγονός που υποδηλώνει τριμηνιαίο ρυθμό ανάπτυξης 0,2% στις αρχές του 2019.

Η δραστηριότητα στη μεταποίηση διαμορφώθηκε τον Μάρτιο στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων έξι σχεδόν ετών, ενώ η δραστηριότητα στις υπηρεσίες, αν και ενισχύθηκε ελαφρώς, εξακολουθεί να παραμένει ασθενική. «Ο κλάδος των υπηρεσιών έχει καταφέρει να διατηρήσει σχετικά καλό ρυθμό ανάπτυξης, αλλά έχει επίσης χάσει τη

δυναμική του τους τελευταίους μήνες. Αυτό δεν θα πρέπει να αποτελεί έκπληξη, καθώς μας δείχνει ότι η ισχυρή ανάπτυξη του κλάδου των υπηρεσιών συνήθως εξαρτάται από το αν βρίσκεται σε καλή κατάσταση ο κλάδος της μεταποίησης», λέει ο Τουλιαμσον. Η αρνητική εξέλιξη θα πρέπει να ανησυχήσει τους κεντρικούς τραπεζίτες της Ευρωζώνης, που μέχρι σήμερα υποστηρίζουν ότι η επιβράδυνση της οικονομίας είναι παροδική. Οι σημαντικότερες απειλές που αντιμετωπίζει βραχυπρόθεσμα η

Η συρρίκνωση της μεταποίησης τους προηγούμενους μήνες φαίνεται πλέον να επηρεάζει αρνητικά και τον κλάδο των υπηρεσιών.

Ευρωζώνη είναι το (όλο και πιθανότερο) άτακτο Brexit, η ένταση στο εμπόριο μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας και η επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας (και της κινεζικής), αλλά και το ενδεχόμενο κήρυξης εμπορικού πολέμου Ε.Ε. - ΗΠΑ, με τον Ντόναλντ Τραμπ να απειλεί με επιβολή δασμών 25% στις εισαγωγές αυτοκινήτων και ανταλλακτικών από την Ενωση. Τουλάχιστον τον Μάρτιο εμφανίστηκαν σημάδια ανάκαμψης της δραστηριότητας στην Κίνα, με τον δείκτη υπευσθύνων παραγγελιών (Caixin/Markit) για τις υπηρεσίες να ενισχύεται στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 14 μηνών. Ωστόσο, πολλοί αναλυτές προειδοποιούν ότι είναι υπερβολικά νωρίς να αποφανθεί κανείς κατά πόσον υπάρχει επιτάχυνση της κινεζικής οικονομίας.

Αύξηση θέσεων εργασίας τον Μάρτιο στις ΗΠΑ

Με ταχύτερους ρυθμούς προχώρησαν σε προσλήψεις οι ιδιωτικές εταιρείες στις ΗΠΑ τον Μάρτιο, χάρis στις ντιότερες καιρικές συνθήκες, ενώ αυτή η βελτίωση αποτυπώθηκε ειδικότερα στον κλάδο των κατασκευών. Η θετική εξέλιξη αυτή, όπως φαίνεται στη σχετική έκθεση του υπ. Εργασίας, αμβλύνει περαιτέρω και τους φόβους για αιφνίδια ανάσχεση της οικονομικής δραστηριότητας κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους. Ο δείκτης της απασχόλησης τον Μάρτιο ενισχύθηκε εν σύγκριση με τα επίπεδα ναδίρ 17 μηνών του Φεβρουαρίου. Οι θέσεις εργασίας εκτός αγροτικού τομέα αυξήθηκαν κατά 196 χιλιάδες. Εν τω μεταξύ, α-ναθεωρήθηκαν επί τα βελτίω τα στοιχεία του Φεβρουαρίου, με τις αρχικές 20 χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας να αυξάνονται σε 33 χιλιάδες. Πάντως, η τόνωση της απασχόλησης φέτος δεν είναι τόσο δυναμική όσο ήταν αντιστοίχως το 2018, λόγω της επιδείνωσης των ελλείψεων εξειδικευμένου προσωπικού και του ότι οι

χρηματοπιστωτικές συνθήκες είναι πιο ανελαστικές. Συν τοις άλλοις, επιβραδύνθηκαν τον Μάρτιο οι μισθολογικές αυξήσεις στο 0,1% από το 0,4% του Φεβρουαρίου. Αυξήθηκαν οι κενές θέσεις, διότι 224 χιλιάδες άνθρωποι βρέθηκαν εκτός αγοράς εργασίας. Κι αυτό έρχεται προς επίρρωση της απόφασης της Fed να παύσει προς το παρόν την πορεία αύξησης του κόστους δανεισμού, την οποία εκκίνησε πριν από τρία χρόνια. Η Fed ανέφερε ότι δεν πρόκειται να γίνει καμία αύξηση στα επιτόκια του δολαρίου εντός του τρέχοντος έτους, κάτι που είχε κάνει ήδη τέσσερις φορές το 2018. «Η τελευταία έκθεση του υπουργείου Εργασίας είναι εξαιρετικά ικανοποιητική, με τόνωση των θέσεων εργασίας, για να κατανοηθεί η ανησυχία πως επικείμενη ύφεση, και με αύξηση μισθών τέτοια, ώστε να μην αναθερμανθούν πληθωριστικές πιέσεις», τόνισε, τέλος, ο Κερτ Λονγκ, οικονομολόγος της National Association of Federally Insured Credit Unions.

Η Σ. Αραβία απειλεί τις ΗΠΑ ότι θα πωλεί πετρέλαιο σε άλλο νόμισμα πλην δολαρίου

Απειλές εξαπολύει κατά των Ηνωμένων Πολιτειών η Σαουδική Αραβία, διαμνύοντας ότι θα πωλεί το πετρέλαιο της και σε άλλα νομίσματα πλην δολαρίου. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, αυτό θα συμβεί εάν η Ουάσιγκτον ψηφίσει νομοσχέδιο το οποίο θα επιτρέπει αγωγές κατά του ΟΠΕΚ για μονοπωλιακή πολιτική, θεωρώντας πως ο οργανισμός πετρελαιοπαραγωγών κρατών λειτουργεί ως καρτέλ. Εάν η Σαουδική Αραβία πραγματοποιήσει την απειλή της, θα υποσκάψει τον ρόλο του δολαρίου ως διεθνούς αποθεματικού νομίσματος, θα μειώσει το εκτίμητο των ΗΠΑ στο διεθνές εμπόριο και θα τις αποδυναμώσει στο να επιβάλλουν κυρώσεις σε τρίτους. Η απειλή, πάντως, έχει συζητηθεί εντός της σαουδαραβικής κυβέρνησης, αλλά και εντός του ΟΠΕΚ, καθώς και με υψηλόβαθμους Αμερικανούς αξιωματούχους σε θέματα ενέργειας.

Εάν η Ουάσιγκτον ψηφίσει νομοσχέδιο το οποίο θα επιτρέπει αγωγές κατά του ΟΠΕΚ για μονοπωλιακή πολιτική.

Πάντως, είναι μικρές οι πιθανότητες να ψηφιστεί τέτοιος νόμος (το νομοσχέδιο γνωστό ως NOPEC), ενώ και οι Σαουδάραβες δεν φέρεται να θέλουν να αντιδράσουν. Ωστόσο, το ότι το συζητούν σημαίνει πως το Ριάντ έχει πολύ σοβαρά ενοχληθεί από τις Ηνωμένες Πολιτείες. «Οι Σαουδάραβες γνωρίζουν πως με το δολάριο στα χέρια τους μπορούν να κηρύξουν "πυρηνικό πόλεμο"»,

Μια πρωτοβουλία αποδυνάμωσης του δολαρίου θα έβρισκε απήκηση στις μεγάλες εκτός ΟΠΕΚ παραγωγούς, όπως η Ρωσία, καθώς και στις μεγάλες καταναλώτριες χώρες, όπως η Ε.Ε. και η Κίνα, που ζητούν να αποσυνδεθεί το διεθνές εμπόριο από το δολάριο και να εξασθενήσει η επιρροή των ΗΠΑ επί της παγκόσμιας οικονομίας.

είπε μία από τις πηγές. Και μια άλλη προσέθεσε: «Λένε, λοιπόν, "αφίστε τους Αμερικανούς να περάσουν το NOPEC και θα είναι η αμερικανική οικονομία που θα γονατίσει"».

Η πρόταση νόμου εμφανίστηκε πρώτη φορά το 2000 και στόχο έχει να καταργήσει την πρόβλεψη περί κρατικών α-σουλίας στην αμερικανική νομοθεσία περί ανταγωνισμού – σε μια τέτοια προοπτική θα μπορεί η Ουάσιγκτον να κινηθεί εναντίον των κρατών-μελών του ΟΠΕΚ, κατηγορώντας τα ότι μειώνουν την παραγωγή με στόχο τη στήριξη των τιμών. Υπενθυμίζεται, πάντως, πως ποτέ δεν προωθήθηκε το νομοσχέδιο ώστε να γίνει νόμος, ανεξαρτήτως των προ-σπαθειών που καταβλήθηκαν. Και ήταν αρκετές. Πάντως, αρ' ns στιγμής ανέλαβε την προεδρία των ΗΠΑ ο Ντόναλντ Τραμπ, έχει επανέλθει στο προσκήνιο. Σε

βιβλίο, που εκδόθηκε το 2011 και προτού εκλεγεί ο Ντόναλντ Τραμπ, ο ίδιος είχε ταχθεί υπέρ του NOPEC. Εντούτοις από τότε που εξελέγη, δεν έχει αναφερθεί υπέρ του προαναφερθέντος νομοσχεδίου. Κάθε άλλο μάλιστα. Εκεί επισημαίνει τη σημασία των αμερικανοσαουδα-ραβικών σχέσεων, εννοώντας τις πωλήσεις αμερικανικού εξοπλισμού στο βασίλειο. Μάλιστα, αυτό το έκανε ακόμα και μετά την τραγική δολοφονία του δημοσιο-γράφου Τζαμάλ Κασόγκι. Βέβαια, μια πρωτοβουλία αποδυνάμωσης του δολαρίου θα έβρισκε απήκηση στις μεγάλες εκτός ΟΠΕΚ παραγωγούς, όπως η Ρωσία, καθώς και στις μεγάλες καταναλώτριες χώρες, όπως η Ε.Ε. και η Κίνα, που ζητούν να αποσυνδεθεί το διεθνές εμπόριο από το δολάριο και να εξασθενήσει η επιρροή των ΗΠΑ επί της παγκόσμιας οικονομίας.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Ισραήλ: ρυθμιστές οι «μικροί»

Το «κλειδί» για τον νικητή των βουλευτικών εκλογών και οι ευρύτερες συμμαχίες

Το ερώτημα αν το Ισραήλ θα γυρίσει σελίδα έπειτα από 10 χρόνια πρωθυπουργίας του Μπέντζαμιν Νετανιάχου απασχόλησε χθες τους ψηφοφόρους που προσήλθαν στις κάλπες των βουλευτικών εκλογών. Τα πρώτα ξέτι πολ έδιναν σημαντικές πιθανότητες παραμονής του Νετανιάχου στην εξουσία, παρά το γεγονός ότι το κόμμα του, το Λικούντ, φάνηκε να χάνει από τον κυανόλευκο συνασπισμό του πρώην στρατηγού Μπένι Γκαντς.

Το «κλειδί» ήταν η διαφαινόμενη ενίσχυση δεξιών κομμάτων που θα στηρίξουν κοινοβουλευτικά την πέμπτη θητεία του «γερακιού» της ισραηλινής πολιτικής. Αμέσως μετά τις πρώτες εκτιμήσεις του εκλογικού αποτελέσματος, ο 69χρονος Νετανιάχου

Προβάδισμα Νετανιάχου παρά τις απώλειες του Λικούντ – Χαρακτηριστικό της χθεσινής αναμέτρησης ήταν η απουσία των Αράβων κατοίκων από τις κάλπες.

Κοριτσάκι αναλαμβάνει να ρίξει το ψηφοδέλτιο του πατέρα του, χθες στο Ισραήλ.

έκανε λόγο για «καθαρή νίκη του δεξιού μπλοκ». Ήταν εκ των προτέρων γνωστό ότι η εξουσία επρόκειτο να χαμογελάσει στον υποψήφιο με τις ευρύτερες συμμαχίες, έτσι η μάχη του «μικρών», στην οποία 5-6 κόμματα πάλευαν για να περάσουν το όριο 3,25% που απαιτείται για την είσοδο στη Βουλή, απέκτησε πολύ μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Η στρατηγική

Ολοκληρώη η προεκλογική στρατηγική του Νετανιάχου βασίστηκε σε υποσχέσεις για την προσέλκυση των ακροδεξιών, υπερορθόδοξων και θρησκευτικών κομμάτων την επομένη των εκλογών. Με βάση τα ξέτι πολ, η στρατηγική αυτή απέδωσε, καθώς κόμματα όπως αυτό της Τορά συγκέντρωσαν 7 έδρες.

«Παίζοντας» στο ακροατήριο αυτό, το Σάββατο ο Νετανιάχου υποσχέθηκε ότι θα προσαρτήσει στο Ισραήλ τους εβραϊκούς εποικισμούς που βρίσκονται στη Δυτική Οχθη και στη στρατηγικής σημασίας Κοιλάδα του Ιορδάνη. Ο Μπένι Γκαντς, αντιθέτως, προβλήθηκε μεν ως σκληρός στα θέματα ασφαλείας –εξάλλου είχε διατελέσει αρχηγός του γενικού επιτελείου ενόπλων δυνάμεων– αλλά δεν συμφωνήσει με τέτοιου είδους κινήσεις. Σημαντικό ρόλο στην προεκλογική εκστρατεία διαδραμάτισαν οι τρεις δικαστικές έρευνες εις βάρος του Νετανιάχου για παθητικά δωροδοκία και διαφθορά. Οι έρευνες λειτούργησαν υπέρ της εκστρατείας του Γκαντς, ο οποίος προβάλλεται ως «καθαρός» εναλλακτική. «Ο Γκαντς δεν έδωσε λεπτομερείς υποσχέσεις για την πολιτική που σκόπευε να α-

κολουθήσει, αλλά εστίασε στο πώς μπορεί να ενώσει μια διχασμένη χώρα και να αναζωογονήσει τη δημοκρατία της», σημείωσε ο ανταποκριτής της βρετανικής εφημερίδας «Γκάρντιαν».

Ο μακροβιότερος

Εφόσον αναλάβει εκ νέου τη διακυβέρνηση του Ισραήλ, ο Νετανιάχου το καλοκαίρι θα γίνει ο μακροβιότερος πρωθυπουργός στην ιστορία της χώρας, ξεπερνώντας τον ιδρυτή της Δαβίδ Μπεν Γκουριόν. Σε περίπτωση ήττας, μπορεί να έχει προβλήματα με τη Δικαιοσύνη, καθώς ο γενικός εισαγγελέας αναμένεται να τον καλέσει το καλοκαίρι.

Ενα από τα χαρακτηριστικά της χθεσινής αναμέτρησης ήταν η απουσία των Αράβων κατοίκων του Ισραήλ από τις κάλπες. Η αποχή θεωρήθηκε

σημάδι ότι οι Παλαιστίνιοι που ζουν στο Ισραήλ έχουν χάσει την πίστη τους στις δυνατότητες δημοκρατικής εκπροσώπησης τους, εισακούοντας τις εκκλήσεις για μπόϊκοτάζ. Έτσι, σειρά αραβικών και αριστερών κομμάτων κινδύνευε χθες το βράδυ να βρεθεί κάτω από το όριο του 3,25%. Τη χθεσινή αναμέτρηση παρακολούθησαν αμέτοχοι πάνω από 4 εκατομμύρια Παλαιστίνιοι που ζουν στη Δυτική Οχθη και στη Γάζα, των οποίων η ζωή καθορίζεται σε μικρότερο ή σε μεγαλύτερο βαθμό από την ισραηλινή κατοχή.

Ο Παλαιστίνιος πρόεδρος Μαχμούτ Αμπάς εξέφρασε την ελπίδα ότι από τις εκλογές θα προκύψει κυβέρνηση που θα δεχθεί τη «χειρά φιλίας» που τείνει ο παλαιστινιακός λαός.

REUTERS, A.P.

Προβάδισμα Κεντροαριστεράς στην Ισπανία

Τα κεντροαριστερά κόμματα της Ισπανίας θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν την πλειοψηφία της Βουλής στις εκλογές της 29ης Απριλίου, αν και αυτό δεν είναι βέβαιο. Σύμφωνα, ωστόσο, με τις τελευταίες δημοσκοπήσεις τα κεντροδεξιά κόμματα δεν συγκεντρώνουν τον απαραίτητο αριθμό εδρών για να κυβερνήσουν τη χώρα. Η πόλωση είναι η μεγαλύτερη των τελευταίων δεκαετιών και όλες οι ενδείξεις είναι πως το αποτέλεσμα είναι εξαιρετικά αμφίροπο και δύσκολα μπορεί να προβλεφθεί η έκβαση της αναμέτρησης. Το κρατικό Κέντρο Κοινωνιολογικών Ερευνών εκτιμά ότι οι σοσιαλιστές μαζί με το Podemos και άλλους συμμάχους θα συγκεντρώνουν περίπου 157 ως 181 έδρες. Το καλύτερο δυνατό σενάριο είναι πως θα έχουν την πλειοψηφία στη Βουλή των 350 εδρών (δηλαδή πάνω από 175). Δεν αποκλείεται, όμως, να μην μπορούν να κυβερνήσουν μόνοι τους και να χρειαστεί να συνεργαστούν με τα περιφερειακά κόμματα είτε της Καταλωνίας είτε της Χώρας των Βάσκων, μια διαδικασία που θα είναι δύσκολη και θα απαιτήσει μακράς διάρκειας διαπραγματεύσεις. Στον αντίποδα το συντηρητικό Λαϊκό Κόμμα κερδίζει

66-76 έδρες και το κεντροδεξιό Ciudadanos 42-51. Τέλος, το ακροδεξιό Vox αποσπά 29 ως 37 έδρες, γεγονός που σημαίνει ότι τα συντηρητικά κόμματα είναι αδύνατο να σχηματίσουν βιώσιμο κυβερνητικό συνασπισμό. Μία συμμαχία των Ciudadanos με τους σοσιαλιστές θα μπορούσε θεωρητικά να εξασφαλίσει την πλειοψηφία, ο πηγές των πρώτων όμως, Άλμπερτ Ριβέρα, έχει αποκλείσει μια τέτοια

Με τα σημερινά δεδομένα, τα συντηρητικά κόμματα είναι αδύνατο να σχηματίσουν βιώσιμο κυβερνητικό συνασπισμό.

είδους συνεργασία. Η ίδια δημοσκόπηση δείχνει ότι ένας στους τέσσερις ψηφοφόρους παραμένουν αναποφασιστοί σχεδόν δύο εβδομάδες πριν σταθούν οι κάλπες, ενώ οκτώ και πλέον τοις εκατό των ερωτηθέντων απήγγελε να απαντήσει στις ερωτήσεις, επιβεβαιώνοντας την ρευστότητα του πολιτικού σκηνικού.

«Μαζί μας ή με τη Ρωσία, όχι και με τους δύο»

«Έως το τέλος αυτού του χρόνου, η Τουρκία θα έχει ή αμερικανικά αεροπλάνα F-35 ή ρωσικούς πυραύλους S-400. Δεν θα έχει και τα δύο». Με την απερίφραστη αυτή προειδοποίηση ξεκινάει άρθρο που δημοσίευσαν οι New York Times, μία ημέρα μετά τη συνάντηση του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν με τον Βλαντιμίρ Πούτιν στη Μόσχα.

Το ειδικό βάρος του άρθρου έγκειται στο ότι υπογράφεται από τους επικεφαλής των Ρεπουμπλικανών και των Δημοκρατικών στις επιτροπές εξωτερικών υποθέσεων και ενόπλων δυνάμεων της Γερουσίας.

Οι τέσσερις γερουσιαστές προειδοποιούν ότι, αν ο Ερντογάν επιμείνει στην αγορά των ρωσικών πυραύλων, «η Τουρκία θα υποστεί κυρώσεις βάσει του ισχύοντος νόμου για την αντιμετώπιση των αντιπάλων μας. Οι κυρώσεις θα πλήξουν την τουρκική οικονομία σκληρά, αναστατώνοντας τις διεθνείς αγορές, προκαλώντας φυγή ξένων κεφαλαίων και συρρικνώνοντας την αμυντική και αεροναυπηγική βιομηχανία».

Οι εκπρόσωποι των δύο κομμάτων προειδοποιούν ότι όχι μόνο θα ακυρωθεί η παράδοση των 100 μαχητικών αεροσκαφών F-35 στην Τουρκία, αλλά και θα εξοστρακιστεί η χώρα από το πρόγραμμα συμπα-

ραγωγής των αεροσκαφών, τονίζοντας χαρακτηριστικά ότι «η Τουρκία είναι χρήσιμος εταίρος, αλλά όχι αναντικατάστατος».

Οι γερουσιαστές αναγνωρίζουν «ότι η Τουρκία έχει μια σχέση με τη Ρωσία, που υπαγορεύεται από τις ανάγκες της στη Συρία, την ενέργεια, την αρωτική οικονομία, τον τουρισμό και αλλού», γεγονός

Ηγετικά στελέχη των Ρεπουμπλικανών και των Δημοκρατικών στο Κογκρέσο απευθύνουν αυστηρή προειδοποίηση στον Ερντογάν για τους S-400.

που μπορεί να προκαλέσει αντίποινα του Πούτιν, αν ακυρωθεί η συμφωνία για τους S-400.

«Σε αυτή την περίπτωση θα κάνουμε το παν ώστε η Τουρκία να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις», υποσχονται οι τέσσερις πολιτικοί, υποστηρίζοντας ότι σε κάθε περίπτωση «το να μείνει πιστός στο Κρεμλίνο (ο Ερντογάν), αγοράζοντας τους S-400, δεν ανταποκρίνεται στα τουρκικά συμφέροντα».

REUTERS

Brexit: Το «ναι» της Μέρκελ, οι όροι Μακρόν

Θετική η Γερμανίδα καγκελάριας για παράταση έως και 12 μήνες

Η διάρκεια της παράτασης που θα εξασφαλίσει η Βρετανία, προκειμένου να λύσει τον γόρδιο δεσμό του Brexit, βρίσκεται στο επίκεντρο των αποψινών διαβουλεύσεων των ηγετών της Ε.Ε. στις Βρυξέλλες, με τη Γερμανίδα καγκελάρια ανοικτή σε παράταση έως και 12 μηνών και τον Γάλλο πρόεδρο να διατυπώνει όρους και αντιρρήσεις.

Επομένως, η Βρετανία έχει ζητήσει μετάθεση της ημερομηνίας εξόδου από τις 12 Απριλίου (όπου είχε ήδη

Η Βουλή των Κοινοτήτων τάχθηκε αποφασιστικά υπέρ της παράτασης, με 420 ψήφους υπέρ και 110 κατά.

μετατεθεί από τις 29 Μαρτίου) στις 30 Ιουνίου. Χθες το απόγευμα, την ώρα που η Τερέζα Μέι συναντούσε την Αγκελα Μέρκελ στο Βερολίνο, η Βουλή των Κοινοτήτων τασούσαν αποφασιστικά υπέρ της παράτασης, με 420 ψήφους υπέρ και 110 κατά.

Σύμφωνα με πηγές του γερμανικού πρακτορείου ειδήσεων, μετά τη συνάντηση με τη Βρετανίδα πρωθυ-

πουργό, η Αγκελα Μέρκελ ενημέρωσε στελέχη του κόμματός της ότι είναι ανοικτή σε μετάθεση της ημερομηνίας εξόδου έως τα τέλη του 2019, ενδεχομένως και έως τις αρχές του 2020.

Τον ρόλο του «κακού» της ιστορίας έχει αναλάβει ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν, ο οποίος θα επιθυμούσε αποχώρηση της Βρετανίας πριν ξεκινήσει η θητεία του νέου Ευρωπαϊκού βουλευτικού, την 1η Ιουλίου, ώστε να μην ανατραπούν οι νέες πολιτικές ισορροπίες που ευελπιστεί ότι θα διαμορφωθούν χωρίς τους Βρετανούς στο Ευρωπαϊκό βούλαιο. Σε περίπτωση μεγαλύτερης παράτασης, ο Μακρόν υποστηρίζει ότι θα πρέπει να υπάρξει τουλάχιστον μία αξιολόγηση της στάσης της Βρετανίας τον Οκτώβριο, ώστε να πιστοποιηθεί ότι λειτουργεί με καλή πίστη και δεν επικειρεί να δυναμιτίσει τη λειτουργία της Ε.Ε.

Την απειλή ότι η μετάθεση του Brexit θα κάνει ζημιά στην Ε.Ε. διατύπωσαν οι σκληροί του συντηρητικού κόμματος, προτρέποντας τον Εμανουέλ Μακρόν να βάλει βέτο στην παράταση και να οδηγήσει τη Βρετανία σε άτακτη έξοδο την Παρασκευή. Το ενδεχόμενο αυτό έχει καταρριφθεί από την ηγεσία της Ε.Ε. και της Βρετανίας, λόγω της μεγάλης αναταραχής που θα προέ-

Η Αγκελα Μέρκελ υποδέχεται την Τερέζα Μέι στην καγκελάρια.

νούσε στις διασυννοριακές αλυσίδες ανεφοδιασμού.

Το προσέχδιο των συμπερασμάτων της σημερινής συνόδου δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένη προθεσμία εξόδου, αλλά διευκρινίζει ότι η παράταση θα λήξει αυτομάτως μόλις η Βρετανία επικυρώσει τη συμφωνία αποχώρησης από την Ε.Ε. Παράτηρητες αρεσκομνοι σε νεολογισμούς ονόμασαν την

ευέλκνη αυτή παράταση «flexion».

Η παράταση δίδεται προκειμένου να υπάρξει συμφωνία ανάμεσα στην κυβέρνηση και την αντιπολίτευση της Βρετανίας για μια συμφωνία αποχώρησης που θα μπορούσε να εξασφαλίσει τις απαραίτητες ψήφους στη Βουλή. Μέχρι στιγμής οι διαπραγματεύσεις είναι άκαρπες.

REUTERS, A.P.

Ο Ερντογάν ζητάει νέες εκλογές στην Κωνσταντινούπολη

Δέκα ημέρες από τις δημοτικές εκλογές της 31ης Μαρτίου, το κυβερνών κόμμα ΑΚΡ του Ταγίπ Ερντογάν δεν εννοεί ακόμη να κωνέψει την ήττα του υποψηφίου του, πρώην πρωθυπουργού Μπναλί Γιλντιρίμ από τον κεμαλικό ανθυποψήφιο του Εκρέμ Ιμάμογλου στη μεγαλύτερη πόλη της χώρας. Χθες, ο αντιπρόεδρος του ΑΚΡ Ιχσάν Γαβούς δήλωσε ότι το κόμμα του θα ζητήσει νέες εκλογές στην Κωνσταντινούπολη, υποστηρίζοντας ότι λόγω του οριακού αποτελέσματος της 31ης Μαρτίου, η αμφιβολία για την έκβαση της αναμέτρησης θα συνεχίσει να αιωρείται στην ατμόσφαιρα. Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά αποτελέσματα, ο Ιμάμογλου κέρδισε με διαφορά 25.000 ψήφων σε ένα εκλογικό σώμα εννέα εκατομμυρίων.

Λίγες ώρες νωρίτερα, η κεντρική εκλογική επιτροπή είχε απορρίψει

αίτημα του ΑΚΡ για συνολική ανακαταμέτρηση των ψήφων σε 31 από τις 39 εκλογικές περιφέρειες της μεγαλύτερης πόλης.

Αντ' αυτού, περιόρισε την ανακαταμέτρηση σε 51 εκλογικά τμήματα, κάτι που σημαίνει ότι θα είναι πολύ απίθανο να ανατραπεί το αποτέλεσμα. Τη Δευτέρα, ο Ταγίπ Ερντογάν δήλωσε ότι οι εκλογές στην Κωνσταντινούπολη αμαυρώθηκαν από το «οργανωμένο έγκλημα» χωρίς να δώσει στοιχεία.

Από την πλευρά του, ο Ιμάμογλου κάλεσε το κυβερνών κόμμα να αναγνωρίσει την ήττα του. «Κάνετε διαρκώς παράπονα και ενστάσεις, κάτι που δείχνει ότι είτε είστε τελείως ανίκανοι ακόμη και να διοργανώσετε εκλογές είτε ότι δεν ξέρετε να χάνετε», δήλωσε ο υποψήφιος της αντιπολίτευσης.

REUTERS

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

• Επιχειρηματικά Δάνεια
• Χρηματοδότηση Έργων

• Χρηματοδότηση Εμπορίου
• Ψηφιακή Τραπεζική

• Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
• Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμμοθέας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Επιμένει το Μέγαρο Μαξίμου

Χαρακτηρίζει σκάνδαλο «πρώτου μεγέθους» την υπόθεση της Novartis

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Πάνω σε δύο κεντρικούς άξονες κινήθηκε χθες η ενημέρωση του κ. Τζανακόπουλου προς τους πολιτικούς συντάκτες, αποκαλύπτοντας τις κυβερνητικές προθέσεις ενόψει της συνέχειας. Πρώτον, ο κ. Τζανακόπουλος δεν παραιτήθηκε της άποψης πως η Novartis εξακολουθεί να είναι «ένα σκάνδαλο πρώτου μεγέθους» και δεύτερον, στον αντίποδα, παρείχε πλήρη κάλυψη σε όλες τις υποθέσεις που έχουν οσμή κυβερνητικού σκανδάλου.

Πιο αναλυτικά, όσον αφορά την υπόθεση της Novartis, παρά το γεγονός πως η ίδια η δικαστική έρευνα έχει ήδη αρχειοθετήσει την υπόθεση για τέσσερις από τους δέκα εμπλεκόμενους, ενώ ο ίδιος δρόμος αναμένεται για ακόμα τέσσερις, ο κ. Τζανακόπουλος επέλεξε να σπρώχνει τους τόνους έναντι της μείζονος και ήσσονος αντιπλοήτευσης. Εμμένοντας στην άποψη πως πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα σκάνδαλα στη χώρα, καθώς «έχει κοστίσει 23 δισεκατομμύρια ευρώ στο ελληνικό Δημόσιο», κατήγγειλε τις δυσάμενες του «παλιού καθεστώτος», όπως τις χαρακτήρισε, καθώς «δεν δίστασαν από την πρώτη κιόλας στιγμή να μηνύουν εισαγγελέα και δικαστικούς λειτουργούς, να απειλούν μάρτυρες» και «να μιλήσουν για σκευωρίες», αποδίδοντας τη στάση αυτή σε πανικό. «Εσθιναν δουλειές» και «έβαζαν χέρι στο δημόσιο χρήμα, παρασιτώντας εις βάρος του ελληνικού λαού», υποστήριξε ο κ. Τζανακόπουλος.

Οι παραπάνω αναφορές κρίνονται ως «απαραίτητες», καθώς η κυβέρνηση το προηγούμενο διάστημα είχε σπρώξει πολύ ψηλά τον πήχυ, περνώντας πλέον από κάτω. Προς επίρρωση αυτού, η επιθετική ρητορική του κ. Τζανακόπουλου περιέχει και άλλες σκληρές εκφράσεις με έντονο ταξικό πρόσημο, που όπως φαίνεται θα έχει και αυτό κομβικό ρόλο στην προεκλογική εκστρατεία. «Υπήρξαν ανειδίκετοι και ανεπαρκείς να υπηρετούν δουλιές τα επιχειρηματικά συμφέροντα από τα οποία εξαρτώνται», σημείωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, λέγοντας πως «τα αριστοκρατικά κεκτημένα (ο.σ. του "παλιού καθεστώτος")

Ο Αλέξης Τσίπρας προσέρχεται στα γραφεία του κόμματος για τη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής του ΣΥΡΙΖΑ.

Ανακοινώθηκαν έντεκα ακόμη υποψηφίοι του ΣΥΡΙΖΑ για τις ευρωεκλογές.

ανήκουν στο παρελθόν». Αντίθετα, η στάση του κ. Τζανακόπουλου στην περίπτωση της γενικής γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς, Αναστασίας Σεπαπαδέα, η οποία σύμφωνα με δημοσιεύματα φερόταν να είναι μέχρι και σήμερα μέλος του Δ.Σ. ξενοδοχειακής εργοληπτικής εταιρείας του πατέρα της που αναλαμβάνει δημόσια έργα, ήταν αρνητική, καθώς απέκρουσε κάθε υπόνοια σκανδάλου. Ο κ. Τζανακόπουλος έκανε λόγο για «δίδην εμπλοκή» της γ.γ. Διαφθοράς, υπογραμμίζοντας ότι η κ. Σεπαπαδέα υπήρξε διανόμος μιας εταιρείας σε μία δική για μια οφειλή, κάτι που δεν έχει «κάτι μεμπτό», εξαπολύοντας παράλληλα σφοδρή επίθεση σε μερίδα του τύπου, κάνοντας λόγο για «πληρωμένη δημοσιογραφία». Αντίθετα, στην υπόθεση Πετσίτη, πήρε αποστάσεις από το συγκεκριμένο πρό-

σωπο, αναφέροντας μεν πως «όσο κι αν ψάξει, δεν θα βρει απολύτως τίποτα μεμπτό για αυτήν την κυβέρνηση», προσθέτοντας δε, πως ο ίδιος ακολουθούσε προσωπικό δρόμο. Αίσθηση προκάλεσε και η απάντησή του, ερωτηθείς για τη σχέση Παππά - Αρτεμίου. «Δεν γνωρίζω τη σχέση του κ. Παππά με τον κ. Αρτεμίου» είπε χαρακτηριστικά, φράση που κάλλιστα μπορεί να εκληφθεί ως «άδειασμα». Τούτο σχολίασε και ο διευθυντής του γραφείου Τύπου της Ν.Δ. Κων/νος Ζούλας: «Κάτι θα ξέρει μάλλον ο κ. Τζανακόπουλος που τον άδειασε ή επί το ευγενικότερον κράτησε αποστάσεις».

Ο κ. Τζανακόπουλος επανήλθε και με ανακοίνωσή του έκανε λόγο για «φαντασιώσεις του κ. Ζούλα», αρνούμενος πως υπήρξε άδειασμα. Την ίδια ώρα, ο κ. Τσίπρας μιλώντας στην Κεντρική Επιτροπή του κόμματος, ανακοίνωσε τη βούλησή του για την οργάνωση επιτροπών της «Προοδευτικής Συμμαχίας» σε «κάθε πόλη», «σε κάθε χωριό». Πρόκειται ουσιαστικά για την προσπάθεια δημιουργίας «κομματικής οργάνωσης», κάτι στο οποίο ο ΣΥΡΙΖΑ παρά τη μετατροπή του το 2015 σε κυβερνητικό κόμμα απέτυχε,

αφού παρέμεινε σε δομές του παλαιού ΣΥΡΙΖΑ του 3%. Ο πρωθυπουργός σημείωσε χαρακτηριστικά πως «καθόν τον ΣΥΡΙΖΑ είναι αυτή η ευρεία, προοδευτική συμμαχία να πάρει σάρκα και οστά σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, με κινητοποίηση των οργανωμένων δυνάμεων του κόμματος και της Νεολαίας, των στελεχών και των βουλευτών μας». Με το πέρας της συνεδρίασης ο ΣΥΡΙΖΑ ανακοίνωσε ακόμα 11 ονόματα υποψηφίων ευρωβουλευτών. Είναι οι Αγτζίδης Βλάσης, ιστορικός του Ποντιακού και Μικρασιατικού Ελληνισμού, Αρσένη Ευγενία (Τζένη), σκηνοθέτης - θεατρολόγος, μέλος της Κεντρικής Επιτροπής της ΔΗΜΑΡ, Βαλντέν Σωτήρης, πανεπιστημιακός, τ. στέλεχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέλος της Κίνησης «Γέφυρα», Δανέλλης Σπύρος, βουλευτής Ηρακλείου, Δουλουμπέκης Θεόδωρος, πολιτικός μηχανικός, επικεφαλής ακτιβιστικής κίνησης Ευρωπαίων Σοσιαλιστών, Καλάκας Στέργιος, εκπαιδευτικός, γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής της ΔΗΜΑΡ, Καστελίνη Λουσιάνη, ιστορικό στέλεχος της ευρωπαϊκής Αριστεράς, Κουντουρά Ελένη, υπουργός, βουλευτής Α' Αθηνών, Λάμπρου Πάνος, δημοσιογράφος, μέλος Πολιτικής Γραμματείας ΣΥΡΙΖΑ, Μπελιά Στέλλα, εκπαιδευτικός, πρόεδρος ΜΚΟ «Οικογένειες Ουράνιου Τόξου», ακτιβίστρια του ΛΟΑΤΚΙ κινήματος, Τζαμπάζ Μαρία, μέλος της Πανελλαδικής Συννομοσχέδιας Ελλήνων Ρομά ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ, Τσιόγκας Βλάσος, συνδικαλιστής αγροτικού κινήματος.

Συνέντευξη Τσακαλώτου

Μία συνέντευξη του Ευκλείδη Τσακαλώτου προκάλεσε εκνευρισμό στο Μέγαρο. Ο ΥΠΟΙΚ μιλώντας στο Ράδιο Θεσσαλονίκη παραδέχθηκε εμμέσως πλην σαφώς την επικράτηση της Ν.Δ. στις επόμενες εκλογές: «Αν η Ν.Δ. μας κατηγορεί ότι τους αφήνουμε καμένη γη είναι μια άστοια υπόθεση, τους αφήνουμε και αναδιάρθρωμένο χρέος», είπε χαρακτηριστικά. Παρά το γεγονός ότι σε άλλο σημείο της συνέντευξής του ο υπουργός Οικονομικών αρνήθηκε πως «έχρισε» τη Ν.Δ. επόμενη κυβέρνηση, η αποστράφη είχε δημιουργήσει αρνητικές εντυπώσεις.

Συνεχίζονται οι αντιδράσεις των πολιτικών

Ως τη μεγαλύτερη και πιο κακοφτιαγμένη σκευωρία των τελευταίων δεκαετιών χαρακτήρισε την υπόθεση Novartis ο πρώην υπουργός και πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Ευάγγελος Βενιζέλος, μετά τις τελευταίες εξελίξεις και την αρχειοθέτηση τελικά της υπόθεσης για τουλάχιστον τέσσερις από τους δέκα εμπλεκόμενους, μεταξύ των οποίων και ο ίδιος. «Το σκάνδαλο Novartis είχα πει έρχαρχ ότι είναι αντίστροφο. Αφού αυτούς που οργάνωσαν τη σκευωρία. Την πιο μεγάλη και την πιο κακοφτιαγμένη πολιτική σκευωρία των τελευταίων δεκαετιών», σημείωσε ο κ. Βενιζέλος στη λαοκινική πλην καυστική, δήλωσή του, προσθέτοντας πως «αυτό το αντίστροφο σκάνδαλο είναι ογκώδες και αυταπόδεικτο» και «ως εκ τούτου δεν έχουμε δικαίωμα να το υποβαθμίσουμε ή να το λησμονήσουμε. Δεν αφορά όσους θίχτηκαν προσωπικά, αλλά τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου».

Ακόμα πιο σκληρή στάση κράτησε ο Αδωνις Γεωργιάδης μιλώντας στο ραδιοφωνικό του Πρώτου Θέματος. Ο αντιπρόεδρος της Ν.Δ. έκανε λόγο «για τεράστια δικαιοσύνη», καθώς «έπεται από δύο χρόνια, η Δικαιοσύνη δεν έχει βρει τίποτα εναντίον μου». Παράλληλα υπερασπίστηκε τον Ανδρέα Λοβέρδο λέγοντας πως ούτε στη δική του περίπτωση βρέθηκαν χρήματα. Ο κ. Γεωργιάδης σχολίασε ακόμη το γεγονός ότι το πόρισμα έρχεται τμηματικά στη Βουλή, λέγοντας πως είναι «ατιμία», αφού «μέχρι τώρα στην Ελλάδα έβγαίνε πάντα ένα πόρισμα» και αυτό «δεν έχει ξαναγίνει». Ο κ. Γεωργιάδης εξέφρασε επίσης την πεποίθησή πως «ασκήθηκε τεράστια πίεση στην εισαγγελία» και τώρα «προσπαθούν να κάνουν μια διαχείριση». Δεν υπάρχει καμία εκκρεμότητα όσον αφορά τον Αντώνη Σαμαρά, σχολίασε – επίσης στο Πρώτο Θέμα – ο στενός συνεργάτης του πρώην πρωθυπουργού Νίκος Τσιούτσας. «Ο Αντώνης Σαμαράς είναι ένας πολιτικός στόχος για τη συγκεκριμένη κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή. Εχει στοχοποιηθεί πολιτικά», σημείωσε, προσθέτοντας πως «δεν τον αγγίζουν αυ-

τά». Ο κ. Τσιούτσας, σε επίσης σκληρή γλώσσα, μίλησε για «σκαμνί», υπογραμμίζοντας πως «μπορεί κάποιος να διαφωνεί πολιτικά με τον Αντώνη Σαμαρά, αλλά αυτές οι αθλιότητες της σημερινής κυβέρνησης εναντίον πολιτικού αντιπάλου δεν έχουν ξαναγίνει. Η προσφορά στη δημοκρατία του κ. Σαμαρά θα είναι να καθίσουν οι συνωμότες και οι σκευωροί στο σκαμνί και να πούνε ποιος και πότε».

Από την πλευρά του ο πρώην υπουργός του ΠΑΣΟΚ Γιώργος Κουτρουμάνης κατηγόρησε την κυβέρνηση πως κινήθηκε με στόχο «να ενοχοποιήσει τους πολιτικούς της αντιπάλους», προσθέτοντας πως η εξέλιξη αυτή είναι «μια δικαίωση». Ανέφερε επίσης: «Δεν μπορώ να ξεχάσω,

«Για την πιο μεγάλη και την πιο κακοφτιαγμένη σκευωρία των τελευταίων δεκαετιών» έκανε λόγο ο κ. Βενιζέλος – Διπλότητες Γεωργιάδη, Κουτρουμάνη.

δεν μπορώ να συγχωρήσω τον τρόπο με τον οποίο οδηγήθηκε να φερόμαστε ως εμπλεκόμενοι. Δεν μπορώ να ξεχάσω το πόσο εύκολα μπορεί μια κυβερνητική πράξη να σε ανεβάσει στα μαντάκια και να ταλαιπωρείς άδικα τόσον καιρό».

Υπενθυμίζεται πως ήδη από το βράδυ της Δευτέρας είχε σχολιάσει την αρχειοθέτηση της υπόθεσης ο πρώην υπουργός Ανδρέας Λυκουρέντζος, κάνοντας μεταξύ άλλων λόγο «για κακόβουλη σπύλωση και χυδαία συκοφαντία», ώστε να υπηρετηθούν «προσωπικές σκοπιμότητες και κομματικά συμφέροντα». Παράλληλα, ο πρώην υπουργός δήλωσε πως συμπτράττει πλέον «με περισσότερη δύναμη και αποφασιστικότητα στον αγώνα της Ν.Δ.».

Ο Πάνος Καμμένος (αριστερά) δήλωσε μεταξύ άλλων ότι ο Παναγιώτης Ρήγας (δεξιά) υποσκελίζει τον υπουργό Αμυνας.

Μετωπική Ρήγα - Καμμένου με φόντο τις Ενοπλες Δυνάμεις

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Αιχμηρότατες καταγγελίες κατά του αναπληρωτή υπουργού Αμυνας Παναγιώτη Ρήγα και του αρχηγού ΓΕΣ Γιώργου Καμνά άφησε χθες ο πρόεδρος των ΑΝΕΛ Πάνος Καμμένος, υπονοώντας ότι οι δύο άνδρες υποσκελίζουν τον υπουργό Εθνικής Αμυνας Ευάγγελο Αποστολάκη. Ο κ. Ρήγας απάντησε στις δηλώσεις του κ. Καμμένου εξιστορώντας, τονίζοντας ότι αυτές υπονομεύουν το φρόνημα των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.). Ο κ. Αποστολάκης, πάντως, δεν τοποθετήθηκε σε όλο αυτό τον κύκλο δηλώσεων. Αντιθέτως, σε ομιλία του ενώπιον σπουδαστών της Σχολής Εθνικής Αμύνης (ΣΕΘΑ), αναφέρθηκε σε μια ευρεία ποικιλία ζητημάτων, δίχως να παραλείψει να κάνει και ένα σχόλιο για τον χειρισμό της Τουρκίας.

Συγκεκριμένα, χθες ο κ. Καμμένος δήλωσε (Open): «Γίνονται επικίνδυνα πράγματα στο υπουργείο Εθνικής Αμυνας. Δεν έχει να κάνει με τον κ. Αποστολάκη, έχει υποσκελιστεί από τον Ρήγα που λειτουργεί σαν κοιμισμένος στο υπουργείο Αμυνας». Ακόμη σκληρότερα ήταν η γλώσσα που χρησιμοποίησε για τον αρχηγό ΓΕΣ. «Δεν έκαναν αρχηγό τον κ. Στεφανή, έκαναν έναν άνθρωπο με δύο εμφράγματα, που έχει στην πλάτη του και τη

«Κοιμισμένος της ΚΝΕ» στο ΥΕΘΑ χαρακτήρισε τον αναπληρωτή υπουργό ο κ. Καμμένος – Ο κ. Ρήγας απάντησε πως οι δηλώσεις του υπονομεύουν το φρόνημα των Ε.Δ.

σύλληψη των δύο Ελλήνων στρατιωτικών. Είναι ακροδεξιός. Λειτουργεί σαν πόνι του Ρήγα. Προχθές είπε ότι στο Ρούπελ πολέμισαν "ανεξαρτήτως θρησκειών", ήταν στοχευμένη δήλωση. Είναι ανίκανος, επικίνδυνος, κατευθυνόμενος». Ο κ. Καμμένος υποστήριξε ότι έγιναν αποστρατείες αξιωματικών με εντολή του κόμματος και υπογράμμισε: «Δεν πείραξα άνθρωπο στο υπουργείο Αμυνας. Δεν επέτρεψα να κάνουν κομματισμό στις Ενοπλες Δυνάμεις. Προσάτευσα με εντολή του κόμματος τους κομματικούς αγκιτάτορες, δεν επέτρεψα να πείραξουν άνθρωπο, λόγω της κομματικής του καταγωγής. Ο Αποστολάκης είναι κανός και είμαι άσχος που είναι εκεί. Κοιμισμένος της ΚΝΕ ο κ. Ρήγας. Πήγαν να περάσουν συμβούλια στρατιωτών

που θα ελέγχουν τους διοικητές. Να περάσουν τους αντιρροήσεις προτρέποντας τη νεολαία να γίνουν αντιρροήσεις». Ο κ. Καμμένος είπε, επίσης, ότι στη συμφωνία των Πρεσπών υπάρχουν και μουσικά πρωτόκολλα ενώ πρόσθεσε ότι «με εντολή του πρωθυπουργού δίνουν από τον κρατικό προϋπολογισμό, από το υστέρημα του ελληνικού λαού, 198 εκατ. ευρώ στα Σκόπια με απευθείας χρηματοδότηση, χρήματα που χρειαζόμαστε για να κρατήσουμε τις φρεγάτες στο Αιγαίο, για να έχουμε τα αεροπλάνα να πετάνε».

Ο κ. Ρήγας από την πλευρά του τόνισε ότι δεν πρόκειται να παρασυρθεί ούτε ο ίδιος ούτε και κανείς άλλος «από τις προσπάθειες του κ. Καμμένου να ανοίξει ένα διάλογο μέσω ύβρεων, προσβολών και ανυπόστατων ισχυρισμών, μετατρέποντας μάλιστα τον ευαίσθητο χώρο της Εθνικής Αμυνας σε αναλίστιμο μικροκομματικό». Επιπλέον, επισήμανε ότι από την πλευρά της ηγεσίας του υπουργείου Εθνικής Αμυνας περιβάλλει με εμπιστοσύνη και αμέριστη υποστήριξη «τη στρατιωτική ηγεσία απέναντι σε οποιαδήποτε κακόβουλη επίθεση, που αντικειμενικά συνιστά απόπειρα υπονόμευσης του ίδιου του φρονήματος των Ενόπλων Δυνάμεων».

«Η κυβέρνηση συστηματικά υπονομεύει τη δημοκρατία»

Αναφορές Μπισσιτάκη στη Novartis στη συνάντησή με τους πρέσβεις Ε.Ε.

Της ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της αντίληψης της κυβέρνησης για τους θεσμούς και το κράτος δικαίου χαρακτήρισε τη «σκευωρία της Novartis» ο Κυριάκος Μητσοτάκης, κατηγορώντας την κυβέρνηση ότι «συστηματικά» υπονομεύει τη δημοκρατία στη χθεσινή του συνάντηση με τους πρέσβεις των χωρών-μελών της Ε.Ε. Την ίδια ώρα, η Πειραιώς εξέπεμπε εμφιασμένα μηνύματα ότι οι «σκευωροί της μεγαλύτερης πολιτικής σκευωρίας που έζησε ποτέ ο τόπος» θα λογοδοτήσουν.

«Η σκευωρία της Novartis στην οποία η κυβέρνηση ενέπλεξε δέκα πολιτικά πρόσωπα είναι, δυστυχώς, μόνο ένα ενδεικτικό παράδειγμα της αντίληψης που χαρακτηρίζει την κυβέρνηση για τους θεσμούς και το κράτος δικαίου», ήταν η χαρακτηριστική αποστράφη του προ-

Σε συνέντευξη στο Reuters, ο πρόεδρος της Ν.Δ. δεσμεύθηκε ότι θα επιστρέψει στη μεσαία τάξη όσα της πήραν τα τελευταία χρόνια.

έδρου της Ν.Δ. για την υπόθεση της Novartis, στη χθεσινή συνάντηση που διοργάνωσε ο Ρουμάνος πρέσβης (η Ρουμανία ασκεί την προεδρία της Ε.Ε.) με τη συμμετοχή όλων των πρέσβων των χωρών της Ενωσης.

Ο κ. Μητσοτάκης, μάλιστα, χαρακτήρισε υποκριτική την επίκληση του κινδύνου της ακροδεξιάς από τον ΣΥΡΙΖΑ, τη στιγμή που ο Αλέξης Τσίπρας συνεργάστηκε επί σειράν ετών με τον κ. Καμμένο. Σαφές ήταν και το μήνυμα που εξέπεμψε για την επόμενη μέρα, υπογραμμίζοντας ότι επιδιώκει να μετατρέψει την Ελλάδα σε ένα πραγματικό success story. Ο κ. Μητσοτάκης επιβέβαιε το επιχειρηματικό του ότι οι αγορές και οι πιθανοί επενδυτές τηρούν στάση αναμονής, καθώς προσβλέπουν σε μια νίκη της Ν.Δ., ενώ τόνισε ιδιαίτερα, σύμφωνα με πληροφορίες, ότι οι εταίροι θα πρέπει να επιδείξουν «ευελιξία» ως προς τους δημοσιονομικούς στόχους και τα μέσα με τα οποία αυτοί θα επιτευχθούν. Όπως είπε, η Ν.Δ. θα είναι μια κυβέρνηση «με ξεκάθαρο μεταρρυθμιστικό πρόσημο». Σε αντίστιξη, χρησιμοποίησε ως επιχείρημα υπέρ

Ο κ. Μητσοτάκης συναντήθηκε χθες με τους πρέσβεις των χωρών της Ε.Ε., με πρωτοβουλία του Ρουμάνου πρέσβη.

της απαιτούμενης ευελιξίας, το γεγονός ότι οι Ευρωπαίοι εταίροι επέδειξαν ανοχή σε μια κυβέρνηση που «το 2015 κόντεψε να οδηγήσει τη χώρα στον γκρεμό» και κατά συνέπεια, επέμενε ότι περιμένει την κατανόησή τους στην αλλαγή των παραμέτρων της συμφωνίας που διαπραγματεύθηκε ο κ. Τσίπρας.

Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και στη συνέντευξή του στο Reuters, το οποίο σημειώνει ότι ο κ. Μητσοτάκης προηγείται του κ. Τσίπρα στις δημοσκοπήσεις με περισσότερες από 10 μονάδες και τον εμφανίζει ως «πιθανό επόμενο πρωθυπουργό». Ο πρόεδρος της Ν.Δ. προτάσσει τη δέσμευσή του να επιστρέψει στη μεσαία τάξη όσα της πήραν από την τσέπη τα τελευταία χρόνια. «Υπερφωρολόγησαν τους πολίτες και γι' αυτό σχεδιάζω να τους επιστρέψω μέρος αυτών που ακριβάστα τους πήρε το κράτος. Και το ίδιο θα κάνω και με τις επιχειρήσεις», τονίζει.

Ψηλά κρατά και τον στόχο μείωσης των πρωτογενών πλεονασμάτων, επιταχυνόμενα ότι οι στόχοι είναι υπερβολικά υψηλοί και επιβαρύνουν «με ένα μεγάλο και περιττό δημοσιονομικό

κόστος την ελληνική οικονομία», ενώ υπογραμμίζει ότι οι στόχοι θα γίνουν σεβαστοί «τουλάχιστον, βραχυπρόθεσμα» και ότι θα κάνει τη σχετική συζήτηση αφού προηγουμένως αποκαταθεί η αξιοπιστία της χώρας με την υλοποίηση ενός μεταρρυθμιστικού σχεδίου ελληνικής ιδιοκτησίας. «Θα εφαρμόσουμε τις μεταρρυθμίσεις όχι επειδή είναι μέρος ενός προγράμματος, αλλά γιατί πιστεύουμε ειλικρινά ότι είναι απαραίτητες για να κάνουμε την ελληνική οικονομία πιο ανταγωνιστική και για να βελτιώσουμε την αποδοτικότητα της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Και μόλις υλοποιήσουμε τις μεταρρυθμίσεις, τότε θα είναι η κατάλληλη στιγμή να συζητήσουμε για τα πρωτογενή πλεονάσματα», σημειώνει. «Μια τέτοια εξέλιξη θα βελτιώσει το προφίλ του ελληνικού χρέους», σχολιάζει σχετικά με την αποπληρωμή των δανείων του ΔΝΤ, προσθέτοντας, ωστόσο, ότι «αυτό που θα καταστήσει βιώσιμο το χρέος είναι να κινηθεί η Ελλάδα σε μια διαφορετική τροχιά ανάπτυξης και αυτό δεν πρόκειται να συμβεί με την παρούσα κυβέρνηση».

Αυξήθηκαν 46% οι άδειες «χρυσής βίζας» το 2018

Οι Κινέζοι είναι κάτοχοι του 58%,
με 2.416 επί συνόλου 4.154

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

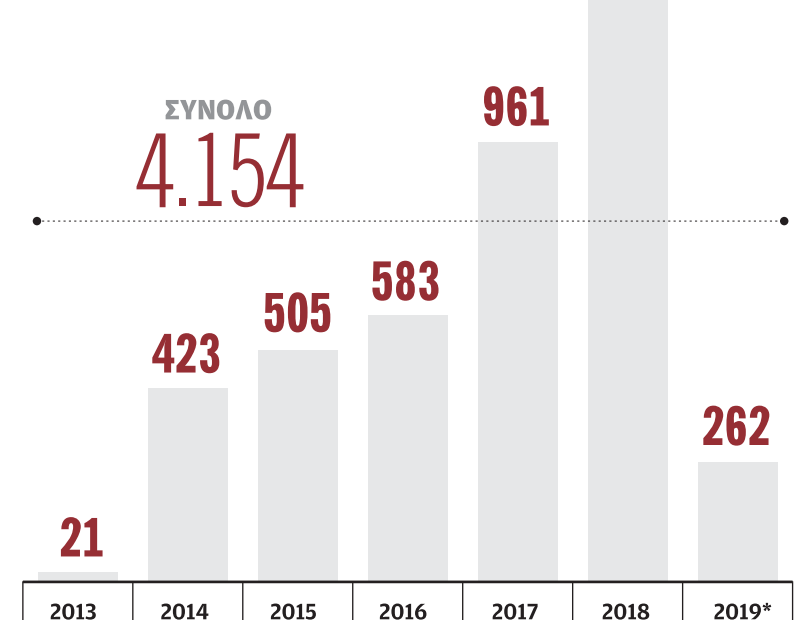
Αύξηση της τάξεως του 46% σημείωσαν το 2018 οι χορηγήσεις αδειών παραμονής σε πολίτες εκτός Ε.Ε. που επέλεξαν να αξιοποιήσουν τα προνόμια του σχετικού προγράμματος, το οποίο προβλέπει την απόκτηση ακινήτων ελάχιστης αξίας 250.000 ευρώ. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, με την ολοκλήρωση του 2018 είχαν εκδοθεί συνολικά 3.892 άδειες, έναντι 2.493 το 2017. Αυτό σημαίνει ότι πέρυσι εκδόθηκαν συνολικά 1.399 νέες άδειες, έναντι 961 το 2017. Πλέον, με το πέρασμα του πρώτου τριμήνου του 2019, διάστημα κατά το οποίο εκδόθηκαν άλλες 262 άδειες, το πρόγραμμα «χρυσή βίζα» έχουν αξιοποιήσει 4.154 επενδυτές. Παράλληλα, άλλο ένα βασικό συμπέρασμα από την πορεία του προγράμματος είναι η κυριαρχία των Κινέζων επενδυτών, οι οποίοι έλαβαν το 58% των αδειών, με 2.416 επί συνόλου 4.154. Μάλιστα, είναι χαρακτηριστικό ότι από τις τελευταίες 1.665 άδειες που έχουν εκδοθεί, οι 1.300 αφορούσαν Κινέζους επενδυτές, δηλαδή ποσοστό της τάξεως του 78%! Εκτός από την Κίνα, σημαντική ανάπτυξη εμφανίζουν και οι άδειες προς Τούρκους πολίτες, που πλέον αριθμούν

402 (από 241 πριν από ένα χρόνο), ενώ σχετική στασιμότητα εμφανίζουν οι Ρώσοι επενδυτές, που ναι μεν διατηρούνται στη δεύτερη θέση με 428 άδειες, αλλά, όπως όλα δείχνουν, σύντομα θα χάσουν τη θέση τους. Μετά την πρώτη τριάδα, ακολουθούν χώρες όπως η Αίγυπτος (129 άδειες), ο Λίβανος (122 άδειες) και το Ιράν (87 άδειες).

Μέχρι στιγμής, η Αττική συγκεντρώνει τη μερίδα του λέοντος, με το 78% των αδειών να αφορούν περιπτώσεις επενδύσεων σε ακίνητα εντός του λεκανοπεδίου. Από τις 4.154 άδειες που έχουν εκδοθεί, οι 3.262 αφορούν αγορές εντός Αττικής, με την Υπηρεσία Υποδοχής Αιτημάτων Χορήγησης Αδειών Παραμονής της Αθήνας να αποτελεί την πρώτη προτίμηση των αγοραστών με 1.542 άδειες, ενώ ακολουθούν η αντίστοιχη υπηρεσία του Πειραιά (καλύπτει και τα νότια προάστια) με 1.047 άδειες. Εκείνη της Παλλήνη (βόρεια και ανατολικά προάστια) εξέδωσε 673 άδειες παραμονής. Εκτός του λεκανοπεδίου, η μεγαλύτερη ζήτηση εντοπίζεται στη Χαλκιδική και στην Κρήτη. Συγκεκριμένα, η υπηρεσία του Πολυγύρου έχει εκδώσει 205 άδειες μέχρι σήμερα, ενώ εκείνη των Χανίων άλλες 158. Σύμφωνα με στελέχη της αγοράς ακινήτων, είναι πιθανό, όσο βελτιώνεται το τουριστικό

**Η πορεία των χορηγήσεων
άδειας διαμονής
σε επενδυτές ακινήτων**

* Τα στοιχεία του 2019 καλύπτουν το διάστημα του πρώτου τριμήνου.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

προϊόν κι ενισχύονται οι επενδύσεις για την ανάπτυξη σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, που να περιλαμβάνουν και τουριστικές κατοικίες προς πώληση, να αυξηθούν τα μεγέθη και σε περιοχές εκτός Αττικής.

Πάντως, με ενδιαφέρον αναμένουν στην αγορά ακινήτων την πορεία του προγράμματος φέτος, καθώς, όπως τονίζουν αρκετοί, μετά την αποκάλυψη της υπόθεσης της εταιρείας Destiny του πρώην αντιπροέδρου της Jumbo, κ. Παπαευσταχίου, αρκετοί ενδιαφερόμενοι επενδυτές έχουν αναστείλει προσωρινά τα σχέδιά τους. Όπως αποδεικνύεται, ο αρνητικός αντίκτυπος που δημιουργήθηκε για το ελληνικό πρόγραμμα ήταν αρκετός

και έχει περιορίσει τις αγοραπωλησίες, κυρίως από την Κίνα, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι δεν γίνονται πράξεις ή ότι έχει περιοριστεί το ενδιαφέρον.

Ωστόσο, υπάρχει μια γενικότερη επιφυλακτικότητα, που όμως είναι πιθανό να αρθεί, εφόσον οι τιμές συνεχίσουν να αυξάνονται, καθώς ενδεχομένως ορισμένοι επενδυτές να επιλέξουν να κινήσουν προτού κληθούν να πληρώσουν αρκετά υψηλότερο τίμημα σε σχέση με πριν από λίγους μήνες. Αυτό ισχύει κυρίως για περιοχές υψηλής ζήτησης από επενδυτές, στο πλαίσιο του προγράμματος «χρυσή βίζα», δηλαδή τα νότια προάστια και το κέντρο της Αθήνας.

«Κλειδί» για ισχυρή ανάπτυξη η αύξηση εξαγωγών και επενδύσεων

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ετήσιοι ρυθμοί αύξησης των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών της τάξεως του 6%-7% και των επενδύσεων της τάξεως του 8%-9% απαιτούνται την επόμενη δεκαετία προκειμένου να έχουμε ανάπτυξη 2,5%-3%. Αυτό επισήμανε χθες από το βήμα του συνεδρίου του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΠΣΕ), με τίτλο «Πορεία προς το μέλλον: ανάπτυξη με επίκεντρο τις εξαγωγές», ο Ανδρέας Χασάπης, γενικός διευθυντής, επικεφαλής Commercial Banking της Eurobank. Πρόκειται για δύσκολο και απαιτητικό στόχο για την ελληνική οικονομία, όπως τόνισε ο ίδιος, προσθέτοντας ότι θα απαιτήσει τόλη και συνέπεια στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων.

«Το 2008 η εξωστρέφεια ήταν σχεδόν άγνωστη λέξη. Προέκυψε ως ανάγκη. Εντεκα χρόνια μετά, η απόφαση να επενδύσουμε στρατηγικά στην εξωστρέφεια στέφθηκε με επιτυχία», υπογράμμισε ο κ. Χασάπης. Ο ίδιος τόνισε επίσης την ανάγκη για τη σωστή τήρηση των κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης, καθώς βελτιώνουν τους όρους χρηματοδότησης από επενδυτές και δανειοδότες από τις τράπεζες. «Ο τρόπος λειτουργίας των επιχειρήσεων και των τραπεζών αλλάζει. Και όσο συντομότερα προσαρμοστούμε σε αυτή τη νέα πραγματικότητα τόσο καλύτερα θα είναι για όλους μας», κατέληξε.

Ανεξαρτήτως, πάντως, του τι θα πράξουν οι ελληνικές επιχειρήσεις και το Δημόσιο, καθοριστικό ρόλο για την πορεία των ελληνικών εξαγωγών και της εθνικής οικονομίας γενικότερα θα έχουν οι γεωπολιτικές εξελίξεις. «Η ανοδική πορεία των ελληνικών εξαγωγών θα συνεχισθεί και το 2019, εκτός εάν υπάρξουν γεωπολιτικές εξελίξεις», εκτίμησε η πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΠΣΕ) Χριστίνα Σακελλαρίδη, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη

να αρθούν τα αντικίνητρα. «Η γεωστρατηγική θέση της χώρας αποτελεί σαφώς ένα μεγάλο στρατηγικό πλεονέκτημα, συγχρόνως όμως και πρόβλημα, όπως η ιστορία μας έχει αποδείξει. Η μοίρα του τόπου σφραγίστηκε κυρίως από τους ανταγωνισμούς των μεγάλων δυνάμεων στην περιοχή», υποστήριξε από την πλευρά του ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης Στέργιος Πιτσιόρλας. Αναφερόμενος στη συμφωνία των Πρεσπών, δήλωσε χαρακτηριστικά: «Η επίλυση του χρόνιου προβλήματος με τη γείτονα μας ήταν μια επιλογή δύσκολη και αντιλαμβανόμεστε ότι έχει συνέπειες». Ο ίδιος

**Για να έχουμε ανάπτυξη
3% την επόμενη 10ετία
πρέπει να αυξάνονται ετησίως οι εξαγωγές κατά 7%
και οι επενδύσεις κατά 9%.**

αναγνώρισε ότι υπάρχει ακόμη σημαντική έλλειψη υποδομών για τη στήριξη των εξαγωγών και κατακερματισμός των αρμοδιοτήτων.

Αλλωστε, όπως αποκάλυψε ο υπουργός Επικρατείας και κυβερνητικός εκπρόσωπος Δημήτρης Τζανακόπουλος, για την ολοκλήρωση του προγράμματος απλοποίησης των προτελωνειακών και τελωνειακών διαδικασιών για τις εξαγωγές και τις εισαγωγές απαιτούνται ακόμη τρία χρόνια.

Πρόκειται για την πολυδιαφημισμένη εδώ και χρόνια Ενιαία Θυρίδα Εξωτερικού Εμπορίου (γνωστή και με τον αγγλικό όρο single window), σύστημα που θα διασυνδεθεί με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα των Τελωνείων (ICISnet) και τα πληροφοριακά συστήματα άλλων δημόσιων φορέων και οργανισμών που εμπλέκονται με το διασυνοριακό εμπόριο.

Είδος υπό εξαφάνιση οι... Έλληνες στα ξενοδοχεία

Το 84% των διανυκτερεύσεων
το 2018 έγινε από ξένους επισκέπτες

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

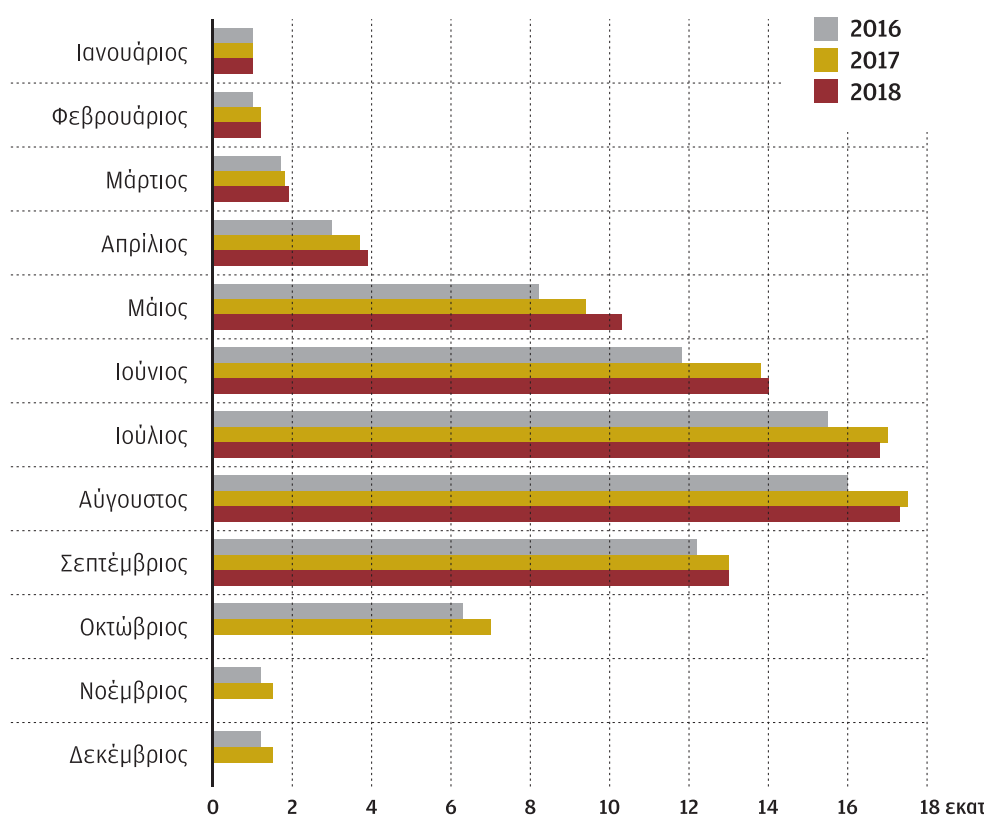
Μειώνονται συνεχώς οι Έλληνες πελάτες των ξενοδοχείων στη χώρα μας την τελευταία δεκαετία, την ώρα που η μέση τιμή διάθεσης δίκλινου δωματίου τον Μάιο αυξανόταν με μέσο ετήσιο ρυθμό 1,8%. Την ίδια περίοδο, όμως, αυξήθηκε και ο αριθμός των ξενοδοχειακών μονάδων και διαθέσιμων κλινών χωρίς αυτό να συνοδεύεται από αξιόλογη αύξηση της πληρότητάς τους. Στην προσπάθειά τους να αναβαθμίσουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες και να αυξήσουν το μέσο έσοδο ανά δωμάτιο, οι ελληνικές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις επένδυσαν κατά την τελευταία διετία σε επισκευές, ανακαινίσεις και αναβαθμίσεις υπαρχόντων ξενοδοχείων το ποσό του 1,618 δισ. ευρώ ή περί τα 800 εκατ. ευρώ. Οι δαπάνες αυτές δεν περιλαμβάνουν αυτές που έγιναν για νέα ξενοδοχεία που κτίστηκαν ή ξανάνοιξαν έπειτα από χρόνια ή προέκυψαν από μετασκευές κτιρίων. Αυτά προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από την ετήσια έκθεση του Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ) του Ξενοδοχειακού

Επιμελητηρίου Ελλάδος με τίτλο: «Εξελίξεις στα βασικά μεγέθη της ελληνικής ξενοδοχίας το 2018».

Σύμφωνα με την έκθεση, το 84% των διανυκτερεύσεων που έγιναν το προηγούμενο έτος στα ξενοδοχεία αφορά τους αλλοδαπούς επισκέπτες, γεγονός που καταδεικνύει την πίεση που υφίστανται τα ξενοδοχεία που βασίζονται στον εσωτερικό τουρισμό και, παράλληλα, αντικατοπτρίζει τις επιπτώσεις από τη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των ελληνικών νοικοκυριών και τη δυνατότητα τους να κάνουν διακοπές κατά την κρίση. Το ποσοστό των διανυκτερεύσεων των μεσαίων τουριστών έχει συρρικνωθεί στο 16% το 2017 από 26% που ήταν το 2010.

Το εποχικό προφίλ του ελληνικού τουρισμού παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητο τα δύο τελευταία χρόνια, με εξαίρεση την αύξηση των διανυκτερεύσεων τον Μάιο. Το 55%, περίπου, των συνολικών διανυκτερεύσεων πραγματοποιείται το τρίμηνο Ιουνίου - Αυγούστου. Τον Μάιο του 2018, το 60% των ξενοδοχείων είχε πληρότητα κάτω από 60% και μόνο το 8,2% των ξενο-

Διανυκτερεύσεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου

Οι Έλληνες ξενοδόχοι επένδυσαν κατά την τελευταία διετία σε επισκευές, ανακαινίσεις και αναβαθμίσεις 1,618 δισ. ευρώ.

δοχείων κατέγραψε τον μήνα αυτό πληρότητα 91%-100%. Αντιθέτως, τον Αύγουστο του 2018, που είναι ο μήνας αιχμής της τουριστικής περιόδου, πάνω από το 65% των ξενοδοχείων πέτυχε πληρότητα 80%-100%. Αυτό επηρεάζει και το τιμολογιακό αποτέλεσμα: Τον Μάιο του 2018, το 76% των ξενοδο-

χείων διέθεσε τα δωμάτιά του σε τιμές κάτω των 80 ευρώ, ενώ πάνω από 160 ευρώ διέθεσε τα δωμάτιά του μόνο το 4% των ξενοδοχείων. Αντιθέτως, τον Αύγουστο του 2018, το ποσοστό των ξενοδοχείων που διέθετε τα δωμάτιά του κάτω από 80 ευρώ ευρώ περιορίστηκε στο 57% και το ποσοστό εκείνων που τα διέθετε πάνω από 160 ευρώ υπερ-τριπλασιάστηκε σε σχέση με τον Μάιο και διαμορφώθηκε στο 14,4%.

Το μέσο έσοδο ανά δωμάτιο με βάση την κατηγορία του ξενοδοχείου διαμορφώθηκε το 2018 σε 33.458,5 ευρώ για τα πεντάστερα (+7% έναντι του 2017), σε 23.999,9 ευρώ για τα τετρά-

στέρα (+12%), σε 11.306,5 για τα τριών

αστέρων (+6,9%) και σε 6.184,9 για τα δύο αστέρων (+10,1%).

Τριπλασιάστηκαν τα 5άστερα

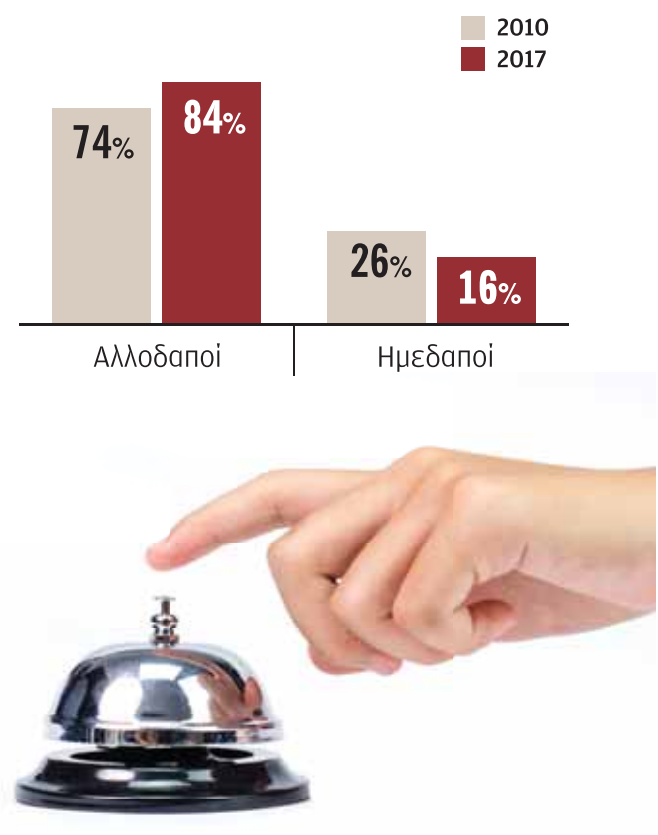
Το Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ) καταγράφει 9.873 ξενοδοχειακές μονάδες στην Ελλάδα με 426.000 δωμάτια το 2018, έναντι 9.661 ξενοδοχείων με 399.000 δωμάτια το 2012. Την περίοδο 2012-2018 τα ξενοδοχεία αυξήθηκαν κατά 2% σε όρους μονάδων και κατά 6,8% σε όρους δωματίων, και το μέσο μέγεθος των ξενοδοχείων το 2018 διαμορφώνεται στα 43 δωμάτια.

Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι την τελευταία διετία η αύξηση των προ-

σφερόμενων δωματίων είναι σημαντική: το 2017 προστέθηκαν 7.000 δωμάτια σε σχέση με το 2016 και πέρυσι άλλα 11.900 δωμάτια. Σημαντική είναι όμως η ποιοτική αναβάθμιση του δυναμικού αυτού: το 2000 τα πεντάστερα ξενοδοχεία αποτελούσαν μόλις το 6% του συνολικού ξενοδοχειακού δυναμικού ενώ το 2018 το ποσοστό τους έχει υπερτριπλασιαστεί και αντιπροσωπεύει το 19,5% του συνόλου.

Σταθερή παραμένει η γεωγραφική διασπορά των ξενοδοχείων, καθώς πέντε περιφέρειες (Κρήνη, Νότιο Αιγαίο, Ιόνια, Αττική και Κεντρική Μακεδονία) συγκεντρώνουν πάνω από το 85% των τουριστικών μονάδων στη χώρα.

ΔΙΑΦΟΡΩΣΗ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΩΝ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

MTN Cloud Business Telephony.

Για την απόλυτη ευελιξία στις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες της επιχείρησής σας.

Η υπηρεσία **MTN Cloud Business Telephony** είναι μια ολοκληρωμένη λύση ευρωζωνικής σταθερής τηλεφωνίας, η οποία ενσωματώνει όλα τα επικοινωνιακά σας δεδομένα. Με την πλειάδα επιλογών που παρέχονται, **μεγιστοποιούνται οι δυνατότητες της επικοινωνίας της επιχείρησής σας, ενισχύοντας έτσι την αποδοτικότητα της και μειώνοντας σημαντικά το λειτουργικό κόστος.**

Επικοινωνήστε με το Κέντρο Επιχειρηματικών Πελατών της MTN στο 131, για τη λύση που ταιριάζει στη δική σας επιχείρηση.

mtnbusiness.com.cy

Τα βασικά μεγέθη των συστημικών τραπεζών το 2018

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	Alpha Bank	% Διαφορά 2018-17	Eurobank	% Διαφορά 2018-17	Εθνική Τράπεζα	% Διαφορά 2018-17	Τράπεζα Πειραιώς	% Διαφορά 2018-17
ΠΗΓΗ: ALPHA FINANCE								
Εσοδα από τόκους	1.756	-10	1.416	-3	1.094	-20	1.410	-14
Εσοδα από προμήθειες	335	4	311	16	240	3	339	2
Λειτουργικά έσοδα	2.604	6	1.845	-2	1.320	-17	1.882	-10
Λειτουργικά έξοδα	1.162	-10	879	-2	921	0	1.161	5
Προβλέψεις	1.615	61	680	-9	299	-62	599	-70
Κέρδη μετά από φόρους	53		200		50		185	
Καταθέσεις	38.732	11	39.083	15	43.027	9	44.739	5
Χορηγήσεις (μετά από προβλέψεις)	40.228	-7	36.232	-2	30.134	-2	39.757	-11
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα	25.700	-12	16.700	-17	16.200	-12	27.331	-17
Δείκτης NPEs	48,90%	-2,8	37,10%	-5	40,90%	-3	53,10%	-3
Ποσοστό Κάλυψης	48,00%		53,20%		59,10%		48,80%	
Δείκτης CET1	17,40%		14,40%		16,10%		13,60%	

Τα 3 «κλειδιά» για τις επιδόσεις

Ανάπτυξη, ακίνητα και πωλήσεις κόκκινων δανείων θα κρίνουν τα κέρδη των τραπεζών

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Την υπό όρους βιώσιμη επάνοδο των τραπεζών στην κερδοφορία σηματοδοτούν τα αποτελέσματα του 2018 για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες. Η διατηρησιμότητα της κερδοφορίας των τεσσάρων συστημικών τραπεζών, που δείχνουν να επανακτούν την εμποσισιμότητα της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας, συνδέεται με το επίπεδο των προβλέψεων και με τη δυνατότητα να πετύχουν τους στόχους μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs), χωρίς να εγγράψουν γενικευμένες ζημιές, που θα έπλητταν τα κεφάλαιά τους. Η άσκηση που προβλέπει μείωση των NPEs κατά 54 δισ. ευρώ περίπου έως και το 2021, παρότι δύσκολη, δείχνει ερμητικά στον βαθμό που ήδη κατά το 2019 οι τέσσερις συστημικές τράπεζες μείωσαν τα κόκκινα δάνεια στην Ελλάδα κατά 12,8 δισ. ευρώ και συγκεκριμένα κατά 3,1 δισ. η Alpha Bank, κατά 1,9 δισ. η Εθνική, κατά 2,8 δισ. η Eurobank και κατά 5 δισ. η Πειραιώς.

Η επίτευξη του στόχου που έχουν θέσει οι διοικήσεις των τεσσάρων συστημικών τραπεζών σε μεγάλο βαθμό συνδέεται με το μακροοικονομικό περιβάλλον, την άνοδο των τιμών των ακινήτων, αλλά και τις διαθέσεις των επενδυτών ενόψει των εκτεταμένων πωλήσεων και τιτλοποιήσεων. Από τα roadshows που διοργάνωσαν οι διοικήσεις των Alpha Bank και Τράπεζας

Στόχος η μείωση των μη εξυπηρετούμενων χωρίς να εγγράψουν υψηλές ζημιές.

Πειραιώς σε Λονδίνο και Νέα Υόρκη αντίστοιχα, το ενδιαφέρον των επενδυτών εμφανίζεται ισχυρό, γεγονός που αποτυπώνεται και στις χρηματιστηριακές τιμές των τραπεζών. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος ήταν τα σχέδια μείωσης των κόκκινων μέσα από τις πρωτοβουλίες που έχουν δρομολογήσει οι ίδιες οι τράπεζες, αλλά και η προώθηση των δύο σχεδίων που έχουν επεξεργαστεί το υπουργείο Οικονομικών υπό την καθοδήγηση της JP Morgan και η ΤτΕ.

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της προηγούμενης οικονομικής χρήσης, για την υλοποίηση της στρατηγικής της εμπροσθοβαρούς μείωσης των NPEs, η διοίκηση της Alpha Bank αύξησε κατά 60,6% τις προβλέψεις για το 2018, στο 1,6 δισ. ευρώ από 1 δισ. ευρώ το 2017. Το συνολικό απόθεμα των προβλέψεων για τον όμιλο ανήλθε σε 12,3 δισ. ευρώ και το ποσοστό κάλυψης των NPEs διαμορφώθηκε στο 48%, αυξημένο κατά 2,6% σε σχέση με το 2017.

Οι αυξημένες προβλέψεις επηρέασαν αρνητικά τα αποτελέσματα προ φόρων που διαμορφώθηκε σε ζημίες ύψους 289,4 εκατ. και η τράπεζα έκανε

χρήση αναβαλλόμενου φόρου ύψους 342,3 εκατ. καταγράφοντας θετικό αποτέλεσμα ύψους 53 εκατ. Ισχυρή ώθηση στα λειτουργικά έσοδα έδωσαν τα κέρδη από το χαρτοφυλάκιο των ελληνικών ομολόγων που ενίσχυσαν τα έσοδα από χρηματοοικονομικές πράξεις στα 462,7 εκατ.

Με βάση τα αποτελέσματα του 2018, τα καθαρά αποτελέσματα του ομίλου Πειραιώς από συνεχιζόμενες δραστηριότητες διαμορφώθηκαν σε 185 εκατ. ευρώ το 2018 έναντι ζημίας 9 εκατ. το 2017.

Η διοίκηση της τράπεζας υλοποιεί το σχέδιο κεφαλαιακής ενίσχυσης και το ποσοστό ολοκλήρωσης του σχεδίου διαμορφώνεται σε επίπεδο πάνω από 94% των συνολικών οργανικών ενεργειών. Η τράπεζα διατηρεί τον στόχο για την ενίσχυση των κεφαλαίων της μέσω έκδοσης ομολόγου Tier II ύψους 500 εκατ. ευρώ εντός του 2019. Στο πλαίσιο της επιθετικής στρατηγικής για τη μείωση των NPEs, σε προχωρημένο στάδιο είναι οι συζητήσεις για ανάθεση της διαχείρισης του συνόλου του χαρτοφυλακίου των NPEs της τράπεζας με παράλληλη μεταφορά προσωπικού από τη μονάδα διαχείρισης κόκκινων δανείων Piraeus Legacy Unit (PLU).

Η Eurobank υλοποιεί το πρόγραμμα μετασχηματισμού του ομίλου μέσω της συγχώνευσης με τη Grivalia. Το σχέδιο εγκρίθηκε από τις γενικές συνελεύσεις των μετόχων την Παρασκευή

και επιταχύνει τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων με παράλληλη κεφαλαιακή ενίσχυση του τραπεζικού ομίλου. Η συμφωνία ενισχύει την κεφαλαιακή επάρκεια της τράπεζας κατά 210 μονάδες βάσης, οδηγώντας τον προ forma δείκτη συνολικών κεφαλαίων στο 18,7%, προσδίδοντας στο νέο όμιλο την απαιτούμενη κεφαλαιακή ενίσχυση ώστε να προχωρήσει στην ταχεία αποκλιμάκωση των NPEs. Στο πλαίσιο του σχεδίου μετασχηματισμού του ομίλου προβλέπεται η δημιουργία δύο διακριτών business units, δηλαδή η νέα Eurobank και τα SPVs, στα οποία θα μεταφερθούν οι ομολογίες πρώτης διαβάθμισης που θα εκδοθούν στο πλαίσιο των δύο τιτλοποιήσεων.

Το ραντεβού της Εθνικής με τους επενδυτές είναι τον Μάιο στο Investors Day που θα πραγματοποιηθεί στο Λονδίνο, κατά τη διάρκεια του οποίου η διοίκηση της τράπεζας θα παρουσιάσει αναλυτικά το σχέδιο μετασχηματισμού του ομίλου. Για το 2018 τα κέρδη – χωρίς τον συνυπολογισμό των ζημιών από διακοπείσες δραστηριότητες – διαμορφώθηκαν στα 50 εκατ., έναντι ζημίας 158 εκατ. το 2017.

Η μεγάλη επιτοκιακή μείωση το 2018 θα αντιστραφεί το 2019 μέσα από την ενίσχυση των εσόδων από τόκους κατά 113 εκατ., ως αποτέλεσμα της ακύρωσης της συμφωνίας ανταλλαγής επιτοκίων έναντι έκδοσης ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου στα μέσα Φεβρουαρίου.

Τι προβλέπουν τα σχέδια μείωσης των NPEs

• Η Alpha Bank θα προχωρήσει σε μείωση των NPEs, από τα 21,7 δισ. ευρώ στα τέλη του 2018 στα 7,4 δισ. ευρώ στα τέλη του 2021, επεκτείνοντας τον αρχικό στόχο που είχε οριστεί στα 8 δισ. ευρώ για το τέλος της τριετίας. Η τράπεζα μείωσε ήδη τα NPEs κατά 3,1 δισ. ευρώ το 2018 και όπως ανακοίνωσε η διοίκηση της, τους επόμενους δώδεκα μήνες, δηλαδή έως και τον Μάρτιο του 2019, η μείωση θα είναι της τάξης των 5,5 δισ. ευρώ, με έμφαση κυρίως στις πωλήσεις χαρτοφυλακίων, που θα φτάσουν τα 4 δισ. ευρώ.

• Η Εθνική Τράπεζα θα προχωρήσει σε μείωση των NPEs, από τα 15,4 δισ. ευρώ που ήταν στα τέλη του 2018 στα 4,3 δισ. ευρώ στα τέλη του 2021. Το 2018 η τράπεζα μείωσε το απόθεμα των NPEs κατά 1,9 δισ. ευρώ και η προσπάθεια θα βασιστεί στον υψηλό δείκτη κάλυψης που διαθέτει η τράπεζα και ο οποίος ξεπερνά το 59%. Σημαντικό μέρος της μείωσης τα επόμενα χρόνια, που υπολογίζεται στα 3,3 δισ. ευρώ, θα προέλθει από τιτλοποιήσεις, ενώ οι πωλήσεις χαρτοφυλακίων θα φτάσουν τα 2,5 δισ. ευρώ.

• Η Eurobank μείωσε μέσα στο 2018 τα NPEs κατά 2,8 δισ. ευρώ και το σχέδιο της διοίκησης προβλέπει περαιτέρω μείωση στα 6,6 δισ. ευρώ ήδη από τα τέλη του 2019. Με βάση το πλάνο συγχώνευσης με την Grivalia και των δύο τιτλοποιήσεων κόκκινων δανείων project Pillar και project Cairo, ύψους 2 + 7,5 δισ. ευρώ αντίστοιχα, η διοίκηση της τράπεζας έχει δεσμευθεί για επιθετική μείωση των NPEs στο επίπεδο των 3,5 δισ. ευρώ στο τέλος του 2021 από το επίπεδο των 16 δισ. ευρώ που ήταν τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα στα τέλη του 2018.

• Η Τράπεζα Πειραιώς μείωσε τα NPEs κατά 5 δισ. ευρώ το 2018. Το απόθεμα των NPEs διαμορφώθηκε στα 26,4 δισ. ευρώ στα τέλη του 2018 και το πλάνο προβλέπει μείωση στα 11,3 δισ. ευρώ στα τέλη του 2021. Το μεγαλύτερο μέρος, σύμφωνα με το πλάνο που ανακοινώσε η διοίκηση, θα προέλθει από οργανική διαχείριση, ενώ σημαντικό μέρος, που υπολογίζεται στα 6,9 δισ. ευρώ, θα προέλθει από πωλήσεις χαρτοφυλακίων.

Η επιδότηση οφειλετών στην προστασία α' κατοικίας

Από 20% έως 50% προβλέπεται ότι θα μπορεί να φτάσει η επιδότηση δικαιούχων που θα ενταχθούν στην πλατφόρμα για τη ρύθμιση των οφειλών στο πλαίσιο του νέου καθεστώτος για την προστασία της πρώτης κατοικίας, ενώ ειδικά για τους επιχειρηματίες η επιδότηση δεν θα μπορεί να ξεπερνά το 30%. Το ποσοστό επιδότησης με βάση το κυβερνητικό σχέδιο που θα υποβληθεί προς έγκριση στην DG Comp, θα υπολογίζεται επί του εισοδήματος του δανειολήπτη, όπως αυτό ορίζεται ήδη στον νέο νόμο και το οποίο αποτελεί και κριτήριο επιλεξιμότητας για την ένταξη ενός δανειολήπτη στο νέο ευνοϊκό καθεστώς προστασίας.

Υπενθυμίζεται πως ο νόμος προβλέπει ότι για να ενταχθεί κάποιος στην πλατφόρμα θα πρέπει το εισόδημα να μην ξεπερνά τις 12.500 ευρώ όταν πρόκειται για άτομο. Το όριο αυτό προσαυξάνεται κατά 8.500 ευρώ όταν πρόκειται για ζευγάρια και φθάνει τις 21.000 ευρώ και κατά 5.000 ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος έως και τρία.

Μπορεί δηλαδή να φτάσει έως και τις 36.000 ευρώ όταν πρόκειται για ζευγάρια με τρία παιδιά.

Για τον υπολογισμό της επιδότησης η κάθε εισοδηματική κατηγορία με βάση το είδος του νοικοκυριού, δηλαδή αν πρόκειται για άτομο ή για έγγαμο και ανάλογα με τον αριθμό των εξαρτώμενων μελών, θα διαιρείται διά τέσσερα και η επιδότηση, που θα μπορεί να είναι 20%, 30%, 40% ή 50% θα εφαρμόζεται αντιστρόφως ανάλογα του εισοδήματος.

Παραδείγματος χάριν, η πρώτη εισοδηματική κατηγορία, αυτή των 12.500 ευρώ, διαιρούμενη διά τέσσερα διαμορφώνει το ύψος της επιδότησης ως εξής:

Το ποσοστό της επιδότησης θα υπολογίζεται επί του εισοδήματος του δανειολήπτη.

• Για όσους έχουν εισόδημα έως 3.125 ευρώ η επιδότηση θα διαμορφώνεται στο 50% της δόσης που θα προκύπτει από τη ρύθμιση του δανείου.

• Για όσους έχουν εισόδημα από 3.126 έως 6.250, η επιδότηση θα διαμορφώνεται στο 30% της δόσης που θα προκύπτει από τη ρύθμιση του δανείου.

• Για όσους έχουν εισόδημα από 6.251 έως 9.375 ευρώ, η επιδότηση θα διαμορφώνεται στο 20% της δόσης που θα προκύπτει από τη ρύθμιση του δανείου.

• Για όσους έχουν εισόδημα από 9.376 έως 12.500 ευρώ, η επιδότηση θα διαμορφώνεται στο 20% της δόσης που θα προκύπτει από τη ρύθμιση του δανείου.

Αντίστοιχη διάκριση θα γίνεται σε όλες τις εισοδηματικές κατηγορίες και το ποσοστό της επιδότησης θα εφαρμόζεται με τον ίδιο αντιστρόφο τρόπο, δηλαδή το μεγαλύτερο ποσοστό επιδότησης στο κάτω εισοδηματικό μέρος.

Πάνω από 2.000 κατασχέσεις ακινήτων την ημέρα για χρέη προς την εφορία

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Εκτός ρυθμίσιμης βρίσκεται το 96,5% των οφειλών του Δημοσίου εξαιτίας κυρίως της αδυναμίας των οφειλετών να ανταποκριθούν στη ρύθμιση της εφορίας και να εξοφλήσουν τα χρέη τους σε 12 δόσεις. Σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) για το 2018, το συνολικό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο έφθασε τα 104,365 δισ., εκ των οποίων σε ρύθμιση βρίσκονται μόλις τα 3,69 δισ. Από τα στοιχεία προκύπτει επίσης ότι η φορολογική διοίκηση προχώρησε το προηγούμενο έτος σε 816.721 κατασχέσεις (2.237 κατασχέσεις την ημέρα) καταφερόμεντας να εισπράξει το ποσό των 5,5 δισ., ενώ αυξήθηκαν κατά 97% οι υποθήκες στα ακίνητα οφειλετών για χρέη στην εφορία φτάνοντας τις 8.350 έναντι 4.222 το 2017.

Αν και ο αριθμός των κατασχέσεων είναι μικρότερος σε σύγκριση με το 2017 (1.719.733) οι εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 8%. Και αυτό συνέβη, καθώς οι εφορίες χρησιμοποίησαν το Μητρώο Τήρησης Τραπεζικών Λογαριασμών για να αποφύγουν τους άδειους τραπεζικούς λογαριασμούς. Ιδιαίτερα εντυπωσιακή είναι η εκτίμηση της φορολογικής διοίκησης για το ποσό που μπορεί να εισπράξει από τα ληξιπρόθεσμα χρέη συνολικά. Οι αναλυτές της υπολογίζουν ότι από τα 104,3 δισ. ευρώ μπορούν να

εισπραχθούν μόλις 8,4 δισ. ευρώ ή διαφορετικά το 8,1% του συνολικού ποσού. Όπως δείχνουν τα στοιχεία, άδειασαν οι τραπεζικοί λογαριασμοί το 2018 καθώς πραγματοποιήθηκαν:

- 816.721 κατασχέσεις στα χέρια τρίτων.
- 15.884 προγράμματα πλειστηριασμού.
- 8.350 υποθήκες ακινήτων με αύξηση 97,8% έναντι των 4.222 του 2017.

Το πλήθος των οφειλετών για τους οποίους ελήφθησαν μέτρα το 2018 ανήλθε σε 1.168.438 (μοναδικά ΑΦΜ) έναντι 1.050.077 το 2017. Το ποσοστό των οφειλετών υπό αναγκαστικά μέτρα εισπράξης της φορολογικής διοίκησης ανήλθε το 2018 σε 64% έναντι στόχου

Διπλασιάστηκαν οι υποθήκες στα ακίνητα οφειλετών το 2018 φτάνοντας τις 8.350 έναντι 4.222 το 2017.

59%, αλλά για το 2019 ο πήχος ανεβαίνει στο 66%, κάτι που σημαίνει ότι φέτος τα πράγματα θα γίνουν ακόμη σκληρότερα για τους οφειλτές. Οσον αφορά τις κατανομές, ανά κατηγορία ποσού οφειλής, των πληθους των οφειλετών και του ποσού των αντίστοιχων οφειλών τους, του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου της 01/01/2019 παρατηρείται ότι:

- Το 87,4% των οφειλετών (3.554.463 οφειλτές) χρωστάει έως 5.000 ευρώ και συνολικά το 2,4% (2.465,8 δισ.) του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου.
- Ποσοστό 1,1% των οφειλετών (42.877 οφειλτές) χρωστάει περισσότερα από 100.000 ευρώ και συνολικά το 89,5% (93.378δισ.) του ληξιπρόθεσμου υπολοίπου.
- Από 5.000 έως 100.000 ευρώ χρωστάει το 11,5% των οφειλετών (467.410 οφειλτές) οι οποίοι διακρατούν το 8,2% (8.521,2 δισ.) του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου.

Πάντως, για το 2019 η ΑΑΔΕ θέτει ψηλά τον στόχο υπολογίζοντας να ει-

σπράξει από τα ληξιπρόθεσμα χρέη που έχουν οι φορολογούμενοι στο Δημόσιο ποσό άνω των 6 δισ. ευρώ. Η φορολογική διοίκηση αναμένεται να ασκήσει ισχυρή πίεση στα 4 εκατομμύρια νοικοκυριά και επιχειρήσεις που χρωστούν στην εφορία λαμβάνοντας καταστατικά μέτρα εναντίον. Συγκεκριμένα, η ΑΑΔΕ θα προχωρήσει σε κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, νοικοκυριών, μισθών και συντάξεων και δεσμεύσεων περιουσιακών στοιχείων. Μάλιστα, από τα τα στοιχεία προκύπτει πως περισσότεροι από 6 στους 10 οφειλτές θα βρεθούν υπό αναγκαστικά μέτρα εισπράξης. Ειδικότερα η ΑΑΔΕ δεσμεύεται φέτος για:

1. Την εισπράξη 2,9 δισ. από τα παλαιά ληξιπρόθεσμα χρέη, αυτά δηλαδή που δημιουργήθηκαν μέχρι το τέλος του 2018.
2. Την εισπράξη του 27% των «φρέσκων» ληξιπρόθεσμων οφειλών που θα δημιουργηθούν φέτος. Με δεδομένο ότι τα νέα ληξιπρόθεσμα χρέη κινούνται στην περιοχή των 10-12 δισ., ο εισπρακτικός μηχανισμός θα πρέπει να οδηγήσει στα κρατικά ταμεία έσοδα ύψους 2,7-3,2 δισ. από τα νέα ληξιπρόθεσμα χρέη. Σύμφωνα με πληροφορίες, ήδη έχουν ξεκινήσει οι οκλήσεις και τα emails στους οφειλτές πριν ληφθούν τα αναγκαστικά μέτρα που όπως προαναφέρθηκε προβλέπουν δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών και περιουσιακών στοιχείων.

Πόσα χρωστούν

Κατηγορία ποσού	Πλήθος οφειλετών	Ποσοστό οφειλετών επί του συνόλου	Ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο σε εκατ. ευρώ
Εως 10 ευρώ	536.330	13,2%	0,9
10-50	338.072	8,3%	9,8
50-500	1.344.749	33,1%	296,1
500-2.000	944.602	23,2%	917,1
2.000-3.000	190.945	4,7%	468,5
3.001-5.000	199.765	4,9%	773,4
5.001-10.000	210.589	5,2%	1.475,4
10.001-20.000	131.016	3,2%	1.833,9
20.001-50.000	91.438	2,2%	2.821,6
50.001-100.000	34.367	0,8%	2.390,4
100.001-150.000	12.283	0,3%	1.494,4
150.001-300.000	12.577	0,3%	2.626,0
300.001-1 εκατ.	10.003	0,2%	5.295,2
1-1,5 εκατ.	1.971	0,0%	2.395,4
1,5-10 εκατ.	4.810	0,1%	17.866,0
10-100 εκατ.	1.154	0,0%	29.547,3
100 εκατ.+	79	0,0%	34.153,7
ΣΥΝΟΛΟ	4.064.750	100,0%	€104,4 δισ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ξεκίνησαν οι χορηγήσεις δανείων και στις μικρομεσαίες

Από τις τράπεζες, με τη συνδρομή της ΕΤΕπ, του ΕΤΕΑΝ και άλλων φορέων

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Δάνεια ύψους 11 δισ. ευρώ χορήγησαν προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά οι τέσσερις συστημικές τράπεζες το 2018, ανοίγοντας τη στρόφιγγα του δανεισμού όχι μόνο προς τις μεγάλες επιχειρήσεις, αλλά και για τις μικρότερες με τζίρο έως 2,5 εκατ. ευρώ. Αν και τη μερίδα του λέοντος των νέων χορηγήσεων απορρόφησε το corporate τμήμα της πελατείας, σημαντικές το 2018 ήταν και οι εκταμιεύσεις προς τις μικρές επιχειρήσεις, που, σύμφωνα με τα στοιχεία από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, ανήλθαν στο 1,2 δισ. ευρώ, ενώ μαζί με τις χορηγήσεις προς τα νοικοκυριά οι νέες χορηγήσεις στη λιανική έφθασαν τα 2 δισ. ευρώ. Η ανάκαμψη και η αναβάθμιση της ελληνικής οικονομίας καθιστούν πλέον ευκολότερη την πρόσβαση του τραπεζικού συστήματος σε ρευστότητα, ενώ η εισροή νέων καταθέσεων από νοικοκυριά και επιχειρήσεις ύψους 8 δισ. ευρώ (η αύξηση στις καταθέσεις φθάνει τα 14 δισ. ευρώ μαζί με τα υπόλοιπα του Δημοσίου) το 2018 έχει συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση των δεικτών ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος, που κινούνται κοντά στο 80%.

Η ανάκαμψη και η αναβάθμιση της ελληνικής οικονομίας καθιστά πλέον ευκολότερη την πρόσβαση του τραπεζικού συστήματος σε ρευστότητα, ενώ η εισροή νέων καταθέσεων από νοικοκυριά και επιχειρήσεις ύψους 8 δισ. (η αύξηση στις καταθέσεις φθάνει τα 14 δισ. ευρώ μαζί με τα υπόλοιπα του Δημοσίου) το 2018 έχει συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση των δεικτών ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος, που κινούνται κοντά στο 80%.

ρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ). Οι συνεργασίες που έχουν αναπτύξει οι τράπεζες με αυτούς τους φορείς εξασφαλίζουν όχι μόνο ρευστότητα, αλλά και μειωμένα επιτόκια για τις ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες ούτως ή άλλως επιβαρύνονται δυσανάλογα σε σχέση με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές, με επιτόκια που ξεκινούν από 5% και φθάνουν έως και 9%.

Στο πλαίσιο της έναρξης του προγράμματος «Επιχειρηματική Χρηματοδότηση» του ΕΤΕΑΝ (TEPIX II), το 2019 θα διατεθούν 915 εκατ. ευρώ για την ενίσχυση της ρευστότητας των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με κεφάλαια κίνησης και επενδυτικά δάνεια, με ευνοϊκούς όρους. Στα οφέλη του προγράμματος είναι ότι το τελικό επιτόκιο χορήγησης είναι

χαμηλό, καθώς το 40% του κεφαλαίου κάθε χρηματοδότησης, δηλαδή συνολικά κεφάλαια ύψους 366 εκατ. ευρώ που προέρχονται από κεφάλαια του ΕΤΕΑΝ, θα διατεθεί άτοκο, ενώ το 60%, που προέρχεται από κεφάλαια της τράπεζας, χορηγείται με ανταγωνιστικούς όρους. Οι συνεργαζόμενες τράπεζες συμμετέχουν στο πρόγραμμα με κεφάλαια ύψους 549 εκατ. ευρώ, συνεισφέροντας το 60% του κεφαλαίου κάθε δανείου. Τα προσφερόμενα δάνεια είναι δύο κατηγοριών:

1) Δάνεια για κεφάλαια κίνησης από 10.000 έως 500.000 ευρώ με διάρκεια αποπληρωμής έως 60 μήνες και δυνατότητα περιόδου χάριτος έως 6 μήνες.

2) Δάνεια επενδυτικού σκοπού από 25.000 έως 1.500.000 ευρώ με διάρκεια αποπληρωμής από 5 έως

10 έτη και δυνατότητα περιόδου χάριτος έως 2 χρόνια.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΤτΕ, το 2018 οι εκταμιεύσεις επιχειρηματικών δανείων που συνδέονται με προγράμματα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων και του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ) ανήλθαν σε 1 δισ. ευρώ, ποσό που ισοδυναμεί περίπου με το 1/3 της ακαθάριστης ροής νέων δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις και με το 10% της ακαθάριστης ροής νέων δανείων προς επιχειρήσεις για το ίδιο έτος. Την ίδια περίοδο, η ΕΤΕπ συνήψε συμφωνίες με τράπεζες για τη διοχέτευση 400 εκατ. ευρώ, σε χαμηλότοκα δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, σε πολλές περιπτώσεις απαλλαγμένα από την εισφορά του ν. 128/1975.

Λύση στον «γόρδιο δεσμό» των προσφυγών ψάχνουν οι κατασκευαστικές εταιρείες

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Πρωτοβουλίες για την άρση του αδιεξόδου που τείνει να δημιουργηθεί στους διαγωνισμούς ανάθεσης δημοσίων έργων, λόγω των αποφάσεων του ΣτΕ, αναμένουν από την κυβέρνηση οι διοικήσεις των κατασκευαστικών εταιρειών. Η πρόσφατη απόφαση του ΣτΕ που μπλόκαρε την ανάθεση του έργου Ακτίο - Αμβρακία, προϋπολογισμού 150 εκατ. ευρώ, έχει ανοίξει τον «ασκό του Αιόλου», όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν στελέχη του κλάδου. Είναι η πρώτη φορά που μια δικαστική αρχή, και μάλιστα ανώτατη, αποδέχεται την επιχειρηματολογία ότι οι εταιρείες που ενεπλάκησαν στην υπόθεση του «καρτέλ» και αποδέχθηκαν τα σχετικά πρόστιμα, εσφαλμένα και παραπλανητικά δήλωναν (στο πλαίσιο της διαδικασίας κατάθεσης προσφοράς) στις αναθέτουσες αρχές ότι δεν έχουν υποπέσει σε σοβαρό επιχειρηματικό παράπτωμα.

Επιπλέον, όπως έχει προκύψει πλέον ξεκάθαρα και με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου τον περασμένο Νοέμβριο, όλες οι εταιρείες που έχουν συμμετάσχει στη διαδικασία διευθέτησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού βρίσκονται «υπό επιτήρησης» μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2020 (όταν και συμπληρώνονται τρία χρόνια από την έκδοση της απόφασης της Επ. Ανταγωνισμού). Κατά το διάστημα αυτό θα πρέπει να τεκμηριώνουν στις αναθέτουσες αρχές, και πλέον στην αρμόδια διυπουργική επιτροπή που έχει συσταθεί, ότι έχουν λάβει τα απαιτούμενα μέτρα αυτοκάθαρσης, ώστε να μην επαναληφθούν ανάλογα φαινόμενα στο μέλλον. Σύμφωνα όμως με μερίδα του κατασκευαστικού κόσμου, η εν λόγω επιτροπή θα λειτουργήσει περισσότερο σαν ένα τυπικό σκέλος της όλης διαδικασίας, ίσως και ως μοχλός πολιτικής πίεσης προς τις εταιρείες. «Απλώς θα περνούν τις εταιρείες, μόλις τους καταθέτουν τα μέτρα που έχουν λάβει», αναφέρει χαρακτηριστικά άνθρωπος με γνώση των σχετικών διαδικασιών.

Μέχρι να ξεκαθαρίσει το τοπίο, πάντως, οι περισσότερες εταιρείες έχουν προχωρήσει και σε μια σειρά ενεργειών για τη θωράκιση τους απέναντι σε μελλοντικές προσφυγές. Για παράδειγμα, η «Αβαξ» προχώρησε πριν από λίγες εβδομάδες στη σύσταση μιας τριμελούς επιτροπής διεκδίκησης έργων. Σε αυτή έχουν εκχωρηθεί όλες οι αρμοδιότητες για την κατάρτιση οικονομικών προσφορών και τη διεκδίκηση έργων. «Είναι ένα από τα μέτρα αυτοκάθαρσης που έχουμε

λάβει. Κανένα από τα πρόσωπα που ενεπλάκησαν στην υπόθεση της Επ. Ανταγωνισμού δεν συμμετέχουν πλέον στη διαδικασία διεκδίκησης έργων», αναφέρει ο Κωνσταντίνος Μιτζάλης, διευθύνων σύμβουλος της «Αβαξ».

Αν και άλλες εταιρείες δεν έχουν πράξει κάτι ανάλογο, εντούτοις είναι πιθανό, εφόσον το εν λόγω μέτρο κριθεί ότι είναι επαρκές, να ακολουθήσουν και εκείνες. Με τη σειρά της, η διοίκηση της Intrakat αναφέρει ότι έχει προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες πολύ πριν από την έκδοση της απόφασης της Επ. Ανταγωνισμού, ώστε να μπορεί να διεκδικήσει και εντέλει να επικρατήσει στον διαγωνισμό της Fraport για την κατασκευή των 14 περιφερειακών αεροδρομίων. Στο σημείο αυτό, όμως, φορείς του κλάδου σημειώνουν ότι και η πολιτεία θα πρέπει να προχωρήσει, ίσως, σε κάποια νομοθετική ρύθμιση, με την οποία να καθορίζονται με σαφήνεια όλα τα απαιτούμενα μέτρα αυτοκάθαρσης που πρέπει να ληφθούν, καθώς επί του παρόντος επικρατεί σχετική ασάφεια ως προς το τι είναι απαραίτητο να γίνει, όχι μόνο από τις ίδιες τις εταιρείες, αλλά και από το Δημόσιο. Για παράδειγμα, η κοινοτική οδηγία του 2014 που έχει ενσωματωθεί και στο ελληνικό δίκαιο προβλέπει μια σειρά μέτρων που όχι μόνο αφορούν την αυτοκάθαρση των ιδίων των εταιρειών, αλλά πηγαίνει και ένα βήμα παρακάτω, επισημαίνοντας την υποχρέωση του εκάστοτε κράτους, εκτός από την επιβολή προστίμων, να προχωρήσει και σε αγωγές εναντίον των εμπλεκόμενων ομίλων προκειμένου να διεκδικήσει αποζημιώσεις για τις ζημιές που έχουν προκληθεί...

SACOOR
brothers

Εκλεπτυσμένες Επιλογές. Διαχρονική Κομψότητα.

Η πασίγνωστη πορτογαλική μάρκα ρούχων Sacoor Brothers, είναι πλέον συνώνυμη με την κοσμοπολίτικη μόδα, τον μοντέρνο σχεδιασμό, την ποιότητα και πάνω απ' όλα την κομψότητα.

Τώρα, με δύο καταστήματα στην Κύπρο, σας προσκαλεί να ζήσετε μια μοναδική εμπειρία ψωνίσματος, με εκλεκτές επιλογές που σας ταιριάζουν απόλυτα, με τη βοήθεια του προσωπικού ράφτη ο οποίος βρίσκεται εντός των καταστημάτων και τροποποιεί δωρεάν τα ρούχα του κάθε πελάτη. Η υπηρεσία αυτή μάλιστα, συνεχίζει να ισχύει και για τα επόμενα 5 χρόνια μετά την αγορά, χωρίς επιπλέον χρέωση.

Ανακαλύψτε τις μοναδικές συλλογές της Sacoor Brothers στο My Mall Λεμεσού και στο Nicosia Mall.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΡΑΦΤΗ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Οι ζώνες «ιδιωτικότητας»

Οι αποστάσεις που κρατάμε απέναντι σε φίλους, γνωστούς και νέους συναδέλφους

Οι πρόσφατοι ισχυρισμοί δύο γυναικών που θέλουν τον τώως αντιπρόεδρο των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν να τις πλησίασε σε άβολο βαθμό επαναφέρουν το ζήτημα του προσωπικού χώρου στη δημόσια συζήτηση. Ωστόσο, τα όρια του κοινωνικού και του προσωπικού χώρου έχουν μελετηθεί και έχουν χαρτογραφηθεί από επιστήμονες εδώ και δεκαετίες, με κορυφαία μελέτη αυτή του Αμερικανού ανθρωπολόγου Εντουαρντ Χολ. Σύμφωνα με την έρευνά του, που δημοσιεύθηκε τη δεκαετία του 1960, οι άνθρωποι διατηρούν γύρω τους μια ζώνη 45 εκατοστών για επαφές μόνο με στενούς φίλους, εραστές ή συγγενείς. Ακολουθεί ο «προσωπικός χώρος», ο οποίος εκτείνεται περίπου στο ένα μέτρο και συμπιέζεται αλληλεπιδράσεις με γνωστούς και συναδέλφους, ενώ στο τέλος βρίσκεται ο «κοινωνικός χώρος» για τους ξένους ο οποίος μπορεί να επεκταθεί μέχρι και στα τέσσερα μέτρα.

Οι ζώνες αυτές φαίνεται να είναι κομμάτι των νευρωνικών δικτύων του εγκεφάλου και να συνδέονται με την αίσθηση της «χωρικής ασφάλειας» που ανέπτυξε ο άνθρωπος ως κομμάτι του

βασικού ενστίκτου της επιβίωσης. Περιοχές του εγκεφάλου όπως η αμυγδαλή, τμήμα του λεγόμενου «πρωτόγονου» εγκεφάλου, η οποία είναι υπεύθυνη για την καταγραφή απειλών, φαίνεται πως ενεργοποιούνται αυτόματα όταν κάποιο πρόσωπο ξεπερνά την κατάλληλη ζώνη. Απόδειξη για αυτό τον ισχυρισμό αποτελεί η περίπτωση μιας γυναίκας με σημαντικό γενητικό τραύμα στην περιοχή της αμυγδαλής, τον εγκέφαλο της οποίας μελέτησαν στενά νευροεπιστήμονες του Ινστιτούτου Τεχνολογίας της Καλιφόρνιας το 2009. Η ομάδα των ερευνητών συνειδητοποίησε πως ο «κοινωνικός χώρος» της γυναίκας ήταν μόλις ένα κλάσμα της κανονικής εμβέλειας του μέσου όρου και πως οι ξένοι μπορούσαν να την πλησιάσουν μέχρι και στα 30 εκατοστά και να μην της προκαλέσουν δυσφορία ή αμηχανία.

Φυσικά, οι αποστάσεις των σφαιρών κοινωνικοποίησης που αναφέρουν οι επιστήμονες είναι ένας υπολογισμός μέσου όρου – στην πραγματικότητα διαφέρουν αρκετά από άτομο σε άτομο λόγω σειράς παραγόντων, όπως οι πολιτιστικές ιδιαιτερότητες ή ο κώδικας συμπεριφοράς διαφορετικών

Οι άνθρωποι διατηρούν γύρω τους μια ζώνη 45 εκατοστών για επαφές μόνο με στενούς φίλους, εραστές ή συγγενείς.

γενεών. Σε χώρες της Λατινικής Αμερικής, όπως το Περού και η Αργεντινή, για παράδειγμα, οι ξένοι επιτρέπεται να προσεγγίσουν περισσότερο τους ανθρώπους και η απόσταση του μέσου κοινωνικού χώρου μειώνεται στα περίπου 60 εκατοστά. Οι ιδιαίτερες προσωπικές εμπειρίες του κάθε ατόμου έχουν επίσης σημασία, καθώς κάποιος που στο παρελθόν έχει υποστεί παρενόχληση ή βία σφαλώς παρουσιάζει πιο ευαίσθητα όρια κοινωνικοποίησης και επαφής.

Οι άνθρωποι που αναπτύσσουν πιο στενή επικοινωνία και είναι πιο γενναίοι με τις χειραφτήσεις και τις αγκαλιές συνήθως το κάνουν διότι υποσυνείδητα έχουν καταλάβει πόσο ισχυροί μηχανισμοί κοινωνικοποίησης είναι η αφή και η μη λεκτική επικοινωνία. Με όποιον τρόπο κι αν εξελιχθούν οι ισχυρισμοί εναντίον του Μπάιντεν στη σφαίρα της πολιτικής και στον αμερικανικό Τύπο, και πέρα από τις γενικές χαρτογραφίες των επιστημόνων, τα όρια του προσωπικού χώρου θα παραμείνουν ρευστά και ανοικτά σε διαφορετικές ερμηνείες. Υπάρχει, ωστόσο, ένας χρήσιμος κανόνας: εάν δεν είστε σίγουροι για τα όρια του άλλου, αρκεί να ρωτήσετε.

Ενας στους πέντε θανάτους προκαλείται από κακή διατροφή

Η κακή και ανθυγιεινή διατροφή ευθύνεται για έναν στους πέντε θανάτους στον κόσμο, περισσότερους από όσους συντελούνται εξαιτίας του τσιγάρου και της υπέρτασης, σύμφωνα με μια νέα διεθνή επιστημονική μελέτη. Η έρευνα δείχνει ότι στην Ελλάδα οι θάνατοι λόγω κακής διατροφής είναι πλέον αναλογικά λιγότεροι σε σχέση με το 1990, καθώς φαίνεται πως οι Έλληνες κάνουν πιο υγιεινή διατροφή από ό,τι παλιότερα, με τη θέση της χώρας μας στην παγκόσμια κατάταξη να έχει υποχωρήσει σημαντικά.

Η κατανάλωση περισσότερων υγιεινών τροφών, όπως τα δημητριακά ολικής άλεσης, τα φρούτα, τα λαχανικά και οι ξηροί καρποί, καθώς και η αποφυγή ανθυγιεινών, όπως τα κόκκινα επεξεργασμένα κρέατα, θα μπορούσαν να αποτρέψουν πολλούς θανάτους.

Ο μεγαλύτερος αριθμός θανάτων που σχετίζονται με τη διατροφή (πάνω από το 50% του συνόλου) αφορά την κατανάλωση μεγάλων ποσοτήτων αλατιού (τρία εκατομμύρια θάνατοι ετησίως), μικρές ποσότητες δημητριακών ολικής άλεσης (τρία εκατομμύρια θάνατοι) και όχι αρκετών φρούτων (δύο εκατομμύρια θάνατοι).

Περισσότεροι από 130 επιστήμονες από 40 χώρες, με επικεφαλής τον επίκουρο καθηγητή Ασκήν Αφσίν του Ινστιτούτου Μετρικής και Αξιολόγησης της Υγείας του Πανεπιστημίου της Ουάσιγκτον στο Σιάτλ, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο ιατρικό περιοδικό «The Lancet», πραγματοποίησαν την πιο ολοκληρωμένη μέχρι σήμερα και σε μεγαλύτερο βάθος χρόνου ανάλυση της σχέσης διατροφής και υγείας, αναλύοντας στοιχεία για 195 χώρες κατά την περίοδο 1990-2017.

Η μελέτη (μέρος της ευρύτερης έρευνας Global Burden of Disease), που χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα Μπιλ & Μελίνα

Γκέιτς, εκτιμά ότι η κακή διατροφή ευθυνόταν για 10,9 εκατομμύρια θανάτους το 2017 (το 22% του συνόλου των θανάτων ενήλικων διεθνώς), έναντι οκτώ εκατομμυρίων θανάτων το 1990. Οι κυριότερες αιτίες θανάτου που σχετίζονται με τη διατροφή είναι κατά σειρά: η καρδιαγγειακή νόσος (9,5 εκατομμύρια θάνατοι), ο καρκίνος (913.000) και ο διαβήτης (339.000).

Συγκριτικά, ο καπνός σχετιζόταν με οκτώ εκατομμύρια θανάτους και η υπέρταση με 10,4 εκατομμύρια.

Στο σύνολο των 195 χωρών που μελετήθηκαν, η μεγαλύτερη αναλογία θανάτων λόγω κακής διατροφής υπάρχει στο Ουζμπεκιστάν (892 θάνατοι ανά 100.000), ενώ η μικρότερη στο Ισραήλ (89 θάνατοι ανά 100.000). Ανάμεσα στις χώρες με μεγάλο πληθυσμό, η Αίγυπτος έχει το

Σύμφωνα με διεθνή επιστημονική μελέτη, οι Έλληνες κάνουν πιο υγιεινή διατροφή από ό,τι παλιότερα.

υψηλότερο ποσοστό θανάτων λόγω κακής διατροφής (552 ανά 100.000), ενώ η Ιαπωνία το χαμηλότερο (97 ανά 100.000).

Οι μεσογειακές χώρες βρίσκονται σε καλύτερη θέση συγκριτικά. Η χώρα μας εμφανίζει διαχρονικά βελτίωση στο ποσοστό των θανάτων που σχετίζονται με τη διατροφή μεταξύ 1990-2017, παρ' όλα αυτά η θέση της στην παγκόσμια κατάταξη εμφανίζει σημαντική υποχώρηση, επειδή στο μεταξύ άλλες χώρες εμφάνισαν αναλογικά ακόμη μεγαλύτερη βελτίωση. Έτσι, η Ελλάδα το 1990 ήταν 16η διεθνώς με περίπου 248 «διατροφικούς» θανάτους ανά 100.000, ενώ το 2017 είχε πέσει στην 39η θέση με περίπου 167 θανάτους ανά 100.000. Η χώρα μας βρίσκεται, πάντως, σε καλύτερη θέση από χώρες όπως οι ΗΠΑ (43η).

Προειδοποιήσεις από τον FDA για το άτμισμα

Αμερικανοί αξιωματούχοι του Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) ερευνούν κατά πόσον το ηλεκτρονικό τσιγάρο είναι δυνατόν να προκαλέσει σπασμούς σε ανθρώπους που χρησιμοποιούν συσκευές άτμισης. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του οργανισμού, έχουν ερευνηθεί τουλάχιστον 35 αναφορές σπασμών σε χρήστες ηλεκτρονικών τσιγάρων και κυρίως στους νέους ανθρώπους. Όπως επισφαιρίζουν οι αρμόδιοι φορείς, δεν είναι σαφές κατά πόσον το άτμισμα ευθύνεται για τους σπασμούς. Ωστόσο, όπως τονίζουν, ανησυχούν για τις αναφορές αυτές και έχουν απευθύνει έκκληση στην κοινή γνώμη να αναφέρει οποιαδήποτε πληροφορία διαθέτει σχετικά με το ζήτημα.

Ο επικεφαλής του οργανισμού, Σκοτ Γκόντλιμπ, δηλώνει στην ανακοίνωσή

Σύμφωνα με τον FDA, έχουν ερευνηθεί τουλάχιστον 35 αναφορές σπασμών σε χρήστες ηλεκτρονικών τσιγάρων.

του ότι αυτές οι αναφορές επιβάλλουν τη διερεύνησή τους, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον υπάρχει κάποια σχέση ανάμεσα στο άτμισμα και στους σπασμούς. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Γκόντλιμπ πρόκειται τις επόμενες ημέρες να παραιτηθεί από τη θέση του, έπειτα από δύο χρόνια στο τιμόνι του οργανισμού. Τα κρούσματα σπασμών χρονολογούνται ήδη από το 2010 και είχαν αναφερθεί είτε απευθείας στον FDA είτε σε κέντρα δηλητηριάσεων σε ολόκληρη τη χώρα. Ωστόσο οι υπεύθυνοι σημειώνουν ότι καταγράφεται αύξηση στις αναφορές μετά τα μέσα του 2018.

Αν και οι περιπτώσεις αυτές αφορούν πολύ μικρό ποσοστό των Αμερικανών που κάνουν χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου, είναι σαφές ότι πολλά θέματα ασφ-

λειας που σχετίζονται με τρόφιμα, συμπληρώματα διατροφής και άλλα καταναλωτικά αγαθά μπορεί να περάσουν απαρατήρητα επειδή η αναφορά τους είναι προαιρετική. Η ανακοίνωση του FDA έρχεται μία ημέρα αφού ο δρ Γκόντλιμπ δήλωσε στο τηλεοπτικό δίκτυο CBS ότι ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ εκφράζει έντονη ανησυχία για τις επικίνδυνες παρενέργειες του ηλεκτρονικού τσιγάρου στην αμερικανική νεολαία, τόσο ώστε πιθανώς να απαγορευτεί η πώληση αυτών των προϊόντων από τα καταστήματα. Παρότι ο Γκόντλιμπ αναγνώρισε ότι οι συσκευές αυτές μπορεί να βοηθήσουν κάποιους καπνιστές να κόψουν το τσιγάρο, επισήμανε ότι δεν είναι δυνατόν να αγνοηθούν οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν.

ME ΤΟΝ
Παναγιώτη Κυριάκου

DEE JAY 93.5
FEELS GOOD

Καθημερινά
14:00 - 16:00

PLAYS

LISTEN LIVE
www.mydeejay.com.cy

LOVE 100.7 FM
98.1 & 105.7

EVERYDAY LOVE

ΑΠΟΓΕΥΜΑ
ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΔΕΡΜΑΤΑ
15:00 - 18:00

ΒΡΑΔΥ
ΤΑΣΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ
18:00 - 21:00

www.lovefm.com.cy

Ολυμπιακοί Αγώνες ή πανηγύρι;

Η στροφή της ΔΟΕ στο κοινό και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν για τη σπουδαιότερη διοργάνωση

Της ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ

Από την ολυμπιακή διοργάνωση -εμποροπανήγυρη του 1900 στη διοργάνωση της τεχνολογίας του 2024, θα έχουν μεσολαβήσει 124 χρόνια, αλλά κανένας δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες του Παρισιού δεν θα εξελιχθούν σε αντίστοιχο φιάσκο με αυτό του 1900. Ο Τόμας Μπακ, οι σύμβουλοί του και η οργανωτική επιτροπή «Παρίσι 2024» φιλοδοξούν να... εξελίσουν τους Αγώνες και να τους φέρουν πιο κοντά στην έννοια της αγγλικής λέξης Games, εισάγοντας καλλιτεχνικά sports και δίνοντας την ευκαιρία σε αθλούμενους του μαζικού αθλητισμού να αγωνιστούν στην κορυφαία αθλητική διο-

Το skateboard, το break dance, το surf, τα social media και η εμπορευματοποίηση του αθλητισμού.

γάνωση. Οι οριστικές αποφάσεις για τις αλλαγές θα ληφθούν τον Δεκέμβριο του 2020.

Το 1900 διεξήχθησαν στο Παρίσι οι δεύτεροι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες. Η απόφαση των διοργανωτών να συνδυάσουν τη διοργάνωση με την Εμπορική Εκθεση αποδείχθηκε εσφαλμένη. Οι Αγώνες έχασαν το αθλητικό περιεχόμενό τους, υπήρξε οργανωτικό χάος, και οι αθλητές αντιμετώπιζονταν σαν... ακροβάτες τσίρκου. Όλα αυτά οδήγησαν τον Πιερ ντε Κουμπερτέν να ομολογήσει αργότερα: «Αποτελεί θαύμα πως οι Ολυμπιακοί επέζησαν ύστερα από αυτό το φιάσκο».

Οι προτάσεις που βλέπουν τους τελευταίους μήνες το φως της δημοσιότητας φέρνουν στο μυαλό των φίλων του αθλητισμού τη διοργάνωση που παρελθόντος. Η επιθυμία για ένταξη στο ολυμπιακό πρόγραμμα του 2024 αθλημάτων όπως το break dance

Το break dance, χορός που έρχεται από τη δεκαετία του '80, έκανε πρεμιέρα στους Ολυμπιακούς Αγώνες Νέων (Μπουένος Αίρες) και οι ιθύνοντες διαπίστωσαν ότι διαθέτει μεγάλο κοινό, με αποτέλεσμα η γαλλική ομοσπονδία χορού να εισηγηθεί την ένταξη του και στο πρόγραμμα του 2024.

και η παραμονή σε αυτό της αναρχίας, του skateboard και του surf επιτρέπουν συνειρμούς με την εποχή του 1900, τότε που οι θεατές αντιμετώπιζαν τους αθλητές... σαν ακροβάτες. Και πιθανόν έτσι θα τους αντιμετωπίσουν και το 2024, καθώς μία φιγούρα σε κάποιο από τα προαναφερόμενα σπορτ θα φέρει εκατομμύρια κοινοποιήσεις στα social media, οι οποίες, βέβαια, θα «μεταφραστούν» σε διαφήμιση και κατ'επέκταση σε χρήματα. Το break dance, χορός που έρχεται από τη δεκαετία του '80, έκανε πρεμιέρα στους Ολυμπιακούς Αγώνες Νέων (Μπουένος Αίρες) και οι ιθύνοντες διαπίστωσαν ότι διαθέτει μεγάλο κοινό, με αποτέλεσμα η γαλλική ομοσπονδία χορού να εισηγηθεί την ένταξη του και στο πρόγραμμα του 2024. Όμως απ'ό,τι φαίνεται υπάρχει πρόβλημα στην... ψιλή κυριότητα. Η διοικούσα αρχή είναι η World Dance Sports Federation, αλλά

η επιλογή των νέων που πήγαν στην Αργεντινή έγινε από πλατφόρμα media με περισσότερα από 5.000.000 μέλη. Οι εκπρόσωποι των δύο ήρθαν σε σύγκρουση, με τους μεν να κατηγορούν τους δε ως αναρμόδιους. Τα μη συμβατά με τους κλασικούς Ολυμπιακούς Αγώνες αθλήματα, όμως, δεν σταματούν στο break dance. Για τη διοργάνωση του Παρισιού είχαν προταθεί από αθλόνες με ηλεκτροκίνητες μοτοσυκλές μέχρι... φρίκη, χωρίς, τελικά, να περάσουν στην επόμενη φάση αξιολόγησης.

Και κάπου εδώ μπαίνει και το κοινό. Οι Γάλλοι σκέφτονται να προσθέσουν το 2024 και αγώνες μαζικής συμμετοχής. Έτσι, ενδέχεται να δούμε αθλούμενους να αγωνίζονται στον μαραθώνιο, στην ποδηλασία κ.λπ. σε συνθήκες ίδιες με αυτές των πρωταθλητών. Αυτό θα αποτελέσει πρόσθετο έσοδο για το «Παρίσι 2024» καθώς, παρόλο που δεν έ-

χει αναφερθεί, για τη συμμετοχή θα υπάρχει και οικονομική επιβάρυνση. Εάν τελικά η πρόταση γίνει αποδεκτή, ο πρωταθλητής και ο αθλούμενος του μαζικού αθλητισμού θα μπορούν να υπερφανευτούν ότι αγωνίστηκαν στους Ολυμπιακούς, στο Παρίσι. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του μέλλοντος προσπαθούν να συνδέσουν την εξέλιξη τους και με την τεχνολογία. Πριν από λίγες ημέρες, ο πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής Τόμας Μπακ, αναφερόμενος στα δίκτυα 5G, τόνισε ότι μέσα από αυτά θα αλλάξει ο τρόπος που οι άνθρωποι βιώνουν τους Αγώνες. Και μπορεί τα esports να μη μπαίνουν προς το παρόν στο ολυμπιακό πρόγραμμα, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να υπάρχουν σε διοργανώσεις μαζικής συμμετοχής. Ήδη η Παγκόσμια Ομοσπονδία Ιστιοπλοΐας έχει προτείνει μια online έκδοση όπου οι φίλοι των esports θα μπορούν

να ανταγωνιστούν από το σπίτι τους κορυφαίους ιστιοπλόους του Ολυμπιακού.

Αυτές οι προτάσεις της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής και των διοργανωτών Ολυμπιακών Αγώνων έχουν στόχο να φέρουν πιο κοντά στην ιστορική αθλητική διοργάνωση τη νέα γενιά, που δείχνει να γοητεύεται από τα «αθλήματα της αδρεναλίνης». Από την άλλη πλευρά, όμως, οι προτάσεις της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής Τόμας Μπακ, αναφερόμενος στα δίκτυα 5G, τόνισε ότι μέσα από αυτά θα αλλάξει ο τρόπος που οι άνθρωποι βιώνουν τους Αγώνες. Και μπορεί τα esports να μη μπαίνουν προς το παρόν στο ολυμπιακό πρόγραμμα, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να υπάρχουν σε διοργανώσεις μαζικής συμμετοχής. Ήδη η Παγκόσμια Ομοσπονδία Ιστιοπλοΐας έχει προτείνει μια online έκδοση όπου οι φίλοι των esports θα μπορούν

να ανταγωνιστούν από το σπίτι τους κορυφαίους ιστιοπλόους του Ολυμπιακού. Αυτές οι προτάσεις της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής και των διοργανωτών Ολυμπιακών Αγώνων έχουν στόχο να φέρουν πιο κοντά στην ιστορική αθλητική διοργάνωση τη νέα γενιά, που δείχνει να γοητεύεται από τα «αθλήματα της αδρεναλίνης». Από την άλλη πλευρά, όμως, οι προτάσεις της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής Τόμας Μπακ, αναφερόμενος στα δίκτυα 5G, τόνισε ότι μέσα από αυτά θα αλλάξει ο τρόπος που οι άνθρωποι βιώνουν τους Αγώνες. Και μπορεί τα esports να μη μπαίνουν προς το παρόν στο ολυμπιακό πρόγραμμα, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να υπάρχουν σε διοργανώσεις μαζικής συμμετοχής. Ήδη η Παγκόσμια Ομοσπονδία Ιστιοπλοΐας έχει προτείνει μια online έκδοση όπου οι φίλοι των esports θα μπορούν

να ανταγωνιστούν από το σπίτι τους κορυφαίους ιστιοπλόους του Ολυμπιακού.

Αυτές οι προτάσεις της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής και των διοργανωτών Ολυμπιακών Αγώνων έχουν στόχο να φέρουν πιο κοντά στην ιστορική αθλητική διοργάνωση τη νέα γενιά, που δείχνει να γοητεύεται από τα «αθλήματα της αδρεναλίνης». Από την άλλη πλευρά, όμως, οι προτάσεις της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής Τόμας Μπακ, αναφερόμενος στα δίκτυα 5G, τόνισε ότι μέσα από αυτά θα αλλάξει ο τρόπος που οι άνθρωποι βιώνουν τους Αγώνες. Και μπορεί τα esports να μη μπαίνουν προς το παρόν στο ολυμπιακό πρόγραμμα, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να υπάρχουν σε διοργανώσεις μαζικής συμμετοχής. Ήδη η Παγκόσμια Ομοσπονδία Ιστιοπλοΐας έχει προτείνει μια online έκδοση όπου οι φίλοι των esports θα μπορούν

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια συνεχής ροή Αγγλων εφήβων προς την Μπουντεσλίγκα, προεξάρχοντος του Τζέιντον Σάντσο.

Η Γερμανία επενδύει στο αγγλικό ταλέντο

Ήταν ένα απόγευμα του Οκτωβρίου του 2016 στην Κροατία, στο πλαίσιο του Κυπέλλου Κροατίας για εθνικές παιδών, όταν η ομάδα κάτω των 17 ετών της Αγγλίας συνέτριβε την αντίστοιχη της Κροατίας με 5-0, και στις εξέδρες έβλεπε κανείς τους γοητευμένους σκάουτερ γερμανικών συλλόγων να κρατούν σημειώσεις σε απίστευτους ρυθμούς. Το ίδιο επαναλήφθηκε μερικές μέρες μετά όταν οι νεαροί Αγγλοι σκόρπιζαν και τη γερμανική ομάδα με σκορ 8-1, για να κατακτήσουν έναν χρόνο μετά και το Παγκόσμιο Κύπελλο στην ηλικία τους.

Από τότε άρχισε μια αδιάλειπτη ροή Αγγλων εφήβων παικτών προς την Μπουντεσλίγκα, προεξάρχοντος του Τζέιντον Σάντσο που λάμπει πλέον με τα χρώματα της Ντόρτμουντ. Την ίδια πορεία ακολούθησαν παίκτες όπως ο Εμίλ Σμιθ Ρόου και ο Ρίσι Νέλσον, ενώ πριν από τρεις μήνες η Μπάγερν πρόσφερε 40 εκατ. ευρώ στην Τσέλσι για τον Κάλουμ Χάντσον-Οντόι, επίσης παίκτη εκείνης της εθνικής παιδών της Αγγλίας. Μπορεί ο Σάντσο να παρουσιάστηκε ως ο σκαπανέας για τους Αγγλους εφήβους, αφού έκανε τους Γερμανούς να εντυπωσιαστούν με το ταλέντο στη Γηραιά Αλβιόνα, όμως αυτή

είναι μόνο η μισή αλήθεια. Στην πραγματικότητα η Μπουντεσλίγκα είχε από πολύ νωρίτερα στρέψει το βλέμμα της στην πατρίδα του ποδοσφαίρου, γι' αυτό και υπήρχαν ήδη πολυάριθμοι σκάουτερ στην Κροατία πριν από 2,5 χρόνια. «Πριν από περίπου 10 χρόνια αποφασίσαμε ότι οι νέοι παίκτες έπρεπε να αποτελούν προτεραιότητα για τον σύλλογό μας» λέει ο αθλητικός διευθυντής της Μπορούσια Μενχενγκλάντμπαχ, Μαξ Εμπερλ. «Δεν διαθέταμε οικονομικές δυνατότητες να κάνουμε κάτι άλλο, έπρεπε να δημιουργήσουμε χρήμα και αξία με άλλον τρόπο», εξηγεί. Αρχικά στόχος ήταν η Γαλλία, το Βέλγιο κι η Ολλανδία, αλλά γρήγορα στράφηκε η προσοχή στην Αγγλία όπου το ταλέντο περισσεύει. Χάρη στις σπουδαίες υποδομές της, η Αγγλία παράγει περισσότερο ταλέντο από όσο μπορεί να καταναλώσει δεδομένων και των πολυάριθμων ξένων παικτών εκεί. Την ίδια πολιτική έχει και η Ντόρτμουντ: «Στην Αγγλία οι σύλλογοι δεν ξοδεύουν χρήματα μόνο σε μεταγραφές και μισθούς, αλλά και σε υποδομές, και οι ακαδημίες από τις γερμανικές», λέει ο Μίχαελ Ζορκ, τεχνικός διευθυντής στην Ντόρτμουντ.

ΠΑΜΕ ΓΗΠΕΔΟ

ΛΕΠΤΟ ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΟ ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

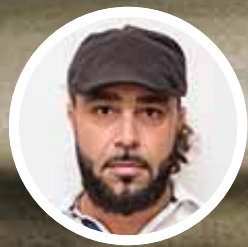
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ 15:00 - 22:00

ΣΧΟΛΙΑΖΟΥΝ ΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΟΙ

ΜΑΡΙΟΣ
ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ
ΖΑΒΟΣ

ΣΑΒΒΑΣ ΚΟΣΙΑΡΗΣ

LISTEN LIVE
24sports.com.cy

Οριακή πτώση με υψηλό τζίρο στο Χρηματιστήριο

Προβληματίζει η αύξηση θέσεων των short funds στις τράπεζες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Το **ελληνικό** Χρηματιστήριο ακολούθησε για ακόμη μία ημέρα τα βήματα των διεθνών αγορών, με την τάση συσώρευσης κοντά στις 750 μονάδες να συνεκίζεται, προσπαθώντας έτσι να «κωπενήσει» τα υψηλά οκτώ μηνών στα οποία γίνεται η διαπραγμάτευση από τις αρχές του μήνα. Η συνεδρίαση είχε αρκετές εναλλαγές προσήμου με τον Γενικό Δείκτη κινείται σε ένα στενό εύρος διακύμανσης, ενώ δεν έλειψαν οι επιλεκτικές τοποθετήσεις των αγοραστών. Πάντως, προβληματισμό συνεκίζει να προκαλεί στην αγορά η στάση των short funds τα οποία δεν δείχνουν διαθέσιμα υποχώρησης από τις θέσεις τους, παρά τη σημαντική άνοδο που έχουν καταγράψει οι ελληνικές τράπεζες το τελευταίο διάστημα. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,06% στις 753,16 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 74,38 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με κέρδη 0,05%, ο δείκτης της μεσαίας κεφαλαιοποίησης σημείωσε πτώση 1,50%, ενώ ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με άνοδο 1,13% στις 628,10 μονάδες κέρη στα κέρδη σε Alpha Bank (3,21%) και Πειραιώς (2,83%). Με πτώση 1,35% έκλεισε η Eurobank και στο -0,48% η Εθνική. Σύμφωνα με τα νέα στοιχεία της Επι-

τροπής Κεφαλαιαγοράς, το Oceanwood Capital Management προχώρησε στις 5 Απριλίου σε νέα αύξηση των short θέσεων του στην Εθνική, στο 1,62% από 1,50% πριν, ενώ προχώρησε σε αύξηση των shorts του και στην Alpha Bank, στο 0,92% από 0,81% που τις είχε αυήσει στις 18 Μαρτίου. Παράλληλα, διατήρησε σταθερές τις short θέσεις του στην Eurobank στο 1,70%.

Πάντως, παρά τη στάση αναμονής που τηρείται αυτή την εβδομάδα στο Χ.Α., το σκηνικό δεν έχει διαφοροποιηθεί σύμφωνα με τον Δημήτρη Τζάνα, διευθυντή επενδύσεων της Κύκλος Χρηματιστηριακή. Η συντήρηση του θετικού κλίματος έχει να κάνει με μια σειρά εξελίξεις όπως η έγκριση του Eurogroup για την εκκαθάριση της δόσης, η στάση Ρέγκλινγκ για την αποπληρωμή μέρους των δανείων του ΔΝΤ και τα σχέδια για νέα έξοδο στις αγορές, όπως επισημαίνει, ενώ οι αποδόσεις των ομολόγων συνεχίζουν να υποχωρούν και δημιουργούνται προϋποθέσεις αναβάθμισης της ελληνικής οικονομίας από τη S&P στις 26 Απριλίου. Παράλληλα, η εξυγίανση διαδικασία για τα χαρτοφυλάκια των τραπεζών προσδοκάται πως θα επιταχυνθεί, ενώ κάποιοι, ακόμη πιο αισιόδοχοι, προσβλέπουν και σε ακόμη μία αναβάθμιση από τη Moody's με έκτακτη έκθεσή της.

Οι μετοχές των πετρελαϊκών εταιρειών και αυτών που παράγουν φυσικό αέριο υποχώρησαν κατά 0,8% μετά τα σχόλια Ρώσων αξιωματούχων που άφησαν να εννοηθεί πως ενδέχεται να αποδυναμωθεί η συμφωνία με τον ΟΠΕΚ για μείωση της παραγωγής.

Με απώλειες έκλεισαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Με νέα πτώση, κατά 0,47%, έκλεισε χθες ο πανευρωπαϊκός χρηματιστηριακός δείκτης Stoxx Europe 600, εξαιτίας της κλιμακώσης της έντασης στις εμπορικές σχέσεις ΗΠΑ - Ε.Ε., ενώ η ανησυχία επιτάχθηκε από τη νέα αρνητική αναθεώρηση της παγκόσμιας ανάπτυξης από το ΔΝΤ. Στο ιδιαίτερα ευαίσθητο στο εμπόριο χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης ο δείκτης DAX έκλεισε με ζημιές 0,94%. Παρεμφερής ήταν η χθεσινή συνεδρίαση για τον δείκτη CAC 40 στο Παρίσι, ο οποίος έκλεισε με υποχώρηση 0,64%. Η μετοχή της εταιρείας κατασκευής αεροσκαφών Airbus υποχώρησε κατά 1,6% αφρότου οι ΗΠΑ περιέλαβαν μεγάλα εμπορικά

αεροσκάφη και τα ανταλλακτικά τους στον προτεινόμενο κατάλογο με εισαγωγές προϊόντων από την Ε.Ε. Οι μετοχές ενδέχεται να επηρεαστούν αυξημένοι δασμοί. Εταιρείες που προμηθεύουν την Airbus, όπως οι Safran, Leonardo και Rolls Royce, έκλεισαν με πτώση της μετοχής μεταξύ 1,3% και 2,1%. Ο δείκτης των τεχνολογικών εταιρειών είχε ιδιαίτερα άσχημη ημέρα κλείνοντας με πτώση 1,5%, ενώ η μετοχή της γερμανικής SAP είχε απώλειες 3,4 δολαρίων μετά την υποβάθμιση από τις UBS και HSBC. Οι μετοχές των πετρελαϊκών εταιρειών και αυτών που παράγουν φυσικό αέριο υποχώρησαν κατά 0,8% μετά τα σχόλια Ρώσων αξιωματούχων,

που άφησαν να εννοηθεί πως ενδέχεται να αποδυναμωθεί η συμφωνία με τον ΟΠΕΚ για μείωση της παραγωγής. Το πετρέλαιο τύπου Brent είχε πτώση χθες κατά 0,59% στα 70,68 δολάρια το βαρέλι και το αμερικανικό αργό (WTI) κατά 0,56% στα 64,04 δολάρια το βαρέλι. Στο Λονδίνο ο δείκτης FTSE 100 ολοκλήρωσε τη συνεδρίαση με απώλειες 0,35% και στο Μιλάνο ο FTSE MIB είχε ζημιές 0,46%. Στη Γουόλ Στρίτ οι βασικοί δείκτες υποχωρούσαν για τους ίδιους λόγους που σημείωναν πτώση και στην Ευρώπη, με τις μεγαλύτερες απώλειες στους κλάδους των βιομηχανικών εταιρειών, των ενεργειακών, των υλικών και των χρηματοπιστω-

τικών. Ο Dow Jones υποχωρούσε κατά 0,67%, με τη μετοχή της Boeing να εμφανίζει απώλειες 1,3%. Οι μετοχές των 3M και Caterpillar υποχωρούσαν κατά περισσότερο από 1%. Και ο κλάδος των μεταφορών υποχωρούσε, κατά 0,9%, μετά την πτώση της μετοχής της American Airlines κατά 2,6%, εξαιτίας της αναθεώρησης προς το χειρότερο της πρόβλεψης για τα έσοδα πρώτου τριμήνου λόγω της καθήλωσης του στόλου των Boeing 737 Max 8. Από τους έντεκα κλάδους του δείκτη S&P 500, υποχωρούσαν χθες βράδυ οι εννέα, με τον δείκτη να εμφανίζει πτώση κατά 0,48%. Οι ενεργειακές μετοχές υποχωρούσαν κατά 0,89%.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες

Πριν από

το κλείσιμο

Μετ. %

3M COMPANY

212,627

-1,126

ALCOA CORP

29,272

-1,4835

ALLEGHEAN CRP

610,49

-0,8945

ALTRIA GROUP

55,02

-0,4703

AMAZON COM

1841,77

-0,4373

AMER EXPRESS C

110,09

-0,551

AMER INTL GROU

44,64

-0,5126

ANGEN

193,32

-0,8005

APPLE INC

199,7901

-0,1549

AVON PRODUCTS

2,825

-1,9097

BANK OF AMERIC

28,895

-0,9427

BAXTER INTL INC

80,28

-0,7783

BOEING CO

368,3201

-1,6554

BROSTAD MYERS

46,01

-1,667

CAMPBELL SOUP

39,52

-2,5694

CATERPILLAR INC

137,58

-1,6021

CIGNA CORP

169,365

-1,1738

CHEVRON

125,75

-0,7341

CISCO SYSTEMS

55,23

-0,4686

CITIGROUP

65,4

-1,0141

CIVERCIERAS

28,67

-0,0697

COCA-COLA CO

46,52

-0,0644

COLGATE PALMOL

67,95

-0,8621

DANAOS CORP

0,97

-1,0204

DIANA SHIPPING

2,84

-3,4014

DOW INC

56,54

-1,0674

ENTERGY CP

94,33

-0,0106

EXXON CORP

49,375

-0,4938

EKON MOBIL

82,02

-1,1807

FEDEX CORP

190,265

-0,5813

FORD MOTOR CO

9,2668

-0,7871

INTL BUS MACHI

142,59

-0,5579

GENERAL DYNAMI

169,801

-0,7871

GENERAL ELEC C

9,24

-2,6344

GOLDM SACHS GR

200,88

-0,8196

HALLIBURTON CO

30,81

-1,534

HARTFORD FINL

49,79

-0,2004

HP INC

19,575

-1,8305

HOME DEPOT INC

200,79

-1,3559

HONEYWELL INTL

161,01

-0,6479

INTEL CORP

55,2

-0,8621

JOHNSON JOHNSO

135,61

-0,3893

JP MORGAN CHASE

105,02

-0,5963

LAZARD

37,37

-1,0066

MC DONALD'S COR

189,33

-0,2739

MERCK & CO

80,85

-0,1235

MICROSOFT CP

119,18

-0,6254

3M COMPANY

212,59

-1,1301

MORGAN STANLEY

44,34

-1,4229

NIKE INC CL B

84,35

-0,4485

NORFOLK SOUTHE

193,19

-0,4329

PFIZER INC

42,805

-0,7765

PROCTER & GAMB

104,58

-0,3715

RAYTHEON CO

180,02

-0,3694

ROCKWELL AUTOM

183,49

-1,3495

SCHLUMBERGER L

45,6

-1,2346

SOUTHERN

51,645

0,2621

STEALTH GAS

3,44

-1,1494

TSAKOS ENERGY

3,2

-0,6211

UNISYS CORP

11,54

-1,6198

UNITED TECH CP

132,18

-1,0332

UNITEDHEALTH G

249,02

0,1085

US BANKCORP

49,44

-0,8821

VERIZON COMMUN

58,225

-0,5169

WALT DISNEY CO

116,9598

1,7396

WELLS FARGO &

48,3464

-1,0917

WALMART INC

98,565

-0,6702

ROYAL BANK SCO

254,3

0,713

RDS A

2481

-0,958

RDS B

2502,5

-0,793

RELX

1650,5

-1,197

RIO TINTO

4716

-0,048

ROYAL MAIL R

248,6001

0,042

ROLLS ROYCE PL

898,8

-1,318

RSA INSURANCE G

516,8696

-1,262

SAINSBURY (J)

235,4

-1,015

SCHROEDERS

2885

-0,174

SAGE GROUP

706,4

-0,731

ST JAMES'S PLAC

1063,9727

0,285

SMITHS GROUP

1485

-1

SMITH&NEPHEW

1515

0,531

SPORTS INT

283,8

0,996

SSE PLC

1146

-0,65

Τετάρτη 10 Απριλίου 2019

ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ • 21

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	753,16	-0,06	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	34.893.713	47,61%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2452,41	-0,14	ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	7.673.871	10,47%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2734,95	0,1	ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΕΦΩΝΙΑ	7.659.586	10,45%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	5041,26	-0,23	ΥΓΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	7.372.641	10,06%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	8014,39	-0,26	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.210.252	3,02%
FTSE Πρώτων Υλών	3982,15	-0,6	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.069.134	2,82%
FTSE Τοξιδίων και Αναψυχής	1621,26	1,14	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.706.129	2,33%
FTSE Τεχνολογίας	867,15	-2,38	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.211.903	1,65%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3341,62	-0,41	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	875.892	1,20%
FTSE Τραπεζών	628,1	1,13	ΚΑΘΕΤΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	853.057	1,16%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	475,38	1,13	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	746.525	1,02%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	10983,16	-0,69	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	682.016	0,93%
FTSE Υγείας	0	0	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	625.797	0,85%
FTSE Υγερ. Κοινής Ωφελείας	2121,38	-0,31	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	606.061	0,83%
FTSE Χημικών	10182,01	4,42	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΛΑΠΤΙΚΟΝΩΝΙΩΝ	529.762	0,72%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	976,05	0,54	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	503.984	0,69%
FTSE X.A. LargeCap	1930,57	0,05	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ Ε.Ε.Α.Π.	432.187	0,59%
FTSE X.A. MidCap	1191,12	-1,5	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	424.998	0,58%
FTSE X.A. Δείκτης Αγοράς	479,43	0,01	ΤΕΛΕΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	336.837	0,46%
			ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	332.677	0,45%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.536.057	2,10%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	73.283.079	

▲ 43 ▼ 57 ➡ 30

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΧΗ	Κλείσιμο	Μετ.		Κλείσιμο	Μετ.%		Κλείσιμο	Μετ.%
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	1,100	10,55%	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	1,674	-9,42%	ΑΕΓΕΑΝ AIRLINES	8,18	-0,49	ΑΔΜΗΕ	1,74	-0,91
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	2,360	4,42%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,986	-8,02%	ALPHA BANK	1,45	3,21	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,74	2,83
ALPHA BANK (ΚΟ)	1,445	3,21%	INTRAKAT (ΚΟ)	1,295	-4,07%	COCACOLA HBC	29,41	-0,71	EUROBANK ERGASIAS	0,7	-1,35
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,743	2,83%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	0,950	-4,04%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	5,36	-0,37	GRIVALIA PROPERTIES	10,86	-1,99
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	6,880	2,69%	ATTICA BANK (ΚΟ)	0,196	-3,78%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,66	0,65	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,36	0,12
J. & P. - ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0,430	2,38%	ΑΝΕΜΟΣ ΕΛ. ΤΕΧ. (ΚΟ)	2,060	-3,74%	ΟΤΕ	12,14	-0,41	JUMBO	14,9	0
ΛΑΜΨΑ (ΚΟ)	19,300	1,58%	CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	1,272	-3,34%	LAMDA DEVELOPMENT	6,88	2,69	MOTOR OIL	21,02	-0,38
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	9,430	1,40%	ΡΕΒΘΙΛ (ΚΟ)	0,640	-3,03%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	9,5	0	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,85	-0,48
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	5,880	1,38%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΚΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	0,070	-2,79%	ΟΠΑΠ	9,43	1,4	ΟΠΑΠ	17,96	-0,22
TITAN (ΚΟ)	19,000	0,96%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	2,460	-2,77%	ΔΕΗ	1,68	-1,75	TITAN	19	0,96

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ		
ALPHA BANK (ΚΟ)	10.044.871,54	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,98%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	9.901.747,61	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,68%
ΟΤΕ (ΚΟ)	7.659.585,70	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,58%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7.597.988,31	TITAN (ΚΟ)	0,53%
TITAN (ΚΟ)	7.553.238,52	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,47%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7.208.210,33	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,45%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	7.204.446,33	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	0,43%
MOTOR OIL (ΚΟ)	2.210.251,82	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	0,29%
JUMBO (ΚΟ)	1.706.129,41	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0,24%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.571.366,02	PROFILE (ΚΟ)	0,21%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
52.197,15	-0,08%	73.283,08	63,35%	34.482,85	31,77%
(ΕΚΟΤ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΤΕΜΕΧΙΑ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	233	1.215	7.284
FTSE/X.A. Large Cap	233	1.215	7.284
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	3.145	51.767	351.772
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	26	201	5.653
ALPHA BANK (ΚΟ)	559	15.968	47.468
ATTICA BANK A.T.E. (ΚΟ)	16	493	3.492
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	9	35	225
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	29	148	7.001
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	118	897	11.114
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	293	7.073	63.876
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	3	5	550
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4	6	103
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	15	60	7.136
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	0	0	60
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	33	69	3.704
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	19	108	2.644
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	55	752	3.648
INTRALOT (ΚΟ)	10	100	5.048
JUMBO (ΚΟ)	9	12	615
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	28	77	2.594
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	191	2.617	66.535
MOTOR OIL (ΚΟ)	8	57	234
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	50	294	9.888
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	414	6.153	43.189
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	86	398	3.366
ΟΤΕ (ΚΟ)	54	420	3.230
ΟΛΠ (ΚΟ)	8	19	534
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	951	14.469	30.299
ΔΕΗ (ΚΟ)	105	1.155	19.114
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	12	54	3.980
TITAN (ΚΟ)	19	46	174
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	21	81	6.298
Δικαιώματα σε Δείκτες	30	217	2.577
FTSE/X.A. Large Cap	30	217	2.577
Δικαιώματα σε Μετοχές	3	40	1.479
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	130
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1	30	331
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1	5	827
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	71
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1	5	80
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	40
Συνολική Δραστηριότητα	3.411	53.239	363.112

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 9 Απριλίου 2019

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,8640	0,9180	0,8966	3,0140	63.754	0,9100	0,9200	0,9120	4,59
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,3100	1,3560	1,3499	0,6320	26.133	1,3440	1,3500	1,3480	-0,30
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ)	0,4940	0,5300	0,5120	2,5090	167.325	0,5200	0,5250	0,5200	5,26
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0060	0,0075		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC						0,0315	0,0335		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,1190	0,1250		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,3400	1,3500	1,3444	0,4410	9.475	1,3300	1,3500	1,3400	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)	0,0980	0,1000	0,0998	-0,4190	12.354	0,0980	0,1040	0,0980	-5,77
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,2000	0,2200	0,2036	-0,6440	15.500	0,1940	0,2200	0,2180	3,81
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΟΡΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0820	0,1000	0,0896	-0,2480	22.000	0,0835	0,1000	0,0990	17,86
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,2080	0,0000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,3900	1,4000	1,3959	0,5870	2.898	1,3900	1,4000	1,3900	0,00
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0320	0,0000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	1,1100		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0460		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0025	0,0080		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0300		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0,0450	0,0000		
ΔΟΕΠ	ΔΟΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0015	0,0025		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1420		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,2760	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0910		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0240		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0,1440	0,1460	0,1459	-0,4090	7.334	0,1400	0,1570	0,1440	-4,00
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	KARFYS ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,2740		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1880		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0015		
ΤΑΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,5500		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0135	0,0150		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0120		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0265		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,0580	0,0580	0,0580	0,5000	8.000	0,0510	0,0570	0,0580	9,43
ΙΩΑΝ	CHRIS ΙΩΑΝΝΟΥ PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0165		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1,1400	1,1800		
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,2100	0,0000		
ΣΤΔΑ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0,2200	0,2400	0,2394	-0,0650	2.496	0,2200	0,2580	0,2200	-8,33
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)"						1,0000	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,1140	0,1300		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0200		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1300		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0700	0,0000		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,0000	0,6800		
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,6100	0,6300	0,6244	1,4640	11.000	0,6000	0,6300	0,6300	3,28
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0270	0,0000		
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC						1,4500	1,6000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΞΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0000	0,0120		
Βιομηχανίες										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0440		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,3640	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,4480	0,4780		
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0935	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΛΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	2,6000	2,6400	2,6247	1,7120	3.913	2,6200	2,6400	2,6400	1,54

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019

γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

Οι καλύτεροι Έλληνες και Κύπριοι σεφ εμπνέονται από την ελληνική, κυπριακή και μεσογειακή παράδοση και δημιουργούν μια συναρπαστική συλλογή με λαχταριστά ανοιξιάτικα και πασχαλινά εδέσματα.

ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΓΙΑ ΣΑΛΑΤΕΣ, ΑΡΝΙ, ΚΑΤΣΙΚΙ, ΜΑΓΕΙΡΙΤΣΑ, ΚΟΥΛΟΥΡΑΚΙΑ, ΦΛΑΟΥΝΕΣ, ΠΑΣΚΙΕΣ ΚΑΙ ΤΣΟΥΡΕΚΙΑ-ΕΚΠΛΗΞΗ

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

MICROSOFT

Αναβαθμίζονται τέλν
Μαΐου τα Windows 10

Περισσότερο έλεγχο στις εγκαταστάσεις των ε-νημερώσεων θα έχουν οι χρήστες των Windows από τον Μάιο. Στο πλαίσιο της αναβάθμισής τους αναμένεται ότι θα δοθεί η επιλογή στους χρήστες με την ονομασία «Λήψη και εγκατάσταση» με στόχο να βοηθήσει τους χρήστες να αποσύρουν να κλειδωθούν σε ένα κύκλο ενημερώσεων. Η νέα επιλογή «Download and Install» θα διατεθεί για τις πιο δημοφιλείς εκδόσεις των Windows 10, τις εκδόσεις 1803 και 1809, μέχρι τα τέλη Μαΐου. Η Microsoft επίσης με το «May 2019 Update» θα δώσει στους χρήστες των Windows 10 ακόμα περισσότερα εργαλεία ελέγχου, όπως για παράδειγμα είναι η επέκταση της δυνατότητας παύσης των ενημερώσεων για όλες τις εκδόσεις των Windows 10, συμπεριλαμβανομένης και της έκδοσης Home.

NETFLIX

Δεν υποστηρίζει την
λειτουργία Airplay για iOS

Τέρμα στην λειτουργία AirPlay για iOS βάζει το Netflix. Αυτό σημαίνει ότι οι κάτοχοι iPhone και iPad δεν θα μπορούν να μεταδώσουν απευθείας το περιεχόμενο της υπηρεσίας τους στην τηλεόραση μέσω του Apple TV. Το πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Netflix είναι ότι «δεν υπάρχει τεχνικό τρόπο να διακρίνει το είδος της συσκευής στην οποία γίνεται μετάδοση του περιεχομένου του μέσω AirPlay, προκειμένου να ενεργοποιήσει τους απαραίτητους ελέγχους». Έτσι προκειμένου να διασφαλίσει ότι πληρούνται όλα τα πρώτα ποιοτικά στην κάθε προβολή, η δημοφιλής video streaming υπηρεσία αποφάσισε να διακόψει την υποστήριξη AirPlay από τις εφαρμογές του για iPhone και iPad. Η εναλλακτική που προτείνει για το μέλλον του είναι να έχουν απευθείας πρόσβαση στην εφαρμογή του Netflix που υπάρχει όχι μόνο για το Apple TV αλλά και για τις άλλες συσκευές που υποστηρίζουν πλέον AirPlay.

SKYPE

Ομαδική video κλήση
έως 50 άτομα

Τη δυνατότητα να πραγματοποιεί video κλήσεις στις οποίες θα συμμετέχουν μέχρι και 50 άτομα προσφέρει η Microsoft. Εκτός από τον διπλασιασμό των συμμετεχόντων σε μια ομαδική video κλήση, η Microsoft ετοιμάζει και ορισμένες παραμέτρους για πιο εύκολη χρήση της συγκεκριμένης λειτουργίας. Με αυτή την αναβάθμιση, το Skype προσφέρει μεγαλύτερη ομαδική κλήση σε σύγκριση με το FaceTime της Apple, το οποίο επιτρέπει συμμετοχή μέχρι 32 ατόμων, ωστόσο βρίσκεται στα μισά σε σύγκριση με το Google Meet για επαγγελματίες που επιτρέπει την συμμετοχή έως 100 άτομα. Στην τελευταία αναβάθμιση της υπηρεσίας προστέθηκαν, επίσης, η δυνατότητα καταγραφής της κλήσης, η δυνατότητα θολώματος του φόντου για μεγαλύτερη ιδιωτικότητα, η προσθήκη αυτόματου υποτίτλισμού, το νέο σύστημα ειδοποιήσεων και οι video κλήσεις σε ανάλυση HD.

GOOGLE

Καταργεί το συμβούλιο ηθικής

Η Google ανακοίνωσε ότι καταργεί το εξωτερικό συμβούλιο ηθικής για θέματα τεχνητής νοημοσύνης που είχε δημιουργήσει πριν από μερικές ημέρες. Το οκταμελές συμβούλιο (Advanced Technology External Advisory Council-ATEAC), που είχε δημιουργηθεί στις 26 Μαρτίου, αποτελείτο από καθηγητές νοσηπιστηνίου, πρώην κυβερνητικά στελέχη και άλλους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες σε θέματα αναδυόμενων τεχνολογιών. Αμέσως μετά τη δημιουργία του, το συμβούλιο «σκόνηται» πάνω σε διαφωνίες σχετικά με τη συμμετοχή δύο μελών του, σύμφωνα με το πρακτορείο Reuters και τη βρετανική εφημερίδα Guardian. Οι εργαζόμενοι της Google εμφανίζουν ολοένα πιο ακτιβιστική και συνδικαλιστική δραστηριότητα και διάθεση να επέμβουν στην πορεία της εταιρείας.

Οι επιστήμονες θεωρούν σημαντικό ότι εκτός από την προβλεπόμενη για το μέλλον αύξηση στην ένταση, στη διάρκεια και στη συχνότητα της εμφάνισης υψηλών θερμοκρασιών, ιδιαίτερη σημασία έχει και η ημερομηνία της εμφάνισής τους στην αρχή ή στο τέλος του καλοκαιριού.

Αυξάνονται οι θερμές και τροπικές μέρες στην Κύπρο

Θα εμφανίζονται νωρίτερα μέσα στο έτος και θα διαρκούν περισσότερο

Οι θερμές μέρες με μέγιστη θερμοκρασία πάνω από 35 βαθμούς Κελσίου και οι θερμές νύχτες με ελάχιστη θερμοκρασία τουλάχιστον 26 βαθμούς σταδιακά μετατοπίζονται ολοένα πιο νωρίς μέσα στο έτος, ενώ παράλληλα διαρκούν όλο και περισσότερο, σύμφωνα με μια νέα έρευνα επιστημόνων του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (ΕΑΑ).

Η έρευνα, με επικεφαλής τη δρ Λήμπτρα Φουντά, κύρια ερευνήτρια του Ινστιτούτου Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΕΑΑ, που δημοσιεύθηκε στο διεθνές περιοδικό «Global and Planetary Change», μελέτησε τον χρόνο εμφάνισης και τις μεταβολές στην εποχικότητα διάφορων δεικτών θερμοκρασίας στην Ανατολική Μεσόγειο, η οποία έχει χαρακτηριστική ως μια από τις πιο ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή περιοχές του πλανήτη, κυρίως όσον αφορά την επικράτηση θερμότερων και ξηρότερων συνθηκών.

Οι επιστήμονες βασίστηκαν σε ιστορικά κλιματικά δεδομένα σε διάφορες περιοχές στην Κύπρο και την Ελλάδα (Αθήνα, Λευκωσία, Κρήτη, Ρόδο, Κέρκυρα κ.α.), καθώς και σε ιστορικές μετρήσεις θερμοκρασίας του ΕΑΑ από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα.

Η έρευνα αποκαλύπτει τη σταδιακή και σημαντική μετατόπιση νωρίτερα μέσα στο έτος της πρώτης εμφάνισης των θερμών ημερών και νυχτών, καθώς και τη μετατόπιση αργότερα μέσα στο έτος της τελευταίας εμφάνισής τους.

Η διάρκεια της εποχής ανάμεσα στην πρώτη και στην τελευταία μέρα του έτους με πολύ υψηλή θερμοκρασία αυξάνονται διαχρονικά με ρυθμό τριών έως δέκα ημερών ανά δεκαετία από τα μέσα της δεκαετίας του 1970 μέχρι σήμερα. Η τάση για πρόωρη εμφάνιση είναι ακόμη σημαντικότερη σε σχέση με την τάση για πιο καθυστερημένη

Η μέση διάρκεια της εποχής των θερμών ημερών στην Ανατολική Μεσόγειο αναμένεται να αυξηθεί κατά 20 μέρες στο κοντινό μέλλον (2021-2050) και κατά δύο μήνες στο μακρινό μέλλον (2071-2100).

λήξη. Ιδιαίτερα οι τροπικές νύχτες (όταν η ελάχιστη θερμοκρασία της ημέρας είναι μεγαλύτερη από 20 βαθμούς Κελσίου) εμφανίζονται νωρίτερα με ρυθμό τεσσάρων έως έξι ημερών ανά δεκαετία.

Για τις θερμές νύχτες με θερμοκρασία άνω των 26 βαθμών, υπολογίστηκε ότι στην Αθήνα και στη Λευκωσία διαρκούν ολόένα περισσότερο τα τελευταία 40 χρόνια, με ρυθμούς αύξησης που φτάνουν τις 10 και τις 17 ημέρες ανά δεκαετία αντίστοιχα. Στην Αθήνα, κατά τη δεκαετία 2006-2015, η μέση διάρκεια εμφάνισης των πολύ θερμών ημερών με μέγιστη θερμοκρασία πάνω από 37 βαθμούς υπήρξε

τετραπλάσια της δεκαετίας 1976-1985 και μεγαλύτερη από οποιαδήποτε άλλη δεκαετία από τα τέλη του 19ου αιώνα.

Στην Αθήνα η περίοδος των πολύ θερμών ημερών (με μέγιστη θερμοκρασία άνω των 37 βαθμών) αυξάνεται με ρυθμό περίπου δέκα ημερών ανά δεκαετία μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1970, ενώ η αντίστοιχη περίοδος των πολύ θερμών νυχτών (με ελάχιστη θερμοκρασία πάνω από 26 βαθμούς) αυξάνεται με ακόμη ταχύτερο ρυθμό 17 ημερών ανά δεκαετία. Είναι ενδεικτικό, σύμφωνα με τους επιστήμονες του ΕΑΑ, ότι η Αθήνα έχει πληγεί από πρώιμους καύσωνες στη διάρκεια του Ιουνίου κατά τα έτη 2007, 2010, 2016 και 2017.

Οι ερευνητές εφάρμοσαν επίσης διαφορετικά μοντέλα προσομοίωσης του παρόντικού και του μελλοντικού κλίματος, τα οποία προβλέπουν μια περαιτέρω αύξηση της διάρκειας εμφάνισης των δεικτών θερμοκρασίας. Η μέση διάρκεια της εποχής των τροπικών και θερμών ημερών στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου αναμένεται να αυξηθεί κατά 20 μέρες στο κοντινό μέλλον (2021-2050) και κατά δύο μήνες στο μακρινό μέλλον (2071-2100) σε σχέση με την περίοδο 1971-2000. Πιο αισθητή είναι κι εδώ η αλλαγή στην εποχή των τροπικών νυχτών, η οποία διευρύνεται κατά ένα μήνα στο κοντινό μέλλον και κατά δύο μήνες στο μακρινό μέλλον, σύμφωνα με τις προβλέψεις των μοντέλων.

«Οι μεταβολές στην εποχή των ακραίων θερμοκρασιών και

ειδικότερα η πρόωγη εμφάνισής τους θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από την πολιτεία για την προετοιμασία και την αντιμετώπιση των σχετικών επιπτώσεων και κινδύνων και σίγουρα για περιόδους πολύ μεγαλύτερες απ' ό, τι συνηθίζονταν στο παρελθόν», σύμφωνα με την κα Φουντά.

Οι επιστήμονες θεωρούν σημαντικό ότι, εκτός από την παρατηρούμενη και την προβλεπόμενη για το μέλλον αύξηση στην ένταση, στη διάρκεια και στη συχνότητα της εμφάνισης υψηλών θερμοκρασιών και καυσώνων, ιδιαίτερη σημασία έχει και η ημερομηνία της εμφάνισής τους στην αρχή ή στο τέλος του καλοκαιριού και συνεπώς η διάρκεια της περιόδου εμφάνισής τους.

Όπως επισημαίνει η κα Φουντά, «ο χρόνος εμφάνισης και η διάρκεια της περιόδου ακραίων θερμοκρασιών επηρεάζουν σημαντικά διάφορους τομείς, όπως είναι ο τουρισμός, καθορίζοντας για παράδειγμα τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου, η ενέργεια, η οικονομία, η υγεία κ.ά. Σχετικά με την υγεία, πρόσφατες μελέτες αποδεικνύουν ότι οι «πρώιμες» υψηλές θερμοκρασίες έχουν δυσμενέστερη επίπτωση στην ανθρώπινη υγεία, αυξάνοντας τα ποσοστά θνησιμότητας και νοσηρότητας παγκοσμίως, κυρίως λόγω του μειωμένου εγκλιματισμού του ανθρώπινου οργανισμού».

Στη μελέτη συμμετείχαν επίσης οι Χρήστος Γιαννακόπουλος (διευθυντής ερευνών του ΕΑΑ), Φραγκίσκος Πιέρρος και Κώστας Βαρότσος.

MARKET PLACE

Λειτουργήσει το 1ο JYSK στην Κύπρο

Το πρώτο κατάστημα της JYSK της πιο γνωστής αλυσίδας επίπλων, ειδών σπιτιού και διακόσμησης από τη Δανία, άρχισε και επίσημα τη λειτουργία του στο Εμπορικό κέντρο Nicosia Mall. Οι πρώτοι τυχεροί 100 πελάτες που ψώνισαν από το JYSK κατά την πρώτη μέρα της λειτουργίας του το Σάββατο, είχαν την ευκαιρία να το κάνουν με 10% επιπλέον έκπτωση στις υφιστάμενες προσφορές. Ο Όμιλος JYSK αποτελείται από περισσότερα από 2.700 καταστήματα σε πάνω από 51 χώρες παγκόσμια. Ο ετήσιος τζίρος του ομίλου είναι 3,58 δισεκατομμύρια ευρώ. Η JYSK είναι «Επίσημος Προμηθευτής της Βασιλικής Αυλής», τίτλος που απονέμεται αποκλειστικά σε πρόσωπα ή εταιρείες που συνεργάζονται χρόνια με την βασιλική αυλή στη Δανία.

Επίσημα η συνεργασία ομίλου Πηλακούτα - Groupe Renault

Ο Όμιλος Πηλακούτα ανακοίνωσε και επίσημα την έναρξη της συνεργασίας του με το Groupe Renault σε διάσκεψη τύπου που πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 8 Απριλίου στη Λεμεσό. Ο Όμιλος Πηλακούτα είναι πλέον ο αποκλειστικός αντιπρόσωπος του Groupe Renault και εισαγωγέας των αυτοκινήτων Renault και Dacia στην Κύπρο. Μεγάλη τιμή αποτέλεσε η παρουσία του κ. Vincent Tourette, Διευθύνοντα Συμβούλου του Groupe Renault North Territory. Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του, ο κ. Πηλακούτας ευχαρίστησε τον κ. Tourette για την εμπιστοσύνη και σημείωσε πως αυτή η συνεργασία είναι η αρχή μιας νέας και δυναμικής εποχής για τα αυτοκίνητα Renault και Dacia στην Κύπρο. Ο κ. Tourette σημείωσε: «Όταν επισκεφθήκαμε την Κύπρο, πριν από ένα χρόνο περίπου, εντυπωσιαστήκαμε από τον επαγγελματισμό και την αφοσίωση όλων των μελών της οικογένειας Πηλακούτα».

Ασκηση ετοιμότητας στο αεροδρόμιο Πάφου

Άσκηση ετοιμότητας πραγματοποιήθηκε στο Διεθνές Αερολιμένα Πάφου, με την κωδική ονομασία «Εκκένωση Τερματικού Κτιρίου». Σύμφωνα με το σενάριο της άσκησης, πήγαν συναγερμός στην κουζίνα του αεροδρομίου στη περιοχή των αναχωρήσεων και λίγα λεπτά μετά ξέσπασε φωτιά και καπνός στην περιοχή. Ενεργοποιήθηκαν οι διαδικασίες που αφορούν την ολική εκκένωση του τερματικού κτιρίου ενώ τα σωστικά συνεργεία και οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης του αεροδρομίου κατέβησαν στη σκηνή για να ξεκινήσουν οι διαδικασίες διάσωσης. Η διεξαγωγή της άσκησης εντάσσεται στις συνεχείς προσπάθειες βελτίωσης των επιπέδων ετοιμότητας και συντονισμού όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Αερολιμένα. Τα συμπεράσματα της άσκησης θα αξιοποιηθούν καταλλήλως, με στόχο την περαιτέρω βελτίωση των επιπέδων άμεσης αντίδρασης και της γενικής απόδοσης των διαφόρων υπηρεσιών.

Εκστρατεία καθαρισμού από VTT Vasiliko Ltd

Με σύνθημα «Για ένα κόσμο χωρίς σκουπίδια για μας και τα παιδιά μας», μέλη του προσωπικού και της διεύθυνσης της VTT Vasiliko Ltd συμμετείχαν στην 7η παγκύπρια εκστρατεία καθαρισμού «Let's do it Cyprus 2019 - Καθαρίζω την Κύπρο». Οι εργαζόμενοι της VTTV συνέδραμαν στον καθαρισμό της περιοχής κατά μήκος του δρόμου από την Τριμεντοποία μέχρι την κοινότητα Μαρί, ο οποίος πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 5 Απριλίου. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της VTTV, κ. Γιώργος Παπαναστασίου, τόνισε ότι η εταιρεία από την πρώτη μέρα λειτουργίας της εφαρμόζει μια υπεύθυνη πολιτική σε θέματα περιβάλλοντος, με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων, το σεβασμό στους φυσικούς πόρους και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Τα μικρόβια που ζουν στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό

Ένα ολοκληρωμένο κατάλογο με όλα τα μικρόβια και τους μικρές που βρέθηκαν στις εσωτερικές επιφάνειες του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού (ISS), όπου σήμερα ζουν έξι αστροναύτες, παρουσίασαν για πρώτη φορά επιστήμονες της Αμερικανικής Διαστημικής Υπηρεσίας (NASA). Ο «χάρτης» του μικροβιώματος θα βοηθήσει να ληφθούν καλύτερα μέτρα ασφαλείας για τις μελλοντικές επανδρωμένες διαστημικές αποστολές και τη ζωή στο διαστημό.

Οι ερευνητές, με επικεφαλής τον δρ Κασθούρι Βενκατεσγουράν του Εργαστηρίου Αερίων Όξινων (JPL) της NASA, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό μικροβιολογίας Microbiome, πήραν δείγματα από διάφορα σημεία του ISS (τουαλέτα, παράθυρα, γυμναστήριο, τραπέζι φαγητού, κατalityματα ύπνου κ.α) στη διάρκεια 14 μηνών.

Οι επιστήμονες βρήκαν ότι

Τα πιο κοινά είναι τα βακτήρια του σταφυλόκοκκου τα Pantoea και οι βάκιλοι.

Για τις θερμές νύχτες με θερμοκρασία άνω των 26 βαθμών, υπολογίστηκε ότι στην Αθήνα και στη Λευκωσία διαρκούν ολόένα περισσότερο τα τελευταία 40 χρόνια, με ρυθμούς αύξησης που φτάνουν τις 10 και τις 17 ημέρες ανά δεκαετία αντίστοιχα. Στην Αθήνα, κατά τη δεκαετία 2006-2015, η μέση διάρκεια εμφάνισης των πολύ θερμών ημερών με μέγιστη θερμοκρασία πάνω από 37 βαθμούς υπήρξε

Τα μικρόβια του ISS σε μεγάλο βαθμό σχετίζονται με τους ανθρώπους. Τα πιο κοινά είναι τα βακτήρια του σταφυλόκοκκου (26% του συνόλου) και ακολουθούν τα Pantoea (23%) και οι βάκιλοι (11%). Μεταξύ άλλων, βρέθηκε ο παθογόνος χρυσίζων σταφυλόκοκκος (10%), ένας κοινός μικροοργανισμός που ζει στο ανθρώπινο δέρμα και μέσα στη μύτη, καθώς και εντεροβακτήρια, που ζουν στο ανθρώπινο γαστρεντερικό σύστημα. Τέτοια βακτήρια αφθονούν σε γυμναστήρια, γραφεία και νοσοκομεία στη Γη, συνεπώς ο ISS μοιάζει αρκετά με άλλα κλειστά περιβάλλοντα, όπου περνάει αρκετό χρόνο οι άνθρωποι.

Οι επιστήμονες πήραν δείγματα από διάφορα σημεία του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού (ISS). Τα βακτήρια στο διάστημα είναι κοινά με αυτά σε γυμναστήρια, γραφεία και νοσοκομεία.

ΑΓΟΡΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019

Εισηγμένες γενναιόδωρες με μετόχους

Ανω των 20 θα διανεμούν μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου τουλάχιστον 890 εκατ.

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Μπορεί η έξοδος αρκετών εισηγμένων από το ελληνικό Χρηματιστήριο να περιορίζει τις επενδυτικές επιλογές των ξένων χαρτοφυλακίων, ωστόσο τα ενθαρρυντικά στοιχεία από τις χρηματοδοτικές διανομές στις οποίες έχουν προχωρήσει, ή αναμένεται να προχωρήσουν στο υπόλοιπο του 2019 οι εταιρείες, μπορεί να αποτελέσουν μαγνήτη για αρκετά funds.

Η μερισματική πολιτική των εισηγμένων και η πολιτική διανομής των κερδών τους προς τους μετόχους, γενικότερα, αποτελούσαν στο παρελθόν σημαντικό κίνητρο για τους επενδυτές. «Κανόνας» των αγορών, όπως σημειώνουν, είναι ότι οι μετοχές των εταιρειών με σταθερή μερισματική πολιτική υπεραποδίδουν σε σχέση με τις

υπόλοιπες. Η σταθερή διανομή μερίσματος κάθε χρόνο αποτελεί «απόδειξη» για τη σταθερή πορεία της εισηγμένης, ενώ ακόμη πιο ισχυρό είναι το «σήμα» όταν υπάρχει αύξηση της διανομής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Λέων Δεπόλας Χρηματιστηριακή για την «Κ», τα οποία δείχνουν τα ποσά που θα δοθούν (ή έχουν δοθεί) προς τους μετόχους των εισηγμένων το 2019, οι προοπτικές για τη φετινή χρονιά είναι ιδιαίτερα καλές, με πολλές εταιρείες να έχουν ανακοινώσει πως θα διανεμούν υψηλότερα ποσά από πέρυσι.

Παράλληλα, αρκετές εταιρείες έχουν ήδη προχωρήσει (από το 2018) σε χρηματικές διανομές σε μορφή προμερίσματος (ΟΠΑΠ, ΕΛΠΕ, ΑΔΜΗΕ, Motor Oil) και έως το καλοκαίρι αναμένεται να προχωρήσουν και σε νέες.

«Κανόνας» των αγορών είναι ότι οι μετοχές των εταιρειών με σταθερή μερισματική πολιτική υπεραποδίδουν σε σχέση με τις υπόλοιπες.

«Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν ανακοινωθεί μέχρι σήμερα, μέσα στους επόμενους τέσσερις μήνες, το λιγότερο 20 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών θα διανεμούν μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου αξίας τουλάχιστον 890 εκατ. ευρώ (εν αναμονή και της έγκρισής από τις γενικές συνελεύσεις)», όπως σημειώνει ο Νίκος Καυκάς, υπεύθυνος Τμήματος Ανάλυσης της Λέων Δεπόλας ΑΧΕΠΕΥ. Φυσικά τη μερίδα του

λέοντος (81%) προσφέρουν εταιρείες της μεγάλης κεφαλαιοποίησης, αλλά αξίζει να σημειωθεί ότι οι 8 εκ των 20 εταιρειών αυξάνουν τη διανομή σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, ενώ σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις αυτή συνοδεύεται και από βελτίωση στην τελική γραμμή.

Η μερισματική απόδοση συντηρεί μερικώς και την τελευταία ανοδική κίνηση του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., όπως προσθέτει ο κ. Καυκάς. Πέρυσι 62 εισηγμένες προχώρησαν σε διανομές μερισμάτων και επιστροφών κεφαλαίου ύψους 1,3 δισ. ευρώ συνολικά, σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου, ενώ το 2017 το ποσό αυτό είχε διαμορφωθεί στο 1,34 δισ. ευρώ από 55 συνολικά εισηγμένες.

Οι παράγοντες που κάνουν πολλές εισηγμένες να είναι φέτος πιο

γενναιόδωρες προς τους μετόχους είναι, σύμφωνα με τους αναλυτές, η βελτιωμένη κερδοφορία και οι εκτιμήσεις για αύξηση των κερδών ανά μετοχή φέτος, καθώς και η βελτίωση των μακροοικονομικών συνθηκών και του περιβάλλοντος των επιτοκίων των τραπεζών. Μεταξύ των εταιρειών που αναμένεται φέτος να προχωρήσουν σε υψηλότερες χρηματικές διανομές σε σχέση με το 2018 είναι οι Μυτιληνναίος, ΟΤΕ, ΟΑΠ, ΑΔΜΗΕ, BriQ Properties, Παπουτσάνης, Aegean και Κλουκίνας-Λάππας, ενώ σταθερή είναι η πολιτική διανομής κερδών στις Fourlis, Motor Oil, Τράπεζα της Ελλάδος και Πλαίσιο. Παράλληλα, κάποιες εταιρείες έχουν ήδη ανακοινώσει ημερομηνία αποκοπής μερίσματος, χωρίς ακόμη να έχουν ανακοινώσει το ποσό όπως οι ΕΥΑΘ, Ευρωπαϊκή Πίστη και Πλαστικά Θράκας.

Μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου 2019 (προ έγκρισης Γ.Σ.)

	ΕΥΡΩ/ΜΕΤΟΧΗ_ΕΙΔΟΣ	ΑΠΟΚΟΠΗ	ΚΑΤΑΒΟΛΗ
CNL Capital	0,13		
ΑΔΜΗΕ	0,0554*	2 Αυγ.	9 Αυγ.
Aegean Airlines	0,6	3 Ιουν.	7 Ιουν.
Grivalia	0,42 επιστροφή κεφαλαίου	30 Ιαν.	5 Φεβ.
Coca-Cola	0,57		
Τράπεζα της Ελλάδος	0,4294 (καθαρό)	4 Απρ.	11 Απρ.
ΕΛΠΕ	0,5*	1 Ιουλ.	8 Ιουλ.
ΕΛΒΑΛ Χολκάρ	0,03	23 Μαΐου	28 Μαΐου
ΕΥΔΑΠ		27 Ιουν.	4 Ιουλ.
ΕΥΔΑΠ	0,27	28 Ιουν.	5 Ιουλ.
Ευρωπαϊκή Πίστη		29 Μαΐου	4 Μαΐου
ΕΥΑΕ	0,05 μέρισμα και επιστ. κεφ. 0,11		
Κλουκίνας-Λάππας	0,04 επιστ. κεφ.	10 Ιουν.	14 Ιουν.
BriQ Properties	0,055	22 Μαρ.	29 Μαρ.
Motor Oil	0,95*	26 Ιουν.	3 Ιουλ.
Jumbo	0,19 προμήρισμα	8 Μαΐου	14 Μαΐου
Μυτιληνναίος	0,36	25 Ιουν.	2 Ιουλ.
ΟΑΠ	0,424	22 Ιουλ.	26 Ιουλ.
ΟΠΑΠ	0,6*	26 Ιουν.	3 Ιουλ.
ΟΤΕ	0,46	4 Ιουλ.	10 Ιουλ.
Autohellas	1,5	13 Μαΐου	17 Μαΐου
Πλαστικά Θράκης		20 Ιουν.	26 Ιουν.
Πλαίσιο	0,07	30 Μαΐου	5 Ιουν.
Paperpack	0,15	6 Ιουν.	12 Ιουν.
Space Hellas	0,06	4 Ιουλ.	10 Ιουλ.
Τέρμα Ενέργεια	0,30 επιστ. κεφ.	7 Ιαν.	14 Ιαν.
Τίτλ	0,15	3 Ιουλ.	10 Ιουλ.
Fourlis	0,1 επιστ. κεφ.	23 Ιουλ.	29 Ιουλ.

* Εχουν ήδη δώσει προμήρισμα από το 2018 (δεν υπολογίζεται).

ΠΗΓΗ: ΛΕΩΝ ΔΕΠΟΛΑΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΕΡΕΥ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αισιοδοξία για επίτευξη εμπορικής συμφωνίας ΗΠΑ - Κίνας

Σύμφωνα με δηλώσεις του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ, μετά τη συνάντησή του με τον Κινέζο αντιπρόεδρο Λιου Ξε, ο οποίος βρέθηκε την εβδομάδα που διανύσαμε στην Ουάσινγκτον για τον νέο γύρο των εμπορικών διαπραγματεύσεων, οι ΗΠΑ και η Κίνα βρίσκονται πολύ κοντά σε εμπορική συμφωνία που μπορεί να ανακοινωθεί μέσα σε διάστημα περίπου τεσσάρων εβδομάδων.

Τα πιο δύσκολα σημεία της εν λόγω συμφωνίας φαίνεται να έχουν συμφωνηθεί, αλλά υπάρχουν ακόμη διαφορές αναφορικά με τους δασμούς και την κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας, που πρέπει να γεφυρωθούν. Η αυξημένη αισιοδοξία των επενδυτών για επίτευξη εμπορικής συμφωνίας στο άμεσο μέλλον οδήγησε τις αποδόσεις των κυβερνητικών ομολόγων της Ευρωζώνης και των ΗΠΑ σε υψηλότερα επίπεδα. Συγκεκριμένα, η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού τίτλου αυξήθηκε σε υψηλό 2 εβδομάδων 2,54% την Παρασκευή, σημειώνοντας τη μεγαλύτερη εβδομαδιαία άνοδο (+11 μονάδες βάσης) από την αρχή του έτους. Οι αγορές κυβερνητικών ομολόγων στον πυρήνα της Ευρωζώνης ακολούθησαν ανάλογη πορεία, με την απόδοση του 10ετούς γερμανικού τίτλου να περνάει την ίδια ημέρα σε θετικό έδαφος σε υψηλό 2 εβδομάδων, 0,019%. Δημοσιεύματα ότι ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ντόναλντ Τουσκ σκοπεύει να προτείνει στο Ηνωμένο Βασίλειο «ευέλκτη» παράταση 12 μηνών πριν από τα νέα προγραμματισμένα ημερομηνία για το Brexit τις 12ας Απριλίου, αλλά και τα καλύτερα του αναμενόμενου στοιχεία βιομηχανικής παραγωγής στη Γερμανία (αύξηση 0,7% το Φεβρουάριο – η μεγαλύτερη μηνιαία άνοδος το τελευταίο εξάμηνο – ύστερα από πτώση 0,8% τον Ιανουάριο), βοήθησαν στην ενίσχυση του κλίματος στην αγορά, με τους επενδυτές να απομακρύνονται από τα ασφαλή επενδυτικά καταφύγια. Στις αγορές συναλλάγματος, η αυξημένη διάθεση των επενδυτών για ανάληψη ρίσκου οδήγησε σε πτώση του ιαπωνικού γιεν, το οποίο θεωρείται ασφαλές καταφύγιο, με την ισοτιμία δολάριο/γιεν να ανέρχεται σε υψηλό 3 εβδομάδων, 111,80, στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή. Παράλληλα, η ισοτιμία ευρώ/δολαρίου βρισκόταν στην περιοχή 1,1215-1,1235 στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή, μετά το υψηλό περίπου μιας εβδομάδας, 1,1255, που σημειώθηκε την Τετάρτη, με τα πρακτικά της συνεδρίασης της ΕΚΤ που δημοσιεύτηκαν την Πέμπτη να μην επιπεριέχουν επιπλέον πληροφορίες αναφορικά με το νέο πρόγραμμα – το τρίτο κατά σειράν – μακροπρόθεσμων αναχρηματοδοτήσεων των τραπεζών της Ευρωζώνης ή/και την ενδεχόμενη αύξηση του επιτοκίου διευκολύνσης αποδοχής καταθέσεων ώστε να μετριαστούν οι επιπτώσεις από τα αρνητικά επιτόκια στην κερδοφορία των τραπεζών.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Σχέδιο Business Start για νέες επιχειρήσεις

Για να φτάσεις μακριά, ξεκίνησε με σταθερά και αξιόπιστα βήματα

Στηρίζουμε κάθε καινούριο επιχειρηματικό ξεκίνημα και σας παρέχουμε τις λύσεις και την υποστήριξη για να αναπτύξετε την επιχείρησή σας με ασφάλεια και σιγουριά.

Αποκτήστε Τηλεφωνία & Internet με:

- Δωρεάν εγκατάσταση
- 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες

Ισχύουν Όροι & Προϋποθέσεις.

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελάτων: 150, www.cyta.com.cy/business

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

Σημαντική αύξηση σημείωσε το ΧΑΚ

Σημαντική αύξηση σημείωσε το κυπριακό Χρηματιστήριο την Τρίτη. Ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε σημαντική άνοδο σε ποσοστό 2,29% και έκλεισε στις 68,92 μονάδες. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 παρουσίασε άνοδο σε ποσοστό 2,47%, κλείνοντας στις 41,44 μονάδες. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €227.561,67. Όλοι οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες παρουσίασαν κέρδη, με τον δείκτη των Επενδυτικών Εταιρειών να καταγράφει άνοδο σε ποσοστό 4,66%, την Κύρια Αγορά σε ποσοστό 3,13% και την Εναλλακτική Αγορά σε ποσοστό 1,40%. Ο δείκτης των Ξενοδοχείων δεν παρουσίασε μεταβολή. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέκλυσαν οι τίτλοι της Δήμητρα Επενδυτική με €85.667,15 (άνοδος 5,26% - τιμή κλεισίματος €0,52). Ακολούθησαν οι τίτλοι της Ελληνικής Τράπεζας με €57.164,22 (άνοδος 4,59% - τιμή κλεισίματος €0,91), της Τράπεζας Κύπρου με €35.276,18 (πτώση 0,30% - τιμή κλεισίματος €1,34), της Logicom με €12.738,25 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €1,34) και της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €10.270,32 (άνοδος 1,54% - τιμή κλεισίματος €2,64). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, εφτά κινήθηκαν ανοδικά, τέσσερις πτωτικά και δύο παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 209. Εξάλλου, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου ανακοινώνει ότι έχει αποδεχθεί την εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου σύμφωνα με το Άρθρο 58(1) του Νόμου του ΧΑΚ, 75.000 Γραμματίων Δημοσίου 13 Εβδομάδων 4ης έκδοσης, Σειράς 2019 (12/04/2019 – 12/07/2019) ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα, συνολικής αξίας €75.000.000, που έχουν προκύψει από δημοπρασία η οποία διεξήχθη στις 8 Απριλίου 2019. Ανακοινώνει, επίσης, την εισαγωγή τους στο Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (1) και (3) του Αρθρου 10 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμων. Η ημερομηνία έκδοσης τους είναι η 12η Απριλίου 2019. Ο κωδικός διαπραγματεύσεων των πιο πάνω τίτλων που θα εισαχθούν στην Αγορά των Ομολόγων θα είναι ΓΑ13Δ19/ ΤΒ13Δ19 και ο μοναδικός κωδικός ISIN θα είναι CY0148420819.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Ράλι αποκλιμάκωσης των αποδόσεων στα ελληνικά ομόλογα

Σε ισχυρό ράλι και σημαντική αποκλιμάκωση των αποδόσεων οδηγήθηκαν τα ελληνικά ομόλογα, μετά και την απόφαση του Eurogroup να δώσει το πράσινο φως για την εκταμίευση των κερδών από τους ελληνικούς κρατικούς τίτλους, κόντρα στο επιφυλακτικό κλίμα που κυριάρχησε στα υπόλοιπα ομόλογα της Ευρωζώνης. Αυτό, σύμφωνα με τους αναλυτές, βελτιώνει ακόμη περισσότερο το ήδη ευνοϊκό κλίμα και ανοίγει τον δρόμο στον ΟΔΔΗΧ για την επόμενη κίνησή του στις αγορές.

Η απόδοση στο 5ετές ομόλογο λήξης Απριλίου 2024 υποχώρησε σε

νέο ιστορικό χαμηλό, στο 2,3%, ενώ το spread έναντι του αντίστοιχου γερμανικού διαμορφώθηκε στις 227 μονάδες βάσης. Αξίζει να σημειωθεί πως από την ημέρα της έκδοσής του (στο 3,6%) η πτώση της απόδοσής του ξεπερνάει το 30%, με τον συγκεκριμένο τίτλο να καταγράφει από τις καλύτερες επιδόσεις διεθνώς.

Παράλληλα, ισχυρή βελτίωση σημειώθηκε και στο 10ετές ομόλογο λήξης Μαρτίου 2029, με το spread να υποχωρεί στις 354 μονάδες βάσης και την απόδοσή του στο 3,53%, ενώ στο 2,68% υποχώρησε η απόδοση του ομολόγου λήξης Φεβρουαρίου

Το ολόένα και πιο ευνοϊκό κλίμα διευκολύνει τα σχέδια του ΟΔΔΗΧ για μια νέα έξοδο στις αγορές το επόμενο διάστημα.

2025 (πρώην 7ετές). Αν και πηγές του υπουργείου Οικονομικών είχαν διαμνύσει πρόσφατα, μετά την απόρριψη της σχετικής εκταμίευσης στα προηγούμενα Eurogroup, πως η επιστροφή του 1 δισ. ευρώ θεωρείται

μη γεγονός, καθώς η Ελλάδα διατηρεί ένα μεγάλο μαξιλάρι (cash buffer), η χθεσινή εκκίνηση της αγοράς ομολόγων αποδεικνύει πως αποτελεί σημαντικό σήμα για την ανάκτηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών. Όπως άλλωστε τόνισε και η Moody's σε έκθεσή της, η εκταμίευση της δόσης δειχνεί πως οι ελληνικές αρχές ανταποκρίνονται στις δεσμεύσεις τους και είναι ένα ξεκάθαρο μήνυμα ότι το καθεστώς της ενισχυμένης εποπτείας λειτουργεί ικανοποιητικά.

Το ολόένα και πιο ευνοϊκό κλίμα διευκολύνει τα σχέδια του ΟΔΔΗΧ για μια νέα έξοδο στις αγορές το ε-

πόμενο διάστημα, καθώς μετά την απόφαση του Eurogroup, το ένα από τα δύο «ορόσημα» ανήκει πλέον στο παρελθόν, με την αξιολόγηση της S&P στις 26 Απριλίου να αποτελεί το επόμενο.

Ηδη έχουν γίνει διερευνητικές επαφές με τους αναδόχους και, όπως έχει γράψει η «Κ», τα επικρατέστερα σενάρια είναι η έκδοση ενός βραχυπρόθεσμου τίτλου (3ετές), με στόχο την άντληση 2 δισ. ευρώ, ή το άνοιγμα μιας προηγούμενης έκδοσης μεσοπρόθεσμης διάρκειας, του νέου 5ετούς ή του 7ετούς που εκδόθηκε το 2018.

Deloitte.

Cyprus Tax News

Amendments to the Income Tax Law for the adoption of rules against tax avoidance practices

© 2019 Deloitte Limited

Listen to our podcast on SoundCloud or YouTube

Tax